ზურაბ ძლიერიშვილი

სამოქალაქო საპროცესო სამართალი

(პრაქტიკული ამოცანები)

გამომცემლობა „მერიდიანი“
თბილისი
2003

УДК 347
ბ 651

ამოცანების კრებული „სამოქალაქო საპროცესო სამართალში“ მიზნად ისახავს სასემინარო-პრაქტიკული მეცადინეობების ჩატარებას ამ დისციპლინაში. ამოცანები შედგენილია მოქმედი სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობისა და სასამართლო პრაქტიკის შესწავლისა და ანალიზის საფუძველზე. კრებულს თან ერთვის ამოცანების ამოსახსნელად რეკომენდებული ნორმატიული მასალისა და იურიდიული ლიტერატურის ვრცელი სია.

განკუთვნილია იურიდიული ფაკულტეტის პედაგოგებისა და სტუდენტებისათვის, ასევე აღნიშნული საკითხებით დაინტერესებულ პრაქტიკოსი მუშაკებისათვის.

ამოცანათა კრებული იბეჭდება თსუ იურიდიული ფაკულტეტის სამეცნიერო საბჭოს რეკომენდაციით (ოქმი № 1 06.09.2002).

რედაქტორი — იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი *რომან შენგელია*

რეცენზენტები: — იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი *ავთანდილ კობახიძე*
იურიდიულ მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი *მარიამ ცისკაძე*

© ზურაბ ძლიერიშვილი, 2003
© გამომცემლობა „მერიდიანი“, 2003

ISBN 99928 -32-86-X

შინაარსი

1. სამოქალაქო საპროცესო სამართლის პრინციპები 4-8
2. სამოქალაქო საქმეთა უწყებრივი ქვემდებარეობა.
   განსჯადობა 8-14
3. სასამართლო შემადგენლობა. აცილება 14-17
4. პროცესის ხარჯები. საპროცესო ვადები 17-25
5. საქმეში მონაწილე პირები. წარმომადგენლობა
   სასამართლოში 26-43
6. სასამართლო მტკიცებულებები 44-57
7. საქმისწარმოება პირველი ინსტანციის სასამართლოში,
   სასარჩელო წარმოება 57-108
8. გამარტივებული წარმოება 108-110
9. უდავო წარმოება 110-118
10. საქმისწარმოება სააპელაციო სასამართლოში 118-125
11. საქმისწარმოება საკასაციო სასამართლოში 125-133
12. საქმისწარმოების განახლება 133-136
13. რეკომენდირებული ლიტერატურა 137-138

კაზუსი № 1

რაიონული სასამართლო პირველი ინსტანციით განიხილავდა მეგრელიძის სარჩელს ნოზაძის მიმართ 2000 ლარის ოდენობით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ. საქმის სასამართლოს მთავარ სხდომაზე განხილვის დაწყების შემდეგ მოსარჩელემ აღძრა შუამდგომლობა სხდომის მეორე დღისთვის გადადების შესახებ იმ მოტივით, რომ ერთ-ერთ მოწმეს ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო არ შეეძლო გამოცხადებულიყო სხდომაზე. მოსამართლემ არ დააკმაყოფილა მოსარჩელის შუამდგომლობა და დაადგინა საქმის განხილვა გამოუცხადებელი მოწმის დაუსწრებლად.

სასამართლოს მთავარ სხდომაზე მტკიცებულებათა შემოწმების ეტაპზე, მოსამართლე მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ გამოუცხადებელი მოწმის ჩვენებას გადამწყვეტი მნიშვნელობა ჰქონდა საქმის სწორად გადაწყვეტისათვის, ამიტომ მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება საქმის განხილვის მეორე დღისთვის გადადების შესახებ.

ამის შემდეგ იმავე მოსამართლემ განიხილა მის წარმოებაში არსებული სხვა საქმე და გამოიტანა მასზე გადაწყვეტილება. მეორე დღეს, დანიშნულ დროზე მოსამართლემ განაახლა მეგრელიძის საქმის განხილვა და გამოიტანა მასზე გადაწყვეტილება.

ხომ არ იქნა დარღვეული მოსამართლის მიერ მოცემულ საქმეზე სამოქალაქო საპროცესო სამართლის პრინციპები?

კაზუსი № 2

რაიონული სასამართლოს მოსამართლე „A“ ერთპიროვნულად განიხილავდა ნებიერიძის სარჩელს იაშვილის წინააღმდეგ მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ. მტკიცებულებათა შემოწმების დამთავრების შემდეგ მოსამართლემ თავი ცუდად იგრძნო და გამოაცხადა შესვენება, მაგრამ შესვენების შემდეგაც ვერ შეძლო საქმის განხილვის გაგრძელება და გამოიტანა განჩინება საქმის განხილვის მეორე დღისთვის გადადების შესახებ. მეორე დღესაც მოსამართლემ

ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესების გამო ვერ შეძლო საქმის განხილვა და მის ნაცვლად საქმე განიხილა სხვა მოსამართლემ. მან საქმის განხილვა გააგრძელა მხარეთა პაექრობიდან, რის შედეგადაც გამოიტანა საქმეზე გადაწყვეტილება.

დაირღვა თუ არა მოცემულ საქმეზე სამოქალაქო საპროცესო სამართლის რომელიმე პრინციპი?

კაზუსი № 3

ნიკოლაძემ სასამართლოში შეიტანა სარჩელი ჩაჩანიძის წინააღმდეგ სამკვიდრო ქონების გაყოფის შესახებ, რომელიც გაიხსნა მოსარჩელის ძმის — მოპასუხის ქმრის — გარდაცვალების შემდეგ. მოსარჩელე სარჩელში აღნიშნავდა, რომ იგი ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო, შრომისუუნაროა, ღებულობს მცირე ოდენობის პენსიას და წლების განმავლობაში გარდაცვლილი ძმის მიერ მისთვის გაწეული დახმარება იყო მისი საარსებო წყარო. საქმის განხილვისას სასამართლო მივიდა რა იმ დასკვნამდე, რომ ნიკოლაძე ერთ წელზე მეტი ხნის განმავლობაში იმყოფებოდა გარდაცვლილი ძმის კმაყოფაზე, მიაკუთვნა მას სამკვიდროს ნაწილი.

სასამართლომ თავის გადაწყვეტილებას საფუძვლად დაუდო მოსარჩელის ახსნა-განმარტება და მისი შუამდგომლობით დაკითხული მოწმეების ჩვენებები. იმავდროულად, სასამართლომ შეფასების გარეშე დატოვა მოპასუხის შუამდგომლობით დაკითხულ მოწმეთა ჩვენებები, რომლებიც ამტკიცებდნენ, რომ მოსარჩელე თავისი გარდაცვლილი ძმის კმაყოფაზე არ იმყოფებოდა, ცხოვრობდა ცალკე თავის ქალიშვილის ოჯახში. გარდა ამისა, სასამართლომ თავისი გადაწყვეტილება დაასაბუთა იმ მოწმეთა ჩვენებით, რომლებიც ბოლო სასამართლო სხდომაზე არ დაკითხულან, ხოლო ის ჩვენებები კი, რომლებიც მათ სასამართლოს წინა სხდომაზე მისცეს, სასამართლოს არ გამოუქვეყნებია.

დარღვეულ იქნა თუ არა მოცემულ საქმეზე სასამართლოს მიერ სამოქალაქო საპროცესო სამართლის რომელიმე პრინციპი?

კაზუსი № 4

რაიონული სასამართლო განიხილავდა „A“-ს სარჩელს მოპასუხე „K“-ს მიმართ მიყენებული მატერიალური ზიანის ანაზღაურების შესახებ. მოპასუხემ არ იცოდა სამართალწარმოების ენა, ამიტომაც აღძრა შუამდგომლობა სასამართლოს წინაშე, რათა მისთვის დაენიშნათ თარჯიმანი იმ მოტივით, რომ იგი ვერ ფლობდა სრულყოფილად ქართულ ენას. მოსამართლემ არ დააკმაყოფილა მოპასუხის შუამდგომლობა, რადგან მოპასუხე საქმეში მონაწილეობას იღებდა თავის ადვოკატთან ერთად, რომელმაც შესანიშნავად იცოდა სამართალწარმოების ენა, გარდა ამისა, მოსამართლე თავად ფლობდა იმ ენას, რომელზედაც საუბრობდა მოპასუხე, ამიტომაც თვითონ გაუწევდა დახმარებას მას საჭიროებისამებრ.

დაარღვია თუ არა მოცემულ საქმეზე მოსამართლემ სამოქალაქო საპროცესო სამართლის რომელიმე პრინციპი?

კაზუსი № 5

სიხარულიძემ სასამართლოში აღძრა სარჩელი შპს „K“-ს ადმინისტრაციის მიმართ სამუშაოზე აღდგენის შესახებ. სასამართლომ სარჩელის დაკმაყოფილებაზე მოსარჩელეს უარი განუცხადა. სააპელაციო საჩივარში მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება უნდა გაუქმდეს, რამეთუ იგი გამოტანილ იქნა სამოქალაქო საპროცესო სამართლის პრინციპების უხეში დარღვევით; კერძოდ, საქმე ფაქტობრივად განხილულ იქნა დახურულ სასამართლო სხდომაზე — მოსამართლის კაბინეტში, სადაც ვერ შეძლეს მოეთავსებინათ ის პირები, რომლებიც საქმეში არ მონაწილეობდნენ. გარდა ამისა, მოსამართლე იყო მოპასუხის იურისკონსულტის (წარმომადგენლის) ნათლია და, მაშასადამე, მასთან ნათესაურ ურთიერთობაში იმყოფებოდა.

არგუმენტირებულია თუ არა მოსარჩელის საჩივარი?

დაარღვია თუ არა მოსამართლემ მოცემულ საქმეზე სამოქალაქო საპროცესო სამართლის რომელიმე პრინციპი?

კაზუსი № 6

ხორბალაძემ სარჩელით მიმართა სასამართლოს საკუთარი პრივატიზებული ბინიდან თავისი დისშვილის, მისი მეუღლისა და მათი ორი შვილის გამოსახლების შესახებ. თავის სასარჩელო მოთხოვნას მოსარჩელე იმით ასაბუთებდა, რომ მან თავისი დისშვილის ოჯახს, რომელსაც ქალაქში არ გააჩნდა საცხოვრებელი ფართი, დროებით დართო თავისთან ცხოვრების უფლება, მაგრამ მათ მადლობის ნაცვლად ისეთი პირობები შეუქმნეს, რომ აუტანელი გახდა მათთან ერთად ცხოვრება. სასამართლო სხდომაზე დაკითხულ იქნა ოთხი მოწმე (ორ-ორი მოწმე თითოეულ მხარეზე), რომლებმაც მისცეს ურთიერთსაწინააღმდეგო ჩვენებები. სასამართლომ თავის გადაწყვეტილებაში აღინიშნა, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა მოპასუხისა და მისი ოჯახის ბინიდან გამოსახლების შესახებ იმ საფუძვლით, რომ მოპასუხე არღვევს ერთად ცხოვრების დადგენილ ნორმებს, ვერ დასაბუთდა მტკიცებულებების არქონის გამო, მაგრამ, რადგანაც მოპასუხესა და მის ოჯახს არ მოუპოვებია მოსარჩელის საცხოვრებელ ფართზე უფლება, ამიტომაც ისინი, როგორც დროებითი მდგმურები, გამოსახლებულ უნდა იქნენ.

სწორად მოიქცა თუ არა სასამართლო? ხომ არ იქნა დარღვეული მოცემულ საქმეზე სამოქალაქო საპროცესო სამართლის რომელიმე პრინციპი?

კაზუსი № 7

სახლმმართველობის წარმომადგენელმა შეადგინა აქტი იმის შესახებ, რომ დამქირავებელი „A“, რომელიც ცხოვრობს გამქირავებელ „B“-ს ბინაში, ანგრევს დაქირავებულ ნაგებობას, ბინა იმყოფება ანტისანიტარიულ მდგომარეობაში და „A“ თავისი საქციელით საფრთხეს უქმნის სხვა მეზობლების საცხოვრებელ პირობებს. სახლმმართველობის თავმჯდომარემ ამ აქტის საფუძველზე სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა დამქირავებლის ბინიდან გამოსახლება.

სასამართლომ საქმე განიხილა არსებითად, სარჩელში მოყვანილი ფაქტები ჩათვალა დამტკიცებულად და გამოიტანა გადაწყვეტილება დამქირავებლის ბინიდან გამოსახლების შესახებ.

ხომ არ დაირღვა მოცემულ საქმეზე სასამართლოს მიერ სამოქალაქო საპროცესო სამართლის რომელიმე პრინციპი?

კაზუსი № 8

გადაწყვიტეთ განსჯადობის საკითხი — ანუ რომელ სასამართლოში უნდა იქნეს შეტანილი სარჩელი შემდეგ შემთხვევებში:

1. ნ. მაისურაძე ცხოვრობს ქ.ბორჯომში. მას წარმოეშვა დავა ქ.წყალტუბოში მცხოვრებ ი.კობალაძესთან და ქ.ლანჩხუთში მცხოვრებ ა.მიქაძესთან ქობულეთში მდებარე აგარაკის ნაწილზე საკუთრების უფლების შესახებ.

2. ო. გუბელაძე ცხოვრობს ქ.ქუთაისში. მას ქ. ხაშურში მცხოვრები ი.კალანდაძის კუთვნილი ავტომანქანა შეეჯახა ქ.გურჯაანში და მიაყენა სხეულის დაზიანება.

რომელ სასამართლოში უნდა იქნეს შეტანილი სარჩელი ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ?

3. ქ. გორში მცხოვრები ო. ყუფარაძის მეუღლე ცხოვრობს ქ. თბილისში. ყუფარაძემ გადაწყვიტა განქორწინება.

რომელ სასამართლოში უნდა იქნეს შეტანილი სარჩელი განქორწინების შესახებ?

4. ქ.თბილისის საბურთალოს რაიონში მცხოვრებმა ი.ნოზაძემ, რომელიც უხდიდა ალიმენტს განქორწინებულ მეუღლესა და ორ შვილს, მატერიალური მდგომარეობის გაუარესების გამო ვერ შეძლო სასამართლოს მიერ დადგენილი ოდენობის ალიმენტის გადახდა.

რომელ სასამართლოში უნდა შეიტანოს მან სარჩელი დაკისრე-

ბული ალიმენტის ოდენობის შემცირების შესახებ?

5. ქ. კასპში მცხოვრებმა „A“-მ გადაწყვიტა განქორწინება თავის მეუღლესთან, რომელიც ცხოვრობდა მცხეთის რაიონში. მეუღლეებს ჰყავთ ქორწინების პერიოდში დაბადებული ორი მცირეწლოვანი შვილი.

რომელ სასამართლოში უნდა იქნეს შეტანილი სარჩელი განქორწინების შესახებ „A“-ს მიერ?

6. კომერციულმა ბანკმა შპს-ს სესხად მისცა საბანკო კრედიტი ერთი წლის ვადით. შპს-მ ვერ შეძლო კრედიტის დაბრუნება დათქმული ვადის გასვლის შემდეგ.

რომელ სასამართლოში უნდა იქნეს შეტანილი სარჩელი კრედიტის დაბრუნების შესახებ?

7. თიანეთის რაიონში მცხოვრებმა „A“-მ და ქ.კასპში მცხოვრებმა „B“-მ, რომლებიც მეზობლად ფლობდნენ გორის რაიონში მდებარე სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთებს, ვერ მიაღწიეს შეთანხმებას საერთო საკუთრებაში არსებული მისასვლელი გზებით სარგებლობის შესახებ. დავის გადასაჭრელად „A“-მ გადაწყვიტა სარჩელით მიემართა სასამართლოსათვის.

რომელ სასამართლოში უნდა იქნეს შეტანილი სარჩელი „A“-ს მიერ?

8. „A“-მ, რომელიც ცხოვრობს ქ.თელავში, „K“-ს სესხის ხელშეკრულებით ასესხა 1000 ლარი 1 წლის ვადით. ხელშეკრულებით დათქმული ვადის გასვლის შემდეგ „K“-მ ვერ შეძლო ვალის უკან დაბრუნება. „A“-მ გადაწყვიტა სარჩელით მიემართა სასამართლოსათვის, მაგრამ ვერ დადგინდა მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილი.

რომელ სასამართლოში უნდა იქნეს შეტანილი სარჩელი „A“-ს მიერ?

9. შრომისუუნარო, მარტოხელა მოხუცს „A“-ს, რომელიც ცხოვრობს ფოთში და საჭიროებს მატერიალურ დახმარებას, ჰყავს ორი სრულწლოვანი, შრომისუნარიანი შვილი — ქალ-ვაჟი. ქალიშვილი ცხოვრობს ქ.სენაკში, ხოლო ვაჟი კი — ქ.ხონში. დედამ

გადაწყვიტა სასამართლოს წესით მოითხოვოს ალიმენტის გადახდა ორივე შვილისაგან.

რომელ სასამართლოში უნდა იქნეს შეტანილი სარჩელი ალიმენტის გადახდის დაკისრების შესახებ „A"-ს მიერ?

10. ქ.რუსთავში მცხოვრებმა „A"-მ, მარჩენალის გარდაცვალებასთან დაკავშირებით, გადაწყვიტა სარჩელის შეტანა. მოპასუხეს წარმოადგენდა ქ.ქუთაისში მდებარე ქარხანა, სადაც მუშაობდა გარდაცვლილი მარჩენალი, რომლის სიკვდილიც გამოიწვია წარმოებაში მომხდარმა უბედურმა შემთხვევამ.

მოცემულ შემთხვევაში რომელ სასამართლოში უნდა იქნეს შეტანილი სარჩელი მარჩენალის გარდაცვალების გამო მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ?

11. ლიტერატურული ნაწარმოების სამ თანაავტორს შორის წარმოიშვა დავა ნაწარმოების გამოქვეყნებიდან მიღებული ჰონორარის განაწილებისა და მისი ოდენობის განსაზღვრისას.

რომელ სასამართლოში უნდა იქნეს შეტანილი სარჩელი მოცემულ შემთხვევაში?

12. სატვირთო ავტომანქანა, რომელსაც იჯარის ხელშეკრულების საფუძველზე მართავდა ქ. ლოგოდეხში მცხოვრები „A", და რომელიც ეკუთვნოდა ქ. ბათუმის ერთ-ერთ სატრანსპორტო კომპანიას, შეეჯახა ქ. გორში მცხოვრებ ფეხით მოსიარულე „B"-ს, რომელიც მიყენებული დაზიანების შედეგად ადგილზე გარდაიცვალა. „B"-ს კმაყოფაზე ჰყავდა მცირეწლოვანი შვილი, რომელიც ცხოვრობდა თავის დედასთან ქ. ტყიბულში. „B" მეუღლესთან იყო განქორწინებული კანონით დადგენილი წესით. „B"-ს ყოფილმა მეუღლემ შვილის სახელით გადაწყვიტა სარჩელის შეტანა მარჩენალის დაკარგვით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურების დაკისრების შესახებ.

აქვს თუ არა უფლება მეუღლეს აღძრას სარჩელი ყოფილი მეუღლის გარდაცვალებით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ?

დაიშვება თუ არა ამ შემთხვევაში სასამართლოში სარჩელით მიმართვა და თუ დაიშვება, რომელ კონკრეტულ სასამართლოში უნდა იქნეს იგი შეტანილი?

13. აშშ-ში რეგისტრირებულმა იურიდიულმა პირმა ხელშეკრულება დადო საქართველოში რეგისტრირებულ იურიდიულ პირ „K"-სთან 300000 ამერიკული დოლარის ღირებულების სამრეწველო პროდუქციის მიწოდების შესახებ. გამყიდველმა თავისი ვალდებულებები ჯეროვნად შეასრულა, ხოლო მყიდველმა – ანუ „K" -მ თავისი მოვალეობები არ შეასრულა და არ გადაიხადა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პროდუქციის ღირებულება.

რომელ სასამართლოში უნდა იქნეს შეტანილი „A"-ს მიერ სარჩელი ხელშეკრულების შეუსრულებლობით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების დაკისრების შესახებ.

14. მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნათა დარღვევით თანამდებობიდან გათავისუფლებულ იქნა ერთ-ერთი სამინისტროს დეპარტამენტის თავმჯდომარე.

რომელ სასამართლოში უნდა შეიტანოს მან სარჩელი თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ?

კაზუსი № 9

ქ. ფოთში მცხოვრებმა „A"-მ 1999 წლის მაისში სარჩელით მიმართა ქ. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს (ზიანის მიმყენებელი მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით) ჯანმრთელობის დაზიანებით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ. საქმის წარმოებაში მიღების შემდეგ რუსთავის საქალაქო სასამართლომ დაადგინა, რომ საქმე განსახილველად უნდა გადასცემოდა ფოთის საქალაქო სასამართლოს მოსარჩელის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. რადგან ამ დროისათვის მოსარჩელეს უკვე შეცვლილი ჰქონდა საცხოვრებელი ადგილი და იგი საცხოვრებლად გადავიდა მცხეთაში, ამიტომაც ფოთის საქალაქო სასამართლოს თავმჯდომარემ საქმე არ მიიღო

წარმოებაში და იგი განსახილველად გადააგზავნა მცხეთის რაიონულ სასამართლოში. მცხეთის რაიონულმა სასამართლომ არ მიიღო საქმე წარმოებაში იმ მოტივით, რომ დარღვეულ იქნა განსჯადობის წესები.

განსჯადობის შესახებ დავის გადასაწყვეტად საქმე გადაიგზავნა ზემდგომ სასამართლოში.

რა დარღვევა იქნა დაშვებული სასამართლოების მიერ მოცემულ საქმეზე?

რა შემთხვევაში შეიძლება საქმის განსახილველად გადაცემა სხვა სასამართლოსათვის?

როგორ ხდება სასამართლოს მიერ წარმოებაში მიღებული საქმის სხვა სასამართლოსათვის განსახილველად გადაცემა?

კაზუსი № 10

მოქალაქე „A"-მ რეგისტრირებულ ქორწინებაში მყოფ მეუღლესთან ერთად, კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანოების ყოველგვარი ნებართვის გარეშე, ააშენა საცხოვრებელი სახლი. სამი წლის შემდეგ მეუღლეები განქორწინდნენ და მოქალაქე „A"-მ ძალადობის გამოყენების მუქარით ყოფილი ცოლი გამოასახლა ერთად აშენებული საცხოვრებელი სახლიდან.

ბინიდან გამოსახლებულმა მეუღლემ შეიტანა სასამართლოში სარჩელი და მოითხოვა ყოფილი ქმრისაგან — მოქალაქე „A"-საგან ქორწინების განმავლობაში ერთად აშენებული საცხოვრებელი სახლიდან წილის გამოყოფა.

სასამართლომ განჩინებით უარი განაცხადა სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე იმ მოტივით, რომ სახლი აშენებული იყო უკანონოდ და ამიტომაც საქმე უწყებრივად არ ექვემდებარებოდა სასამართლოს.

მართებულია თუ არა სასამართლოს მიერ გამოტანილი განჩინება?

კაზუსი № 11

ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოს სარჩელით მიმართა მოქალაქე „K“-მ და მოითხოვა მსჯავრდებულ „B“-საგან დანაშაულებრივი ქმედებით მიყენებული ზიანის ანაზღაურება, რომელიც განაჩენის გამოტანამდე ცხოვრობდა ოზურგეთის რაიონში, ხოლო ამჟამად კი სასჯელს იხდის ხონის რაიონში. ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს მოსამართლემ უარი განაცხადა სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე იმ მოტივით, რომ იგი შეტანილ უნდა იქნეს იმ სასამართლოში, რომლის სამოქმედო ტერიტორიაზეც მსჯავრდებული იხდის სასჯელს.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 12

გამომცემლობასა და ნაწარმოების ავტორს შორის საგამომცემლო ხელშეკრულების დადებისას, მასში შეტანილ იქნა პირობა იმის შესახებ, რომ ხელშეკრულებიდან წარმოშობილი ნებისმიერი დავა განხილულიყო საოლქო სასამართლოს მიერ. ხელშეკრულების დადების შემდეგ ნაწარმოების ავტორმა ჩათვალა, რომ საავტორო ჰონორარის ოდენობა გამომცემლობის მიერ არასწორად იყო განსაზღვრული და სარჩელით მიმართა საოლქო სასამართლოს გამომცემლობისათვის ჰონორარის ოდენობის გაზრდის დაკისრების შესახებ.

უნდა მიიღოს თუ არა სარჩელი წარმოებაში საოლქო სასამართლომ?

კაზუსი № 13

ქ. თბილისის დიდუბის რაიონში მცხოვრებმა მოქალაქე „A“-მ ‹თხოვნით მიმართა იურიდიულ კონსულტაციას, განემარტათ მისთვის, ‹თუ როგორ უნდა დაიცვას თავისი უფლებები შემდეგ შემთხვევებში:

ა) დამქირავებელი წავიდა რა დაუკითხავად დაქირავებული

ბინიდან, არ გადაიხადა სამი თვის ქირა და არ შეატყობინა თავისი საცხოვრებელი ადგილის შესახებ, არადა ხანდაზმულობის ვადები თითქმის უკვე გავიდა.

ბ) მეუღლე უკვე ექვსი წელია სახლიდან წავიდა და მისი ადგილსამყოფელი უცნობია, არადა მას სურს, რომ გაყიდოს მეუღლის სახელზე რეგისტრირებული საცხოვრებელი სახლი.

გ) ნოტარიუსმა უარი განაცხადა გაეცა სამკვიდრო მოწმობა იმ ქონებაზე, რომელიც მას დარჩა დედის გარდაცვალების შემდეგ.

დ) სამი თვის წინ მაღაზიაში ნაყიდი ტელევიზორი მწყობრიდან გამოვიდა, მაგრამ მაღაზიამ უარს განაცხადა გამოეცვალა ანდა აენაზღაურებინა მისი ღირებულება.

კაზუსი № 14

რაიონული სასამართლოს მოსამართლე ერთპიროვნულად იხილავდა მოქალაქე „A"-ს სარჩელს გაცვლის ხელშეკრულების ბათილად ცნობის შესახებ. მოსარჩელე თავის მოთხოვნას ასაბუთებდა იმით, რომ იგი კონტრაჰენტმა განზრახ შეიყვანა შეცდომაში გასაცვლელი ქონების ხარისხთან დაკავშირებით.

სასამართლოს მთავარ სხდომაზე მოპასუხემ აღძრა შუამდგომლობა, საქმე განეხილა სასამართლოს კოლეგიურ შემადგენლობას, რათა გამოტანილიყო ობიექტური გადაწყვეტილება. მოსარჩელემ მოითხოვა შუამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა, რამეთუ საქმის განხილვა კოლეგიური შემადგენლობის მიერ განხილვის გაჭიანურებას გამოიწვევდა.

როგორ უნდა მოიქცეს მოსამართლე?

კაზუსი № 15

სასამართლოს კოლეგიური შემადგენლობა იხილავდა მოქალაქე „A"-ს სარჩელს მოქალაქე „B"-ს მიმართ სატრანსპორტო საშუალების არასწორი ექსპლოატაციის შედეგად ჯანმრთელობისათვის

მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ. სათათბირო ოთახში გადაწყვეტილების მიღებისას მოსამართლეთა ხმები გაიყო: ორი მოსამართლე თვლიდა, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა მთლიანად უნდა დაკმაყოფილებულიყო, ხოლო სხდომის თავმჯდომარე კი მიიჩნევდა, რომ მოსარჩელისათვის უარი უნდა ეთქვათ სარჩელის დაკმაყოფილებაზე, რამეთუ მოსარჩელემ უხეშად დაარღვია საგზაო მოძრაობის წესები, გადავიდა რა ქუჩაში აკრძალულ ადგილას. ხანგრძლივი კამათის შემდეგ მოსამართლეები საერთო გადაწყვეტილებამდე მაინც ვერ მივიდნენ, ამიტომ სხდომის თავმჯდომარემ შესთავაზა დანარჩენ მოსამართლეებს, რომ ხელი მოეწერათ გადაწყვეტილებისათვის სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ, ხოლო თავიანთი განსხვავებული აზრი კი წერილობით თან დაერთოთ გადაწყვეტილებისათვის.

მართებულია თუ არა სხდომის თავმჯდომარის მოქმედება?

კაზუსი № 16

მოქალაქე „A"-ს სარჩელი მოქალაქე „K"-ს მიმართ საცხოვრებელ სახლზე საკუთრების უფლების ცნობის შესახებ, განიხილა პირველი ინსტანციის სასამართლომ. გადაწყვეტილება ორივე მხარის მიერ გასაჩივრებულ იქნა სააპელაციო სასამართლოში. სააპელაციო სასამართლომ კოლეგიური შემადგენლობით დანიშნა გამსვლელი სხდომა და საქმის განხილვა დაადგინა საცხოვრებელი სახლის ადგილმდებარეობის მიხედვით არსებულ რაიონულ სასამართლოში. საქმის განხილვის პროცესში ერთ-ერთი მოსამართლე ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესების გამო მოთავსებულ იქნა საავადმყოფოში. საოლქო სასამართლოს თავმჯდომარემ საქმის განხილვის გაჭიანურების თავიდან აცილების მიზნით შეცვალა სასამართლოს კოლეგია და საქმის განხილვა დაავალა სასამართლოს სხვა კოლეგიურ შემადგენლობას.

მართებულია თუ არა საოლქო სასამართლოს თავმჯდომარის მოქმედება?

კაზუსი № 17

რაიონული სასამართლო იხილავდა მოქალაქე „K"-ს სარჩელს სამედიცინო დაწესებულების მიმართ არასწორი ქირურგიული ოპერაციის შედეგად ჯანმრთელობისათვის მიყენებული მატერიალური და მორალური ზიანის ანაზღაურების დაკისრების შესახებ. საქმის სასამართლოში განხილვისას მოსარჩელემ აცილება განუცხადა საქმის განმხილველ მოსამართლეს იმ მოტივით, რომ იგი (მოსამართლე) მკურნალობდა მოპასუხის სამედიცინო დაწესებულებაში და, შესაბამისად, ვერ იქნება ობიექტური საქმეზე გადაწყვეტილების გამოტანის დროს.

არსებობს თუ არა აცილების შესახებ შუამდგომლობის დაკმაყოფილების საფუძველი?

კაზუსი № 18

ერთპიროვნულად საქმის განმხილველმა რაიონული სასამართლოს მოსამართლემ, რომელიც იხილავდა დავას მშობლის უფლების ჩამორთმევის შესახებ, ჩათვალა, რომ საქმის სირთულის გამო მიზანშეწონილია იგი განიხილოს სასამართლოს კოლეგიურმა შემადგენლობამ. რადგანაც საქმის განმხილველ რაიონულ სასამართლოში არ იყო სამი მოსამართლე, ამიტომაც სასამართლოს თავმჯდომარემ საქმე განსახილველად გადაუგზავნა საოლქო სასამართლოს სამოქალაქო, სამეწარმეო და გაკოტრების საქმეთა სასამართლო კოლეგიას, რომელმაც მიიღო საქმე წარმოებაში, განიხილა იგი და გამოიტანა გადაწყვეტილება.

სწორად მოიქცა თუ არა საოლქო სასამართლოს თავმჯდომარე?

კაზუსი № 19

სამოქალაქო საქმის წინასწარი სასამართლო განხილვისათვის მომზადების დროს მოსარჩელემ აცილება განუცხადა კოლეგიურ შემადგენლობის თავმჯდომარეს. აცილების საკითხი განიხილა დანარჩენმა ორმა მოსამართლემ ასაცილებელი მოსამართლის დაუსწრებლად. ერთმა მათგანმა ხმა მისცა აცილებას, ხოლო მეორემ კი მხარი არ დაუჭირა. ხმების გაყოფის გამო აცილების შესახებ შუამდგომლობა არ დაკმაყოფილდა.

კანონიერია თუ არა მიღებული განჩინება?

კაზუსი № 20

განსაზღვრეთ შემდეგ შემთხვევებში სარჩელის ფასი, სახელმწიფო ბაჟის ოდენობა და ვისგან უნდა იქნეს იგი გადახდილი?

1. მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს თავისი ყოფილი მეუღლისაგან რეგისტრირებულ ქორწინებაში დაბადებული მცირეწლოვანი შვილის სასარგებლოდ ყოველთვიურად 50 ლარის ოდენობის ალიმენტის გადახდის დაკისრების შესახებ. მოპასუხე მუშაობს და გადასახადების გამოკლებით ყოველთვიურად ღებულობს ხელფასს 200 ლარის ოდენობით.

2. მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მეუღლესთან განქორწინება, ამასთან, 2 5000 ლარად შეფასებული თანასაკუთრებაში არსებული ქონების გაყოფა.

3. მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა 60000 ლარად შეფასებულ ქონებაზე საკუთრების უფლების აღიარება.

4. მოქალაქემ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა სამუშაოდან უკანონოდ გათავისუფლების შედეგად იძულებითი გაცდენის ანაზღაურება 2000 ლარის ოდენობით. სასამართლომ სარჩელი დაკმაყოფილა ნაწილობრივ – 1200 ლარის ფარგლებში.

5. მოქალაქემ განცხადებით მიმართა სასამართლოს მეუღლის

გარდაცვლილად გამოცხადების შესახებ.

6. მოქალაქე „A“-მ გაასაჩივრა საოლქო სასამართლოს გადაწყვეტილება მოქალაქე „B-ს სასარგებლოდ მისთვის დაკისრებული 5 40000 ლარის გადახდევინების შესახებ. მოწინააღმდეგე მხარე მიიჩნევს, რომ საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

კაზუსი № 21

2001 წლის 20 აპრილს გამოტანილი გადაწყვეტილებით მოსარჩელეს უარი ეთქვა სარჩელის დაკმაყოფილებაზე. გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ აღმოჩნდა, რომ მას სახელმწიფო ბაჟი ზედმეტად ჰქონდა გადახდილი. 2001 წლის 10 ივლისს მოსარჩელემ განცხადებით მიმართა გადაწყვეტილების გამომტან სასამართლოს სახელმწიფო ბაჟის ზედმეტად გადახდილი თანხის უკან დაბრუნების შესახებ.

როგორ უნდა მოიქცეს სასამართლო?

კაზუსი № 22

განსაზღვრეთ შემდეგ შემთხვევაში სარჩლის ფასი, სახელმწიფო ბაჟის ოდენობა და ვისგან უნდა იქნეს იგი გადახდილი?

1. მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს ყოფილი მეუღლისაგან სამი მცირეწლოვანი შვილის სასარგებლოდ ოთხი წლის განმავლობაში გადასახდელი ალიმენტის დავალიანების გადახდევინების შესახებ. დავალიანების თანხა 4800 ლარს შეადგენდა.

2. მოქალაქე „K“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს მეუღლესთან განქორწინების, ერთობლივ ქორწინებაში დაბადებული ხუთი წლის მცირეწლოვანი შვილის სასარგებლოდ ყოველთვიურად 70 ლარის ოდენობის ალიმენტის გადახდის დაკისრებისა და თანასაკუთრებაში არსებული 20 000 ლარის ღირებულების ქონების გაყოფის შესახებ.

მოპასუხემ სასამართლოში აღძრა შეგებებული სარჩელი ქორწინების ბათილად ცნობის შესახებ.

3. მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს მოქალაქე „B“-ს მიმართ მიყენებული მატერიალური ზიანის ანაზღაურების სახით 25000 ლარის დაკისრების შესახებ. სასამართლომ სასარჩელო მოთხოვნა დააკმაყოფილა ნაწილობრივ, დააკისრა რა მოპასუხეს მოსარჩელის სასარგებლოდ 18000 ლარის გადახდა. სასამართლოს გადაწყვეტილება ორივე მხარემ გაასაჩივრა სააპელაციო წესით: მოსარჩელე მოითხოვდა სარჩელის მთლიანად დაკმაყოფილებას, ხოლო მოპასუხე კი სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას.

4. მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს მოქალაქე „B“-საგან სესხის ხელშეკრულებით გასესხებული თანხის — 3000 ლარის დაბრუნების შესახებ. მოპასუხე „B“-მ აღძრა შეგებებული სარჩელი მოსარჩელე „A“-ს მიმართ ნარდობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული შესრულებული სამუშაოს ღირებულების — 4000 ლარის ანაზღაურების შესახებ. სასამართლომ თავისი გადაწყვეტილებით არ დააკმაყოფილა თავდაპირველად მოსარჩელის — გამსესხებელი „A“-ს სარჩელი, ხოლო მოპასუხე „B“-ს შეგებებული სარჩელი დააკმაყოფილა ნაწილობრივ და „A“-ს „B“-ს სასარგებლოდ დააკისრა 2500 ლარის გადახდა. სასამართლოს გადაწყვეტილება ორივე მხარემ სააპელაციო წესით გაასაჩივრა.

5. სასამართლომ თავისი გადაწყვეტილებით მოქალაქე „K“-ს დააკისრა ყოფილი მეუღლის სასარგებლოდ ყოველთვიურად 80 ლარის ოდენობის ალიმენტის გადახდა. რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება უცვლელად დატოვა ძალაში სააპელაციო სასამართლომ. „K“-მ გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა.

6. ბინის მესაკუთრე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა ბინიდან დამქირავებელ „K“-ს გამოსახლება და მისთვის ქირავნობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადასახდელი ქირის 1000 ლარის გადახდევინების დაკისრება. საქმის წინასწარი სასამართლო განხილვისათვის მომზადების დროს მოსარჩელემ გაზარდა სასარჩელო მოთხოვნის ოდენობა 1500 ლარამდე, ხოლო

მოპასუხემ კი შეიტანა შეგებებული სარჩელი და მოითხოვა მოსარჩელისაგან დაქირავებული ბინის რემონტზე გაწეული ხარჯების 2000 ლარის ოდენობის გადახდის დაკისრება.

სასამართლომ თავისი გადაწყვეტილებით დააკმაყოფილა ბინის მესაკუთრე „A"-ს მოთხოვნა მოპასუხის ბინიდან გამოსახლებისა და მისთვის დარჩენილი ქირის – 500 ლარის გადახდის დაკისრების შესახებ და არ დააკმაყოფილა შეგებებული სარჩელი. სასამართლოს გადაწყვეტილება ორივე მხარემ სააპელაციო წესით გაასაჩივრა.

კაზუსი № 23

სასამართლოში საქმის განხილვის მოსამზადებელ სხდომაზე მოსარჩელემ უარი თქვა სარჩელზე. მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება საქმის წარმოების შეწყვეტის შესახებ. იმასთან დაკავშირებით, რომ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი მოსარჩელეს უკან არ დაუბრუნეს, მან შეიტანა კერძო საჩივარი სასამართლოს განჩინებაზე საქმის წარმოების შეწყვეტის შესახებ და მოითხოვა გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის უკან დაბრუნება.

საფუძვლიანია თუ არა მოსარჩელის მოთხოვნა?

კაზუსი № 24

მოსარჩელე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „K"-სგან გასესხებული თანხის 2000 ლარის უკან დაბრუნება. სასამართლოს მიერ სარჩელის წარმოებაში მიღების შემდეგ მოსარჩელემ უარი თქვა სარჩელზე იმ მოტივით, რომ მოპასუხემ ნებაყოფლობით დაუბრუნა უკან ნასესხი თანხა.

აქვს თუ არა მოსარჩელეს უფლება მოითხოვოს გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის უკან დაბრუნება?

კაზუსი № 25

სასამართლომ განიხილა შპს „X"-ის სარჩელი მოპასუხე „A"-ს მიმართ მიყენებული მატერიალური ზიანის – 3500 ლარის გადახდის დაკისრების შესახებ. სარჩელი დაკმაყოფილებულ იქნა. მოსარჩელემ ასევე მოითხოვა ადვოკატის მომსახურებისათვის გადახდილი თანხის – 500 ლარის მოპასუხისათვის გადახდევინების დაკისრება. სასამართლომ არ დააკმაყოფილა ეს მოთხოვნა.

სწორად მოიქცა თუ არა სასამართლო?

კაზუსი № 26

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს მოქალაქე „K"-ს მიმართ საერთო საკუთრებაში არსებული 30000 ლარის ღირებულების ქონების გაყოფის შესახებ. საქმის განხილვა დამთავრდა მხარეთა მორიგებით. მორიგების აქტით სადავო ქონება თანაბრად გაიყო მხარეებს შორის. მორიგების აქტის დამტკიცებისას სასამართლომ არ გადაწყვიტა სასამართლო ხარჯების განაწილების საკითხი. მოსარჩელემ განცხადებით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის მოპასუხისათვის გადახდევინების დაკისრება.

როგორ უნდა მოიქცეს სასამართლო?

კაზუსი № 27

სასამართლომ ნაწილობრივ დაკმაყოფილა მოსარჩელე „A"-ს სარჩელი მოპასუხე „B"-წ მიმართ საცხოვრებელ ნაგებობაზე საკუთრების უფლების ცნობის შესახებ. გადაწყვეტილებით, საცხოვრებელი ნაგებობის, რომლის ღირებულებაც შეადგენდა 70000 ლარს, 1/3 საკუთრების უფლებით მიეკუთვნა მოსარჩელეს, ხოლო 2/3 დარჩა მოპასუხეს.

როგორ უნდა იქნეს განაწილებული სახელმწიფო ბაჟი?

კაზუსი № 28

მოსარჩელე „A“-მ სასამართლოში აღძრა სარჩელი და მოითხოვა მოპასუხე „B“-საგან მიყენებული ზიანის – 5000 ლარის ანაზღაურების დაკისრება. საქმის განხილვისას დადგინდა, რომ სარჩელი აღძრული იყო არასათანადო მოპასუხის მიმართ. სასამართლომ მოსარჩელის თანხმობით შეცვალა თავდაპირველი მოპასუხე სათანადო მოპასუხით, განიხილა სარჩელი და დააკმაყოფილა იგი ნაწილობრივ დააკისრა რა სათანადო მოპასუხეს 3000 ლარის გადახდა. საქმის განხილვის პროცესში სასამართლომ დანიშნა თავისი ინიციატივით ექსპერტიზა, რომლის ჩატარებასაც დასჭირდა 500 ლარი.

როგორ უნდა იქნეს განაწილებული სასამართლო ხარჯები მხარეებს შორის?

კაზუსი № 29

სასამართლოში საქმის განხილვისას არ გამოცხადდა მოწმე, რომლის ჩვენებასაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა ჰქონდა საქმის სწორად გადასაწყვეტად და რომელსაც მიღებული ჰქონდა შეტყობინება კანონით დადგენილი წესით. ამის გამო სასამართლო იძულებული შეიქნა გადაედო საქმის განხილვა სხვა დროისათვის, რამაც დამატებითი ხარჯები გამოიწვია. დადგინდა, მოწმის გამოუცხადებლობა გამოწვეულ იქნა იმ მოტივით, რომ იგი იმ საწარმოს ხელმძღვანელობამ, სადაც მუშაობდა, სამსახურებრივ საათებში არ გაუშვა სასამართლოში ჩვენების მისაცემად.

სასამართლომ იმ საწარმოს ადმინისტრაციას, სადაც მოწმე მუშაობდა, დააკისრა სასამართლოს სხდომაზე მოწმის გამოუცხადებლობისა და საქმის განხილვის გადადებით გამოწვეული ყველა დამატებითი ხარჯის გადახდა.

მართლზომიერია თუ არა სასამართლოს მოქმედება?

კაზუსი № 30

სასამართლო სხდომაზე არ გამოცხადდა ექსპერტი, რომელსაც ჰქონდა მიღებული შეტყობინება კანონით დადგენილი წესით. ამის გამო სასამართლომ დააჯარიმა იგი 20 ლარით. ექსპერტმა სასამართლოს განჩინებაზე შეიტანა ზემდგომ სასამართლოში კერძო საჩივარი და მოითხოვა მისი გაუქმება იმ მოტივით, რომ სასამართლოს სხდომაზე გამოუცხადებლობა საპატიო მიზეზით იყო გამოწვეული.

მართლზომიერია თუ არა ექსპერტის მოქმედება?

კაზუსი № 31

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხეს — „B"-საგან არასწორი ქირურგიული ოპერაციის ჩატარების შედეგად მიყენებული მატერიალური და მორალური ზიანის ანაზღაურება. მოპასუხის გამოუცხადებლობის გამო სასამართლოში საქმის განხილვა სამჯერ გადაიდო, ხოლო შემდგომ კი მოპასუხემ საერთოდ უარი განაცხადა საქმის განხილვაში მონაწილეობის მიღებაზე.

სასამართლომ გამოიტანა განჩინება მოპასუხისათვის ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების შესახებ სასამართლოს უპატივცემულობისათვის და გადააგზავნა განჩინება აღსასრულებლად იმ სამედიცინო დაწესებულებაში, სადაც მოპასუხე მუშაობდა.

სწორად მოიქცა თუ არა სასამართლო?

კაზუსი № 32

მოსარჩელე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „K"-საგან მიყენებული მატერიალური ზიანის — 3000 ლარის ანაზღაურების დაკისრება. მოსამართლემ საქმის მომზადება სასამართლო განხილვისათვის ორი თვე გააგრძელა, ხოლო საქმე კი

განიხილა სარჩელის წარმოებაში მიღებიდან ექვსი თვის შემდეგ და გამოიტანა საქმეზე გადაწყვეტილება.

რა სახის დარღვევები იქნა დაშვებული სასამართლოს მიერ? როგორია ამ დარღვევების პროცესუალური შედეგები?

კაზუსი № 33

რაიონულმა სასამართლომ თავისი გადაწყვეტილებით არ დააკმაყოფილა მოსარჩელის მოთხოვნა სამუშაოზე აღდგენის შესახებ. მოსარჩელემ მისი გამოტანიდან ერთი თვის ვადის გასვლის შემდეგ სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა. სააპელაციო სასამართლომ უარი განუცხადა აპელანტს (მოსარჩელეს) საჩივრის წარმოებაში მიღებაზე იმ მოტივით, რომ გასული იყო კანონით დადგენილი გასაჩივრების ვადა. მოსარჩელე ამტკიცებდა, რომ მის მიერ ვადის გაშვება საპატიო მიზეზით მოხდა.

როგორ გადავწყვიტოთ შექმნილი სიტუაცია?

კაზუსი № 34

2000 წლის 1 მარტს რაიონულმა სასამართლომ არ დააკმაყოფილა მოქალაქე „A"-ს სარჩელი მოქალაქე „B"-ს მიმართ 10000 ლარის ოდენობის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ. მოსარჩელემ 2000 წლის 30 მარტს ფოსტის მეშვეობით გაგზავნა სააპელაციო საჩივარი, რომელიც სასამართლოში მიტანილ იქნა 2000 წლის 5 აპრილს. სააპელაციო სასამართლომ უარი განაცხადა საჩივრის წარმოებაში მიღებაზე იმ მოტივით, რომ გასული იყო კანონით დადგენილი გასაჩივრების ერთთვიანი ვადა.

მართლზომიერია თუ არა სასამართლოს მოქმედება? როგორ ხდება საპროცესო ვადების გამოთვლა?

კაზუსი № 35

2002 წლის 12 მარტს სასამართლომ თავისი გადაწყვეტილებით უარი უთხრა მოსარჩელე „B“-ს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე მოპასუხე „A“-სათვის ზიანის ანაზღაურების დაკისრების შესახებ. სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების გამოტანას ორივე მხარე ესწრებოდა. 2002 წლის 15 აპრილს მოსარჩელემ გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა. სააპელაციო სასამართლომ წარმოებაში არ მიიღო საჩივარი იმ მოტივით, რომ გასული იყო გასაჩივრების ვადა, ხოლო საჩივარი უნდა შეტანილიყო 12 აპრილამდე, რადგან 13 და 14 აპრილი იყო გამოსასვლელი – არასამუშაო დღეები.

მართლზომიერია თუ არა ზემდგომი სასამართლოს მოქმედება?

კაზუსი № 36

2002 წლის 25 იანვარს სასამართლომ გამოიტანა გადაწყვეტილება, რითაც მოპასუხე „K“-ს დააკისრა მოსარჩელე „A“-ს სასარგებლოდ 5000 ლარის გადახდა სახელშეკრულებო მოვალეობათა შეუსრულებლობით მიყენებული ზიანის ასანაზღაურებლად. 2002 წლის 27 იანვარს მოპასუხე გარდაიცვალა ისე, რომ ვერ მოასწრო გადაწყვეტილების გასაჩივრება. 2002 წლის 5 თებერვალს სასამართლომ შეაჩერა საქმისწარმოება გარდაცვლილის უფლებამონაცვლის დადგენამდე.

გარდაცვლილი მოპასუხის შვილმა 2002 წლის 10 მარტს სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა. სასამართლომ არ მიიღო საჩივარი იმ მოტივით, რომ გაშვებულ იქნა კანონით დადგენილი გასაჩივრების ერთთვიანი ვადა.

მართლზომიერია თუ არა სასამართლოს მოქმედება?

კაზუსი № 37

მოსარჩელე „A“-მ სასამართლოში აღძრა სარჩელი მოპასუხე „D“-ს მიმართ ბინის ქირავნობის ხელშეკრულების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ იმ მოტივით, რომ მოპასუხე უკვე ოთხი თვეა არ იხდიდა ხელშეკრულებით დადგენილ ბინის ქირას. სასამართლოში საქმის განხილვისას გამოირკვა, რომ ქირავნობის ხელშეკრულება დადებულიყო არა მოსარჩელესა და მოპასუხეს შორის, არამედ მოსარჩელეს ძმასა „B“ (ბინის მესაკუთრე) და მოპასუხეს შორის. მოპასუხემ იშუამდგომლა სასამართლოს წინაშე, რომ მოსარჩელე „A“ – არის არასათანადო მოსარჩელე, არა აქვს მოთხოვნის აღძვრის უფლება და ამიტომ იგი უნდა შეიცვალოს სათანადო მოსარჩელით. არასათანადო მოსარჩელემ – „A“-მ თანხმობა განაცხადა მისი სათანადო მოსარჩელით შეცვლაზე, ხოლო სათანადო მოსარჩელემ – „B“-მ უარი განაცხადა შეეცვალა არასათანადო მოსარჩელე. მოსამართლემ გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 38

რეგისტრირებულ ქორწინებაში მყოფმა „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა ცოლთან – „B“-სთან განქორწინება. სასამართლოში საქმის განხილვისას გაირკვა, რომ „A“ ალკოჰოლური სასმელების ბოროტად გამოყენების გამო სასამართლოს მიერ ცნობილი იყო შეზღუდულქმედუნარიანად და მას მზრუნველად დანიშნული ჰყავდა თავის მეუღლე „B“. „B“-მ თავის შესაგებელში არ ცნო სარჩელი და აღნიშნა, რომ ქმარს მისი თანხმობის გარეშე არ ჰქონდა უფლება შეეტანა სასამართლოში სარჩელი.

როგორ უნდა მოიქცეს მოსამართლე?

კაზუსი № 39

16 წლის „A“-ს მამამ, რომელიც შვილთან ერთად მუშაობდა „N“ ქარხანაში, აღძრა სასამართლოში სარჩელი „N“-ის მიმართ მისი შვილისათვის პრემიის მიცემაზე უსაფუძვლოდ უარის თქმის შესახებ.

ვინ არის მოსარჩელე მოცემულ საქმეზე?
როგორია „A“-ს მამის პროცესუალური მდგომარეობა?

კაზუსი № 40

ორი 15 წლის არასრულწლოვანი „A“ და „B“ სასამართლოს მიერ კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენით ცნობილ იქნენ დამნაშავედ მოქალაქე „K“-ს ქონების ქურდობაში. მოქალაქე „K“-სათვის მიყენებული მატერიალური ზიანის ანაზღაურების შესახებ სარჩელს სასამართლო იხილავდა სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით. დანაშაულის ჩადენის მომენტში „A“ იმყოფებოდა საბავშვო სახლის ზედამხედველობის ქვეშ, ხოლო „B“-ს მიმართ მზრუნ-ველობას ახორციელებდა მისი ბიძა, რადგან ორივე მშობელს ჩამ-ორთმეული ჰქონდა მშობლის უფლება. სასამართლოში საქმის განხ-ილვისას გამოირკვა, რომ ქურდობის განხორციელებაში მონაწილე-ობას ღებულობდა 12 წლის „D-ც“, რომლის მიმართაც მცირეწლოვნობის გამო არ იქნა აღძრული სისხლის სამართლის საქმე. „D“-ს ზრდიდა დედა, ხოლო მამა კი ცალკე ცხოვრობდა და შვილის აღზრდაში არავითარ მონაწილეობას არ ღებულობდა.

განსაზღვრეთ მოცემულ საქმეში მონაწილე პირთა წრე.

კაზუსი № 41

სამი თანამდებობის პირის (მოხელის) სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას გამოჩენილი გულგრილობის გამო ქარხანამ განიცადა მატერიალური ზიანი 2500 ლარის ოდენობით. ორმა ზიანის მიმყენებელმა – „A“-მ და „B“-მ – თითოეულმა ცალ-ცალკე ნებაყოფლობით აანაზღაურა მიყენებული ზიანის 1/3 ნაწილი, მესამემ – „D“-მ უარი განაცხადა ზიანის დარჩენილი 1/3 ნაწილს ანაზღაურებაზე.

დაზარალებულმა სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა „D“-საგან ზიანის დარჩენილი 1/3 ნაწილის ანაზღაურება. თავის შესაგებელში მოპასუხემ არ ცნო სარჩელი და აღნიშნა, რომ მიყენებულ ზიანის ანაზღაურებისას არ იქნა გათვალისწინებული თითოეული ზიანის მიმყენებლის ბრალი და მას ზიანის მიყენებაში საერთოდ არ მიუძღვის არანაირი ბრალი.

სასამართლომ მოწმის სახით დაჰკითხა „A“ და „B“.

სწორად მოიქცა თუ არა სასამართლო?

კაზუსი № 42

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა შპს „X“-ის კუთვნილ მაღაზიაში შეძენილი მაგნიტოფონის ნასყიდობის ხელშეკრულების გაუქმება და მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. მოსარჩელე თავის მოთხოვნას იმით ასაბუთებდა, რომ გამყიდველმა დაადგინა საგარანტიო ვადა, რომლის მოქმედების განმავლობაშიც ნაყიდი მაგნიტოფონი ორჯერ გამოვიდა მწყობრიდან, ხოლო შეკეთების შემდეგ კი საერთოდ გამოუსადეგარი გახდა.

მოპასუხემ სასამართლო სხდომაზე მოითხოვა საქმეში მესამე პირად ჩაბმულიყო მაგნიტოფონის დამამზადებელი ქარხანა.

როგორ უნდა მოიქცეს მოსამართლე?
განსაზღვრეთ საქმეში მონაწილე პირთა წრე.

კაზუსი № 43

გარდაცვლილი მწერლის შემოქმედების თაყვანისმცემელმა „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა ჟურნალ „X“-საგან გარდაცვლილი მწერლის პატივისა და ღირსების შემბღალავი გავრცელებული ცნობების უარყოფა.

მოსამართლემ სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარი განაცხადა იმ მოტივით, რომ გამოქვეყნებული წერილი არ შეიცავდა გარდაცვლილი მწერლის პატივისა და ღირსების შემბღალავ ცნობებს.

რა შეცდომა დაუშვა მოსამართლემ?
ვინ შეიძლება იყოს მოცემულ საქმეზე მოსარჩელედ?

კაზუსი № 44

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მეუღლესთან – „D“-სთან განქორწინება, ასევე ერთად ცხოვრების პერიოდში შეძენილი ქონების, მათ შორის მეუღლის სახელზე რეგისტრირებული საცხოვრებელი სახლის გაყოფა.

მოპასუხის დედამ „K“-მ სასამართლოში შეიტანა განცხადება სადავო საცხოვრებელ სახლზე მისი საკუთრების უფლების ცნობის შესახებ. განცხადებაში მან აღნიშნა, რომ, მართალია, საცხოვრებელი სახლი რეგისტრირებულია შვილის სახელზე, მაგრამ იგი აშენებულია მისი სახსრებით.

მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება მოპასუხის დედის პროცესში თანამოსარჩელედ ჩართვის შესახებ.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 45

მოქალაქე „A“ მუშაობდა მძღოლად სატრანსპორტო გაერთიანებაში. შრომითი მოვალეობების შესრულებისას იგი შეეჯახა შემხვედრ ავტომანქანას, რომელიც ეკუთვნოდა შპს „N“-ს. ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად „A“ გარდაიცვალა. გარდაცვლილის მეუღლემ „B“-მ შეიტანა სარჩელი სატრანსპორტო გაერთიანებისა და შპს „N“-ის წინააღმდეგ და მოითხოვა მარჩენალის გარდაცვალებით მიყენებული ზიანისა და დაკრძალვის ხარჯების ანაზღაურება.

სასამართლოში სარჩელის შეტანისას შპს „N“ უკვე ლიკვიდირებული იყო.

განსაზღვრეთ საქმეში მონაწილე პირთა წრე.

კაზუსი № 46

მოქალაქე „A“ მუშაობდა სკოლაში მასწავლებლად ვადიანი შრომითი ხელშეკრულების საფუძველზე. სოფლის მეურნეობის პროდუქციის დროულად აღებისა და დაბინავების მიზნით სკოლის დირექტორმა „A“ თავის სადამრიგებლო კლასთან ერთად დასახმარებლად მიავლინა სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანებაში. ვაშლის მოკრეფის დროს „A“-მ სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანების მუშის „D“-ს ბრალეული მოქმედებით მიიღო ტრავმა. „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანისა და მკურნალობის ხარჯების ანაზღაურება.

განსაზღვრეთ, ვინ და რა სახით უნდა მიიღოს მონაწილეობა ამ საქმეში.

კაზუსი № 47

მოქალაქე „A“-მ დანაშაულებრივი ქმედებით სიცოცხლეს გამოასალმა მოქალაქე „K“. გარდაცვლილის კმაყოფაზე იმყოფებოდნენ მოხუცი შრომისუუნარო დედა და სამი მცირეწლოვანი ბავშვი სხვადასხვა ქორწინებიდან. ბავშვების დედებმა სასამართლოში შეიტანეს სარჩელი „A“-ს მიმართ მარჩენალის გარდაცვალებით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების დაკისრების შესახებ. გარდაცვლილის დედას დამნაშავის მიმართ არანაირი მოთხოვნა არ წაუყენებია. თუმცა კი მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება საქმეში მისი თანამოსარჩელედ ჩართვის შესახებ, რაც დაასაბუთა იმით, რომ გარდაცვლილის დედის საქმეში მონაწილეობის მიღების გარეშე შეუძლებელი იქნებოდა ბავშვებისათვის მიყენებული ზიანის ოდენობის განსაზღვრა.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

განსაზღვრეთ საქმეში მონაწილე პირთა პროცესუალური მდგომარეობა.

კაზუსი № 48

ავტომანქანის მესაკუთრე „A“-მ მიაყენა ზიანი სამი ძმის — „D“-ს, „K“-სა და „N“-ის საერთო წილობრივ საკუთრებაში მყოფ ავტომანქანას. „D“-მ და „K“-მ სარჩელით მიმართეს სასამართლოს და მოითხოვეს „A“-საგან მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. მოსამართლემ განჩინებით საქმეში თანამოსარჩელედ ჩართო მესამე ძმაც, რომელმაც სასამართლოს სხდომაზე განაცხადა, რომ „A“ მისი უახლოესი მეგობარია და ამიტომაც მის მიმართ არანაირი მოთხოვნა არა აქვს. სასამართლომ არ მიიღო „N“-ის უარი სარჩელზე.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 49

ერთ-ერთ საწარმოს მუშამ საწარმოს კუთვნილი ელექტროსახერხი მიჰყიდა თავის ნაცნობს. საწარმოს ადმინისტრაციის სარჩელით სასამართლოში აღიძრა სამოქალაქო სამართლის საქმე.

ვინ და რა სახის პროცესუალური მდგომარეობა უნდა დაიკავოს საქმეში?

კაზუსი № 50

სასამართლომ მოქალაქე „K"-ს სხვისი ქონების განადგურებისათვის შეუფარდა თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო სამოქალაქო სარჩელის განხილვისას კი მას დააკისრა დაზარალებულისათვის — „A"-სთვის მიყენებული მატერიალური ზიანის ანაზღაურება.

განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლიდან ორი თვის შემდეგ სასამართლოს სარჩელით მიმართა მსჯავრდებულის მეუღლემ და მოითხოვა მისგან მცირეწლოვანი ბავშვების სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდის დაკისრება. სასამართლომ დააკმაყოფილა მოსარჩელის მოთხოვნა. დაზარალებულმა „A"-მ ამის შესახებ გარკვეული დროის გასვლის შემდეგ შეიტყო, როდესაც შეწყდა დანაშაულით მიყენებული ზიანის ასანაზღაურებელი თანხის გადახდევინება, რამეთუ „K"-ს არ ჰქონდა იმდენი ფინანსური შესაძლებლობა, რომ ერთდროულად ეხადა ალიმენტიცა და აენაზღაურებინა ზიანის ნაწილიც.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე, როდესაც გამოიტანა გადაწყვეტილება მსჯავრდებულისათვის შვილების სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდის დაკისრების შესახებ?

კაზუსი № 51

მოქალაქე „B“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა „X“-სთან დადებული საცხოვრებელი ბინების გაცვლის ხელშეკრულების ბათილად ცნობა. მოსარჩელე თავის მოთხოვნას იმით ასაბუთებდა, რომ გაცვლა მოხდა მეუღლის მიერ მისი თანხმობის გარეშე, რაც, ამასთან, აუარესებდა ოჯახის საცხოვრებელ პირობებს. სასამართლომ საქმეში მონაწილეობის მისაღებად მოპასუხის მხარეზე ჩართო მოსარჩელის მეუღლე მესამე პირად, რომელიც არ აცხადებდა დავის საგანზე დამოუკიდებელ სასარჩელო მოთხოვნას.

სწორად განსაზღვრა თუ არა მოსამართლემ მოსარჩელის მეუღლის პროცესუალური მდგომარეობა?

კაზუსი № 52

საწარმოს ადმინისტრაციამ შტატების შემცირების მოტივით დაკავებული თანამდებობიდან გაათავისუფლა მოქალაქე „K“. გათავისუფლების შესახებ ბრძანების გამოცემიდან 10 დღის შემდეგ ადმინისტრაციამ „K“-ს ადგილას დანიშნა სხვა მუშაკი. „K“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს სამუშაოზე აღდგენისა და იძულებითი განაცდურის გადახდის დაკისრების შესახებ. სასამართლოში საქმის განხილვისას მოსარჩელე მოულოდნელად გარდაიცვალა. მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება საქმისწარმოების შეჩერების შესახებ გარდაცვლილი მოსარჩელის უფლებამონაცვლის დადგენისა და საქმეში მის ჩაბმამდე.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?
დაასახელეთ საპროცესო უფლებამონაცვლეობის საფუძვლები.

კაზუსი № 53

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს მოპასუხე „D“-ს ბავშვის მამად ცნობისა და შვილის სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდის დაკისრების შესახებ. სასამართლოში საქმის განხილვამდე მოპასუხე გარდაიცვალა.

მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება საქმეში მოპასუხის სახით გარდაცვლილის მამის, როგორც შვილის უფლებამონაცვლის ჩაბმის შესახებ იმ საფუძვლით, რომ სამოქალაქო კოდექსის 1225-ე მუხლი ითვალისწინებს: პაპები და ბებიები, რომლებსაც საკმარისი შემოსავალი აქვთ, მოვალენი არიან არჩინონ თავიანთი არასრულწლოვანი ან შრომისუუნარო შვილიშვილები, თუკი მათ არ შეუძლიათ თავიანთი მშობლებისაგან სარჩოს მიღება.

სწორია თუ არა მიღებული განჩინება?

კაზუსი № 54

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „X“-საგან სამუშაოზე აღდგენა. მოსარჩელემ თავისი მოთხოვნა იმით დაასაბუთა, რომ სამუშაოდან გათავისუფლებული იყო დირექტორის უკანონო ბრძანებით, კერძოდ კი, იმ მოტივით, თითქოსდა იგი სამსახურში გამოცხადდა არაფხიზელ მდგომარეობაში. სამუშაოდან დათხოვნის მიზეზი კი სხვა არაფერი იყო, თუ არა მის მიერ საწარმოს დირექტორის მიმართ შრომითი კოლექტივის წევრთა კრებაზე გამოთქმული კრიტიკული შენიშვნები.

სასამართლოს მოსამზადებელ სხდომაზე გაირკვა, რომ მოპასუხეა აგროსამრეწველო გაერთიანების ფილიალი და, შესაბამისად, არ გააჩნია იურიდიული პირის სამართლებრივი სტატუსი. მოსამართლემ მოსარჩელეს შესთავაზა მოპასუხის შეცვლა, რაზედაც მოსარჩელემ უარი განაცხადა იმ მოტივით, რომ იგი სამუშაოზე მიღებულ, ხოლო შემდეგ კი გათავისუფლებულ იქნა ფილიალის დირექ-

ტორის მიერ. ამასთან დაკავშირებით მოსამართლემ საქმეში თანამოპასუხედ ჩართო აგროსამრეწველო გაერთიანებაც და საქმე განსახილველად გადასცა ამ იურიდიული პირის იურიდიული მისამართის მიხედვით სასამართლოს.

რა სახის შეცდომები იქნა დაშვებული საქმეზე?

შეიძლება თუ არა საქმეში მხარეს წარმოადგენდეს ორგანიზაცია, რომელიც არ სარგებლობს იურიდიული პირის სტატუსით?

განსაზღვრეთ ყველა ზემოთ აღნიშნულ პირთა პროცესუალური მდგომარეობა.

კაზუსი № 55

მოქალაქე „B"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა თავისი ქმრისაგან — „A"-საგან შვილის სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდა ყოველთვიურად ხელფასის 1/3 ნაწილის ოდენობით. მოსამართლემ დაადგინა, რომ „A" უკვე იხდის ალიმენტს წინა ქორწინებაში დაბადებული შვილისათვის და რომ მეუღლეები (ანუ მოსარჩელე და მოპასუხე) ცხოვრობენ ერთ ოჯახში, წარმართავენ ერთიან საოჯახო მეურნეობას და მამა აქტიურ მონაწილეობას ღებულობს თავისი შვილის მოვლასა და აღზრდაში.

ვინ უნდა იქნეს ჩაბმული საქმეში მონაწილეობის მისაღებად?

კაზუსი № 56

მოქალაქე „A"-მ სასამართლოში აღძრა სარჩელი და მოითხოვა მოპასუხე „B"-საგან ჯანმრთელობის დასახიჩრებით მიყენებული ზიანის ანაზღაურება 5000 ლარის ოდენობით. შემდგომში მოსარჩელემ შეამცირა თავისი სასარჩელო მოთხოვნა და მოპასუხისაგან 5000 ლარის ნაცვლად მოითხოვა 3000 ლარის გადახდა. სასამართლოში საქმის განხილვისას მოსარჩელე გარდაიცვალა. მოსამართლემ შეაჩერა

საქმისწარმოება მოსარჩელის უფლებამონაცვლის დადგენამდე და მის საქმეში ჩართვამდე. საქმეში უფლებამონაცვლედ ჩაერთო „D“, რომელიც მოსარჩელის კმაყოფაზე იმყოფებოდა.

უფლებამონაცვლემ არ ცნო გარდაცვლილი მოსარჩელის მიერ სასარჩელო მოთხოვნის შემცირება და მოითხოვა საქმის თავიდან განხილვა. მოსამართლემ დააკმაყოფილა უფლებამონაცვლის შუამდგომლობა.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 57

მოქალაქე „A“-მ აღძრა სასამართლოში სარჩელი „B“-ს მიმართ გამოგონებაზე თანაავტორად ცნობის შესახებ. სასამართლოში საქმის განხილვის პროცესში მოსარჩელე მოულოდნელად გარდაიცვალა. მოსამართლეს განცხადებით მიმართა გარდაცვლილის შვილმა, საქმეში მამის უფლებამონაცვლედ ჩართვის შესახებ. მოსამართლემ მას უარი უთხრა განცხადების დაკმაყოფილებაზე, რადგან ასეთ შემთხვევაში კანონი არ უშვებს უფლებამონაცვლეობას და სარჩელი განუხილველად დატოვა.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 58

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა შპს „X“-ის კუთვნილი ავტომანქანის მძღოლისაგან — „B-ჯაგან მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. თავის მოთხოვნას „A“ იმის ასაბუთებდა, რომ „B“-მ უხეშად დაარღვია საგზაო მოძრაობის წესები, გადავიდა საპირისპირო მხარეს და შეეჯახა „A“-ს შემხვედრ ავტომანქანას, რომელიც მნიშვნელოვნად დაზიანდა.

მოსამართლემ საქმეში მონაწილეობის მისაღებად ჩართო შპს

„X“-იც. საქმის განხილვისას გამოირკვა, რომ დაზიანებული ავტომანქანა წარმოადგენს არა მოსარჩელის, არამედ მისი ძმისშვილის საკუთრებას.

განსაზღვრეთ საქმეში ზემოთ აღნიშნულ პირთა პროცესუალური მდგომარეობა.

კაზუსი № 59

მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანომ მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მცირეწლოვანი გოგონას მამისათვის — „A“-სათვის მშობლის უფლების ჩამორთმევა. სასამართლოში საქმის განხილვის მომზადებისას გამოირკვა, რომ ბავშვის მამა შვილთან ერთად არ ცხოვრობს და არ ღებულობს მონაწილეობას შვილის აღზრდაში იმიტომ, რომ ამას სასტიკად ეწინააღმდეგება ბავშვის დედა.

განსაზღვრეთ საქმეში მონაწილე პირთა წრე.

კაზუსი № 60

მოქალაქე „A-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „K“-საგან საცხოვრებელი სახლის ნახევარზე საკუთრების უფლების ცნობა. სასამართლოში საქმის განხილვის დაწყებისას, მოსარჩელემ შუამდგომლობით მიმართა სასამართლოს, რათა მას საქმეში მონაწილეობის მისაღებად წარმომადგენლად დაეშვა მისი ძმისშვილი. მოსამართლემ უარი განუცხადა მოსარჩელეს შუამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე იმ საფუძველით, რომ, რადგან იგი გამოცხადდა სასამართლო სხდომაზე, თვითონაც კარგად დაიცავს თავის უფლებებს სხვისი დახმარების გარეშე.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 61

იურიდიული პირის ერთ-ერთმა დირექტორმა სასამართლოში სარჩელი აღძრა იურიდიული პირის სახელით მოპასუხე „A“-ს მიმართ მიყენებული მატერიალური ზიანის ანაზღაურების შესახებ. დირექტორმა სასარჩელო განცხადებას თან დაურთო თავისი სამსახურებრივი მდგომარეობის დამადასტურებელი პირადობის მოწმობა.

როგორი წესით ხდება საქმეში იურიდიული პირის წარმომადგენლის დაშვება? აღნიშნულ შემთხვევაში იყო თუ არა დაცული ეს წესი? რა სახის პროცესუალური მოქმედების განხორციელების უფლებამოსილება გააჩნიათ იურიდიული პირის წარმომადგენლებს?

კაზუსი № 62

მოქალაქე „A“-მ სესხის ხელშეკრულებით გადასცა მსესხებელ „D“-ს 5000 ლარი ერთი წლის ვადით. ხელშეკრულების მოქმედების ვადის გასვლის შემდეგ მსესხებელმა ვერ შეძლო ვალის დაბრუნება.

„A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს „B“-საგან ფულადი თანხის უკან დაბრუნების მოთხოვნით და გასცა მინდობილობა (რწმუნებულება), რითაც თავისი ინტერესების დაცვა და სასამართლოში საქმისწარმოება დაავალა პროფესიით ეკონომისტს, მეცნიერებათა კანდიდატ „D“-ს.

აქვს თუ არა „A“-ს უფლება თავისი ინტერესების დაცვა მიანდოს სასამართლოში „D“-ს?

ვინ შეიძლება გამოვიდეს მოქალაქეთა წარმომადგენლად სასამართლოში?

კაზუსი № 63

„A“-მ დადო მოქალაქე „B“-სთან ნარდობის ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც მენარდე „B“ კისრულობდა შეესრულებინა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამუშაო მაღალხარისხიანად და დათქმულ ვადაში, ხოლო შემკვეთი „A“ კი კისრულობდა ვალდებულებას გადაეხადა მენარდისათვის 3000 ლარი. მენარდემ სამუშაო შეასრულა თავისდროულად, მაგრამ შემკვეთმა მას შეთანხმებული ანაზღაურების ნაცვლად გადაუხადა 1500 ლარი იმ საფუძვლით, რომ სამუშაო არაჯეროვნად იყო შესრულებული და მისი ხარისხი არ შეესაბამებოდა შეთანხმებულ პირობებს.

მენარდემ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა შემკვეთისაგან ნარდობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გასამრჯელოს სრული ოდენობით გადახდა. სასამართლოში საქმის მომზადების სტადიაზე მოსარჩელეს დასჭირდა სასწრაფო ქირურგიული ოპერაცია, რის გამოც პირადად ვერ შეძლო მონაწილეობა მიეღო საქმის განხილვაში. ამიტომაც მოსარჩელემ თავისი ინტერესების დაცვა დაავალა მეუღლეს და მისცა რწმუნებულება, რომელიც დაადასტურა მოსარჩელის მკურნალმა ექიმმა. მოპასუხის ინტერესების დაცვას სასამართლოში ახორციელებდა მისი იურისკონსულტი, რომელმაც სასამართლოს წარუდგინა თავისი სამსახურებრივი მოწმობა.

წარმომადგენელთა უფლებამოსილებანი გაფორმებულია თუ არა კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად? როგორ უნდა მოიქცეს მოსამართლე?

კაზუსი № 64

„A“-მ და „B“-მ სარჩელით მიმართეს სასამართლოს და მოითხოვეს მოქალაქე „D“-ს სახელზე გაცემული სამკვიდრო მოწმობის ნაწილობრივ ბათილად ცნობა. სასამართლოში საქმის განხილვისას მხარეები მორიგდნენ. მორიგების აქტი დაამტკიცა მოსამართლემ. ამ აქტის მიხედვით სადავო სამკვიდრო ქონების 2/5 ნაწილი გადაეცემოდა მოსარჩელეებს საკუთრების უფლებით, ხოლო 3/5 ნაწილი კი

რჩებოდა მოპასუხეს საკუთრების უფლებით. მორიგების აქტით გათვალისწინებული იყო ასევე, რომ მოსარჩელეების გარდაცვალების შემდეგ მათი წილი გადავიდოდა მოპასუხის საკუთრებაში.

მორიგების აქტი დადებულ იქნა მოსარჩელეების ინტერესების დამცველი ადვოკატისა და მოპასუხის ძმის მიერ. ადვოკატი სასამართლოში მონაწილეობდა იურიდიული კონსულტაციის მიერ გაცემული ორდერის საფუძველზე. მოპასუხის ძმა სასამართლოში წარმომადგენლად გამოდიოდა ნოტარიულად გაფორმებული მინდობილობის საფუძველზე, რომელიც მას უფლებას ანიჭებდა რწმუნებულის სახელით სასამართლოში შეესრულებინა ნებისმიერი სახის მოქმედება.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მიერ გამოტანილი განჩინება მხარეთა მორიგების დამტკიცების შესახებ?

კაზუსი № 65

მოქალაქე „A"-მ თხოვების ხელშეკრულების საფუძველზე გადასცა მოქალაქე „B"-ს მუსიკალური ცენტრი დროებით უსასყიდლოდ სარგებლობაში. ხელშეკრულების ვადის გასვლის შემდეგ მონათხოვრემ არ დააბრუნა უკან ნათხოვარი ნივთი. გამნათხოვებელმა „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხისაგან თხოვების ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება. მოსარჩელემ საქმის წარმოება სასამართლოში დაავალა თავის წარმომადგენელს – „D"-ს და ამის შესახებ მისცა ნოტარიულად გაფორმებული რწმუნებულება. სასამართლოში საქმის განხილვისას მოსარჩელის წარმომადგენელმა მოსარჩელესთან ზეპირი წინასწარი შეთანხმებით უარი თქვა სარჩელზე. ამ საფუძვლით მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება საქმის წარმოების შეწყვეტის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 66

შრომისუუნარო დედის სახელით სასამართლოს სარჩელით მიმართა მისმა სრულწლოვანმა შვილმა და მოითხოვა მოპასუხისაგან — მამისაგან დედის სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდის დაკისრება ყოველთვიურად 100 ლარის ოდენობით. სასამართლოში საქმის განხილვისას გაირკვა, ‘ომ მოსარჩელის დედასა და მოპასუხეს შეწყვეტილი აქვთ ქორწინება უკვე სამი წლის განმავლობაში, მაგრამ დედა შრომისუუნარო გახდა განქორწინებიდან ერთი წლის შემდეგ და მისი შრომისუუნარობა გამოწვეულია ქორწინების პერიოდში მიღებული ტრავმით. სასამართლომ ნაწილობრივ დააკმაყოფილა სარჩელი მოსარჩელის დედის სასარგებლოდ და მოპასუხეს დაკისრა ყოველთვიურად 80 ლარის გადახდა მანამ, სანამ არ შეიცვლებოდა მხარეთა ქონებრივი ანდა მოსარჩელის დედის ჯანმრთელობის მდგომარეობა.

მიუთითეთ თუ რა შეცდომა დაუშვა მოსამართლემ? რა სახით და რა პირობების არსებობისას შეეძლო მონაწილეობა მიეღო საქმეში მოსარჩელის დედას?

კაზუსი № 67

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხის — თავისი დედინაცვლის საცხოვრებელი სახლის 1/2 ნაწილზე საკუთრების უფლების ცნობა. სასარჩელო მოთხოვნას „A“ იმით ასაბუთებდა, რომ სადავო სახლი წარმოადგენდა მამამისის საკუთრებას. მან იქიდან გამომდინარე, რომ საზღვარგარეთ ცხოვრობდა და დროულად ვერ შეიტყო მამის გარდაცვალება, არ მიმართა სანოტარო ორგანოს როგორც პირველი რიგის მემკვიდრემ მამის მიერ დატოვებული სამკვიდრო ქონების 1/2 ნაწილზე საკუთრების უფლების ცნობისა და სამკვიდრო მოწმობის გაცემის შესახებ მოთხოვნით. ამით ისარგებლა მამამისის მეორე ცოლმა (პირველი ანუ მოსარჩელის დედა გარდაცვლილი იყო) ანუ მოპასუხემ და მთლიანად მიიღო სამკვიდრო ქონება.

სასამართლოში საქმის მომზადებისას გაირკვა, რომ მოპასუხეს ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო არ შეეძლო თავისი ინტერესების დაცვა და მისთვის მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს დანიშნული ჰყავდა მზრუნველი. სამზრუნველო პირის ინტერესების დასაცავად საქმის განხილვაში მონაწილეობის მისაღებად ჩაბმულ იქნა მზრუნველი, რომელმაც სასამართლოს თავისი უფლებამოსილების დამადასტურებელ დოკუმენტად წარუდგინა ამონაწერი მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს დადგენილებიდან მისი სამზრუნველო პირის მზრუნველად დანიშვნის შესახებ. სასამართლომ ამ ამონაწერის საფუძველზე დაუშვა მზრუნველი საქმეში წარმომადგენლად.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

დაასახელეთ სასამართლო წარმომადგენლობის სახეები. რომელ მათგანს და რა პირობების არსებობისას მიეკუთვნება მოცემულ საქმეზე მზრუნველის წარმომადგენლობა?

კაზუსი № 68

მოსამართლემ საქმის სასამართლოში განხილვისას არ დაუშვა მოსარჩელის წარმომადგენლად მოქალაქე „A" იმ საფუძვლით, რომ იგი არ იყო პროფესიით იურისტი და არც ადვოკატთა კოლეგიის წევრი, მას უკვე ჰქონდა მიღებული რამდენჯერმე მონაწილეობა სამოქალაქო საქმეებზე სასამართლო წარმომადგენლად და ამ საქმიანობას ახორციელებდა მოგების მიზნით ისე, რომ სახელმწიფოს არ უხდიდა არავითარ გადასახადს.

მოქალაქე „A" არ დეთანხმა მოსამართლის განჩინებას და თავის ახსნა-განმარტებაში მიუთითა, რომ, მართალია, იგი არ არის პროფესიით იურისტი და არც ადვოკატთა კოლეგიის წევრი, მაგრამ რეგისტრირებულია როგორც ინდივიდუალური მეწარმე და მისი საქმიანობის ძირითადი მიმართულებაა მხარეებისათვის იურიდიული დახმარების გაწევა სასამართლოში წარმომადგენლად მონაწილეობის გზით, და რომ იგი იხდის ყველა კანონით დადგენილ გადასახადს.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 69

სასამართლოს სარჩელით მიმართა მოქალაქე „A"-მ და მოითხოვა მოპასუხე „B"-სათვის ბებიის მიერ ანდერძით დატოვებული საცხოვრებელი სახლის 1/3 ნაწილზე საკუთრების უფლების ცნობა. იმის გამო, რომ მოპასუხე არასრულწლოვანი იყო, მის კანონიერ წარმომადგენლად სასამართლოში საქმის განხილვისას მონაწილეობა მიიღო დედამ – „K"-მ. მოსამართლემ გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ. გადაწყვეტილების გამოტანიდან სამი კვირის შემდეგ მოპასუხე სრულწლოვანი გახდა.

მოპასუხის დედამ – „K"-მ გაასაჩივრა რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელციო წესით მისი გამოტანიდან 25 დღის შემდეგ. სააპელაციო სასამართლომ არ მიიღო იგი წარმოებში იმ საფუძვლით, რომ დედას არ ჰქონდა შვილის მიერ მიცემული რწმუნებულება.

მართებულია თუ არა ზემდგომი სასამართლოს მოქმედება?

კაზუსი № 70

მოქალაქე „A"-მ თავისი დის სახელით სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „D"-საგან ნარდობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამუშაოს შესრულება. სასარჩელო განცხადება შეტანილ იქნა სასამართლოში 2002 წლის 10 თებერვალს. მოსარჩელემ სასარჩელო განცხადებაში აღნიშნა, რომ მის დას ავადმყოფობის გამო არ შეუძლია თვითონ დაიცვას თავისი უფლებები და ამიტომაც სასამართლოში მოსარჩელემ სარჩელს დაურთო დის მიერ 2001 წლის 10 მაისს გაცემული ნოტარიულად გაფორმებული რწმუნებულება.

რა გარემოებები უნდა დააზუსტოს მოსამართლემ და ამის შესაბამისად რა სახის შედეგი შეიძლება დადგეს?

კაზუსი № 71

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B“-საგან იმ გავრცელებული ცნობების უარყოფა, რომლებიც ლახავენ მოსარჩელის პატივსა და ღირსებას, ასევე მიყენებული მორალურ ზიანის ანაზღაურება. სასარჩელო განცხადებაში მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ მოპასუხემ მას შრომითი კოლექტივის წევრთა კრებაზე საჯაროდ დააბრალა მზა პროდუქციის საწყობიდან ნივთების ქურდობა.

რომელი ფაქტები შედის მოცემულ საქმეზე მტკიცების საგანში? როგორ უნდა განაწილდეს მათი დამტკიცების ტვირთი?

კაზუსი № 72

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B“-სათვის 5000 ლარის გადახდის დაკისრება. სასარჩელო მოთხოვნას მოსარჩელე იმით ასაბუთებდა, რომ მოპასუხის მამასთან იგი იმყოფებოდა რეგისტრირებულ ქორწინებაში, 1998 წელს ისინი განქორწინდნენ, მაგრამ აგრძელებდნენ ერთად ცხოვრებასა და ერთიანი საოჯახო მეურნეობის წარმოებას. 1999 წელს მათ ერთად შეიძინეს ავტომანქანა 8000 ლარად, რომელშიც „A“-მ (მოსარჩელემ) პირადად გადაიხადა თავისი კუთვნილი 5000 ლარი. 2001 წელს ყოფილი მეუღლე (მოპასუხის მამა) გარდაიცვალა, ხოლო მისმა შვილმა პირველი ქორწინებიდან (მოპასუხემ) გადაიფორმა მამის სამკვიდრო და უარს ეუბნება მოსარჩელეს აუნაზღაუროს მანქანის ღირებულებაში გადახდილი 5000 ლარი.

მოპასუხემ საქმის განხილვისას არ ცნო სარჩელი იმ მოტივით, რომ მისთვის არ იყო ცნობილი იმის შესახებ, მართლაც გადაიხადა თუ არა მოსარჩელემ მანქანის ღირებულების ნაწილი – 5000 ლარის ოდენობით.

რომელი ფაქტები შედის მოცემულ საქმეზე მტკიცების საგანში?

როგორ უნდა განაწილდეს ფაქტების დამტკიცების ტვირთი?

რა სახის მტკიცებულებები შეიძლება იქნეს გამოყენებული მათ დასადგენად?

კაზუსი № 73

მარტოხელა „A“ ცხოვრობდა ერთოთახიან პრივატიზებულ ბინაში. 1999 წელს „A“-ს ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესების გამო დაენიშნა მზრუნველი – თავისი მეზობელი „N“. 2001 წელს „A“ გარდაიცვალა.

გარდაცვლილ „A“-ს არ დარჩა პირველი რიგის მემკვიდრეები, ამიტომაც მისმა ძმამ, რომელიც ერთადერთი მეორე რიგის მემკვიდრე იყო და რომელსაც არ ჰქონდა ჩამორთმეული სამკვიდროს მიღების უფლება, მამკვიდრებლის გარდაცვალებიდან სამი თვის გასვლის შემდეგ მიმართა განცხადებით ნოტარიუს სამკვიდროს მიღებისა და სამკვიდრო მოწმობის გაცემის შესახებ, ნოტარიუსმა უარი განაცხადა სამკვიდრო მოწმობის გაცემაზე იმ მოტივით, რომ გარდაცვლილ „A“-ს მზრუნველმა „N“-მ წარადგინა ჩუქების ხელშეკრულება 2000 წლით დათარიღებული, რომლითაც „A“-მ თავისი კუთვნილი ბინა საჩუქრად გადასცა მას.

გარდაცვლილ „A“-ს ძმამ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა „N“-სთან დადებული ჩუქების ხელშეკრულების ბათილად ცნობა და სადავო ბინის მისთვის საკუთრებაში გადაცემა.

განსაზღვრეთ მოცემულ საქმეზე მტკიცების საგანი.

როგორ უნდა განაწილდეს მტკიცების ტვირთი?

რა სახის მტკიცებულებები შეიძლება იქნეს გამოყენებული დავის გადასაწყვეტად?

კაზუსი № 74

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა თავისი ყოფილი მეუღლისაგან – „B“-საგან ალიმენტის გადახდის დაკისრება. მოსამართლემ სარჩელის წარმოებაში მიღების შემდეგ საქმის მომზადების სტადიაზე გამოარკვია, რომ „B“ უკვე იხდიდა ალიმენტს წინა ქორწინებაში დაბადებული ორი მცირეწლოვანი შვილისათვის. მხედველობაში მიიღო რა ის გარემოება, რომ „B“-სათვის „A“-ს სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდის დაკისრებას შეიძლება გამოეწვია „B“-ს მხრიდან სარჩელის შეტანა წინა ქორწინებაში დაბადებული ბავშვებისათვის გადასახდელი ალიმენტის ოდენობის შემცირების შესახებ, სასამართლომ საქმის მომზადების წესით კურიერს დაავალა, შეემოწმებინა საჭიროებდა თუ არა მოსარჩელე დახმარებას და როგორია მისი მატერიალური მდგომარეობა. კურიერმა შეასრულა მიცემული დავალება და შესწავლის შედეგები წერილობითი ფორმით წარუდგინა მოსამართლეს. მოსამართლემ ეს დასკვნა საფუძვლად დაუდო საქმეზე მიღებულ გადაწყვეტილებას.

წარმოადგენს თუ არა სასამართლოს კურიერის მიერ შედგენილი დასკვნა მტკიცების საშუალებას? მართლზომიერია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 75

2000 წლის 23 დეკემბერს გარდაიცვალა მოქალაქე „A“, რომელსაც დარჩა ერთადერთი პირველი რიგის მემკვიდრე – შვილი „B“. „B“-მ 2001 წლის 2 თებერვალს მიმართა სანოტარო ორგანოს სამკვიდრო მოწმობის მისაღებად. ნოტარიუსმა გასცა სამკვიდრო მოწმობა.

2001 წლის 5 თებერვალს მოქალაქე „K“-მ შეიტანა სარჩელი „B“-ს წინააღმდეგ და მოითხოვა გარდაცვლილ „A“-ს საცხოვრებელ სახლზე საკუთრების უფლების ცნობა. თავის მოთხოვნას „K“ იმით ასაბუთებდა, რომ „A“-საგან 2000 წლის 10 დეკემბერს შეიძინა

სადავო სახლი, მაგრამ გამყიდველი მოულოდნელად გარდაიცვალა, ისე, რომ ვერ მოასწრო სახლის ნასყიდობის ხელშეკრულების გაფორმება კანონით დადგენილი სათანადო წესის მიხედვით.

მოსარჩელემ სასამართლოს თავისი მოთხოვნის დასაბუთებლად მტკიცებულების სახით წარუდგინა გარდაცვლილი „A"-ს ხელწერილი, რომელშიც მითითებული იყო, რომ გამყიდველმა მიიღო სახლის ღირებულების ნახევარი და კისრულობდა ვალდებულებას ორ კვირაში გადაეფორმებინა ბინა მყიდველისათვის. მოსარჩელემ ასევე აღნიშნა, რომ სახლის ყიდვის მომენტიდანვე იგი ცხოვრობდა ნაყიდ ბინაში, უვლიდა მას, იხდიდა ყველა სახის გადასახადს, რასაც დაამტკიცებს სათანადო ქვითრების წარმოდგენითა და მეზობლების ჩვენებით.

მოსამართლემ უარი განაცხადა საქმეში მტკიცებულებად გამოყენებული ყოფილიყო გარდაცვლილი გამყიდველის ხელწერილი, გადასახადის დამადასტურებელი ქვითრები და მოწმეების ჩვენებები იმ მოტივით, რომ სამოქალაქო კოდექსი უძრავ ნივთებზე საკუთრების უფლების წარმოშობის საფუძვლად მიიჩნევს მხოლოდ და მხოლოდ სანოტარო წესით გაფორმებულ ნასყიდობის ხელშეკრულებას, რომელიც რეგისტრირებულია საჯარო რეესტრში.

მართლზომიერია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?
როგორ გადაეწყვიტოთ დავა?

კაზუსი № 76

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა გარდაცვლილი „B"-ს მემკვიდრისაგან 5000 ლარის გადახდის დაკისრება. სასარჩელო განცხადებაში მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ გარდაცვლილმა „B"-მ ისესხა მისგან აღნიშნული თანხა ბინის შესაძენად, მაგრამ ვერ მოასწრო მისი უკან დაბრუნება. მოსარჩელემ თხოვნით მიმართა სასამართლოს, გამოეთხოვა კომერციულ ბანკისაგან (სადაც გახსნილი ჰქონდა ფულადი ანგარიში) გადარიცხვის ოპერაციების ჟურნალი, სადაც დაფიქსირებული იყო, რომ მან გარდაცვლილ მოპასუხის ანგარიშზე ბინის ყიდვის დღეს გადარიცხა

5000 ლარი, რომელმაც გამოიტანა თანხა და გადაიხადა ნაყიდი ბინის ღირებულების ანგარიშში. მოსარჩელემ წარადგინა ასევე გარდაცვლილი „B“-ს სამადლობელო წერილიც, რომელშიც იგი მადლობას უხდიდა მოსარჩელეს გაწეული ფულადი დახმარებისათვის და პირობას აძლევდა, რომ უკან დააბრუნებდა ნასესხ თანხას. მოსარჩელემ აღნიშნა ასევე, რომ „B“-ს გარდაცვალების შემდეგ მისმა მემკვიდრემ ცნო ვალი, შეჰპირდა მის გადახდას და სთხოვა არ გაეხმაურებინა ვალის არსებობის ფაქტი. ვალის გადახდის დაპირება მოხდა ორი თვის გასვლის შემდეგ ზეპირად, რამდენიმე მოწმის თანდასწრებით „B“-ს გარდაცვალებიდან, მაგრამ შემდგომში მოპასუხემ უარი განაცხადა დანაპირების შესრულებაზე. მოსარჩელემ მოითხოვა სასამართლო სხდომაზე მოწმის სახით იმ პირთა გამოძახება, ვისი თანდასწრებითაც მოპასუხემ აღიარა ვალის არსებობა და განაცხადა მისი გადახდის დაპირება.

მოსამართლემ მოწმეთა გამოძახებაზე უარი განაცხადა სამოქალაქო კოდექსის 625-ე მუხლის საფუძველზე, კომერციული ბანკისაგან ფულადი თანხების გადარიცხვის ოპერაციების წარმოების დოკუმენტაციის გამოთხოვაზე ასევე უარი განაცხადა იმ საფუძველით, რომ მათი მეშვეობით ვერ დადასტურდებოდა სესხის აღების ფაქტი და ამიტომაც ისინი საქმეს არ განეკუთვნებოდა. გარდაცვლილი „B“-ს სამადლობელო წერილიც არ გამოდგებოდა მტკიცებულებად, რამეთუ მასში არ იყო დაფიქსირებული თანხის ოდენობა.

გააანალიზეთ მოსამართლის მოქმედებებისა და განმარტებების სისწორე. რა არის მტკიცებულებათა დასაშვეობა და განკუთვნადობა.

კაზუსი № 77

მოქალაქე „A“-მ საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით მიმართა სასამართლოს და სთხოვა მას მოეხდინა მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის სახით მოწმე „K“-ს დაკითხვა. თავის თხოვნას „A“ იმით ასაბუთებდა, რომ მას განზრახული ჰქონდა აღეძრა სარჩელი მო-

ქალაქე „D“-ს მიმართ, რომელმაც მას მიაყენა მატერიალური ზიანი და ამ ფაქტს ესწრებოდა „K“, ხოლო იგი ხანგრძლივი სამსახურებრივი მივლინებით მიდიოდა საზღვარგარეთ, რაც გამოიწვევდა შემდგომში სასამართლოში მის გამოუცხადებლობას.

მოსამართლემ უარი განაცხადა „A“-ს მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე იმ მოტივით, რომ შეიძლება საქმის განხილვის დროს მოწმე „K“-ს ჩვენებას არავითარი მნიშვნელობა არ ჰქონოდა საქმეზე ობიექტური გადაწყვეტილების გამოსატანად.

მართლზომიერია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

როგორ ხდება მტკიცებულებათა უზრუნველყოფა სარჩელის აღძვრამდე და სარჩელის აღძვრის შემდეგ?

კაზუსი № 78

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოქალაქე „X“-სთან დადებული გაცვლის ხელშეკრულების ბათილად ცნობა. თავის სასარჩელო მოთხოვნას „A“ იმით ასაბუთებდა, რომ ხელშეკრულების დადების დროს იგი იმყოფებოდა მძიმე ნერვულ-სტრესულ მდგომარეობაში და არ შეეძლო სწორად შეეფასებინა თავისი მოქმედების მნიშვნელობა.

სასამართლოში საქმის განხილვისას „A“-მ ახსნა-განმარტებაში აღნიშნა, რომ ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო არ შეუძლია ყოველდღიურად ისარგებლოს მეტროთი, ბინის გაცვლის შედეგად იგი იძულებულია ნახევარი საათის განმავლობაში იაროს მეტროთი, რადგან მის სამსახურამდე სხვა სატრანსპორტო საშუალება არ მიდის. გაცვლის ხელშეკრულების დადებამდე კი იგი ფეხით დადიოდა სამსახურში, რომელიც მისი სახლიდან 10 წუთის სავალზე მდებარეობდა.

მოპასუხემ თავის შესაგებელში არ ცნო სარჩელი და მიუთითა, რომ მოსარჩელე მშვენივრად მგზავრობს მეტროთი, იგი ხშირად უნახავს კიდეც მეტროს სხვადასხვა სადგურში.

განსაზღვრეთ საქმეზე მტკიცების საგანი.

კაზუსი № 79

მრავალსართულიანი საცხოვრებელი სახლის მობინადრეებმა სარჩელით მიმართეს სასამართლოს და მოითხოვეს ერთ-ერთი ბინის მესაკუთრის — „B"-ს ბინის იძულებითი გასხვისება, რომლის შესახებაც გადაწყვეტილება ერთხმად მიღებულ იქნა ბინის მესაკუთრეთა ამხანაგობის საერთო კრებაზე.

თავიანთ სასარჩელო მოთხოვნას მობინაადრეები იმით ასაბუთებდნენ, რომ „B" ამორალურ, გარყვნილ ცხოვრებას ეწეოდა, სისტემატურად ლოთობდა, მის ბინაში ხშირად თავს იყრიდნენ საეჭვო პირები, რომლებიც ტეხდნენ ჩხუბს, დებოშს და სხვა მესაკუთრეებს უქმნიდნენ ცხოვრების აუტანელ პირობებს. გარდა ამისა, „B"-ს ჩამორთმეული ჰქონდა მშობლის უფლებები, თავის დროზე იგი ორჯერ იყო მოთავსებული დროებითი დაკავების საკანში და საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევისათვის შეფარდებული ჰქონდა ადმინისტრაციული პატიმრობა.

განსაზღვრეთ მოცემულ საქმეზე მტკიცების საგანი და მტკიცებულებათა განკუთვნადობა.

როგორ ნაწილდება მოცემულ საქმეზე მტკიცების ტვირთი მხარეთა შორის?

კაზუსი № 80

მოქალაქე A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს მოქალაქე „B"-საგან 8000 ლარის უკან დაბრუნების შესახებ. სასარჩელო განცხადებაში მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ მოპასუხეს სხვადასხვა დროს სამჯერ ასესხა ფულადი თანხა, რომელმაც, საბოლოო ჯამში, 8000 ლარი შეადგინა. თანხის მიღების შესახებ მოპასუხემ მას მისცა ხელწერილი, მაგრამ მოსარჩელეს ბინა გაქურდეს და სხვა ძვირფასეულობებთან ერთად წაღებულ იქნა მოპასუხის მიერ მიცემული ხელწერილი.

თავისი მოთხოვნის დასასაბუთებლად „A"-მ სთხოვა სასამართ-

ლოს გაეგზავნა მიმართვა პოლიციის განყოფილებისათვის, სადაც აღძრული იყო საქმე ბინის ქურდობის თაობაზე, ასევე დაეკითხა ის მოწმეები, რომლებიც ნამდვილად დაადასტურებდნენ იმ ფაქტს, რომ მოპასუხემ მიიღო სესხად 8000 ლარი და გასცა ამის თაობაზე ხელწერილი.

სასამართლოში მოპასუხემ არ ცნო სარჩელი და უარი განაცხადა საერთოდ მოსარჩელის ნაცნობობაზე.

სასამართლომ მოცემულ საქმეზე უნდა დაჰკითხოს თუ არა მოწმეები?

რაში მდგომარეობს მტკიცებულებათა დასაშვეობის არსი? რა მტკიცებულებითი ძალა შეიძლება გააჩნდეს პოლიციის ორგანოს მიერ გაცემულ ცნობას ქურდობის ფაქტის შესახებ?

კაზუსი № 81

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს ყოფილი მეუღლის „K"-სათვის მცირეწლოვანი შვილების სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდის დაკისრების შესახებ.

მოსამართლემ მოსარჩელეს თავისი მოთხოვნის დასასაბუთებლად მოსთხოვა მტკიცებულებების წარდგენა, მაგრამ კონკრეტულად არ მიუთითა მტკიცებულებებზე. მოსარჩელემ განაცხადა, რომ მოსამართლს მოთხოვნა არასწორია, რამეთუ მოპასუხე არ უარყოფს სასარჩელო მოთხოვნის საფუძვლიანობას, ამიტომაც სასარჩელო მოთხოვნის საფუძველში მითითებული ფაქტები უდავოა და აღარ საჭიროებენ დამტკიცებას.

მართებულია თუ არა მოსარჩელის მოქმედება?

როგორ უნდა მოიქცეს ამ შემთხვევაში მოსამართლე?

კაზუსი № 82

რაიონული სასამართლო იხილავდა მოქალაქე „A“-ს სარჩელს მოქალაქე „K“-ს მიმართ ანდერძის ბათილად ცნობის შესახებ. მოსარჩელე თავის სასარჩელო მოთხოვნაში აღნიშნავდა, რომ იგი გარდაცვლილი მამკვიდრებლის ძმაა და რადგან მამკვიდრებელს არ დარჩენია არც ერთი პირველი რიგის კანონისმიერი მემკვიდრე, ამიტომაც მხოლოდ ის არის ერთადერთი კანონისმიერი მემკვიდრე, ხოლო რაც შეეხება მამკვიდრებლის მიერ მოპასუხის სასარგებლოდ შედგენილ ანდერძს, იგი ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი იმ საფუძვლით, რომ მოანდერძე ანდერძის შედგენის მომენტში იმყოფებოდა ქმედუუნარო მდგომარეობაში და არ შეეძლო შეეგნო თავისი მოქმედების მნიშვნელობა. ამ ფაქტს მოსარჩელე ასაბუთებდა მოქალაქე „B“-ს ჩვენებით, რომელიც ერთ პალატაში იწვა მამკვიდრებელთან ერთად, და ესწრებოდა ანდერძის შედგენას მოწმის სახით. მოწმის ჩვენება ჩაწერილ იქნა მაგნიტოფონზე მისი მკურნალი ექიმის მიერ მოსარჩელის თხოვნით, რამეთუ მოწმე დაავადებული იყო უკურნებელი სენით და გარდაიცვალა სასამართლოში საქმის განხილვის დაწყებამდე სამი დღით ადრე.

ჩაითვლება თუ არა მტკიცებულებად ექიმის მიერ ჩაწერილი ავადმყოფი მოწმის ჩვენება?

ვის და რა წესით აქვს უფლება მოახდინოს იმ მოწმეთა დაკითხვა და მათი ჩვენების ჩაწერა, რომლებსაც არ შეუძლიათ გამოცხადნენ სასამართლოს სხდომაზე?

კაზუსი № 83

მოქალაქე „A“-მ მოქალაქე „D“-ს ასესხა 2 ტონა ხორბალი, რომელიც მსესხებელს უნდა დაებრუნებინა უკან 2001 წლის 4 ოქტომბერს. ხელშეკრულება დადებულ იქნა 2000 წლის 1 ოქტომბერს და მას მოწმის სახით ესწრებოდა მსესხებლის ძმა. ხელშეკრულების მოქმედების ვადის გასვლის შემდეგ მსესხებელმა ვერ

შეძლო ხორბლის დაბრუნება, ამიტომაც გამსესხებელმა სარჩელით მიმართა სასამართლოს. სასამართლოში საქმის განხილვისას მოსარჩელემ მოითხოვა, რომ მოწმის სახით დაკითხულიყო მსესხებლის ძმა. სასამართლომ დააკმაყოფილა მოსარჩელეს შუამდგომლობა, მოწმედ გამოძახებულმა მსესხებლის ძმამ უარი განაცხადა ჩვენების მიცემაზე იმ მოტივით, რომ ამას შეიძლება მისი ძმისათვის ქონებრივი ზიანი მიეყენებინა. მოსამართლემ მოწმის პასუხი დამაჯერებლად მიიჩნია და აღარ დაჰკითხა იგი.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 84

მოქალაქე „B"-მ მაღაზიაში შეიძინა ფეხსაცმელი. ორჯერ ჩაცმის შემდეგ ფეხსაცმელს ასძვრა ლანჩა და გამოუსადეგარი გახდა. მყიდველმა მიმართა მაღაზიის ადმინისტრაციას და მოითხოვა ნაყიდი უხარისხო ფეხსაცმლის გამოცვლა, რაზედაც მაღაზიის ხელმძღვანელობამ უარი განაცხადა იმ მოტივით, რომ ფეხსაცმლის დაზიანება გამოიწვია მყიდველის არასწორმა ქმედებამ, რაც გამოიხატა სარგებლობის წესების დარღვევაში. ეს დასტურდება გამყიდველის თხოვნით ჩატარებული სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნით. მყიდველმა სარჩელით მიმართა სასამართლოს. სასამართლომ საქმის განხილვისას არ დააკმაყოფილა მოსარჩელის შუამდგომლობა ექსპერტიზის ჩატარების შესახებ იმ მოტივით, რომ ასეთი ექსპერტიზა უკვე ჩატარებულ იქნა მოპასუხის თხოვნით სასამართლოში სარჩელის შეტანამდე. სასამართლომ ექსპერტიზის დასკვნა საფუძვლად დაუდო თავის გადაწყვეტილებას და უარი უთხრა მოსარჩელეს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე.

მართებულად მოიქცა თუ არა სასამართლო?

რა უფლებებით სარგებლობენ მხარეები ექსპერტიზის დანიშვნისას?

კაზუსი № 85

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს სამუშაოზე აღდგენისა და უსაფუძვლოდ გათავისუფლების შედეგად დაკარგული ხელფასის ანაზღაურების შესახებ. იგი სამუშაოდან გათავისუფლებულ იქნა მოპასუხის მიერ იმ მოტივით, რომ სამსახურში არაფხიზელ მდგომარეობაში გამოცხადდა. მოსარჩელე სარჩელში აღნიშნავდა, რომ იგი სამსახურში გამოცხადდა ფხიზელ მდგომარეობაში, მაგრამ მთელი ღამის უძილო იყო და გარეგნულად ისე ჩანდა, რომ თითქოს არაფხიზელ მდგომარეობაში იყო. მოპასუხემ თავისი შესაგებელში არ ცნო სარჩელი. მხარეებმა სასამართლოს წარუდგინეს შემდეგი მტკიცებულებები:

1) მოსარჩელის სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანების ასლი.

2) მოსარჩელის სამსახურში არაფხიზელ მდგომარეობაში გამოცხადების შესახებ ადმინისტრაციის მიერ შედგენილი აქტი, რომელსაც ხელს აწერდა სამი მუშა;

3) ცნობა მოსარჩელის ყოველთვიური ხელფასის ოდენობის შესახებ;

4) მოსარჩელის წინა სამუშაო ადგილიდან გაცემული ცნობა, რომელშიც აღნიშნული იყო, რომ იგი გათავისუფლებულ იქნა დაკავებული თანამდებობიდან სამუშაოზე სისტემატურად არაფხიზელ მდგომარეობაში გამოცხადების გამო.

განეკუთვნება თუ არა მოცემულ საქმეს ყველა ზემოთ აღნიშნული მტკიცებულება?

კიდევ რომელი მტკიცებულებებია საჭირო ამ საქმის გადასაწყვეტად?

კაზუსი № 86

მოსარჩელე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხის – ავტოსატრანსპორტო გაერთიანებისაგან ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება 5000 ლარის ოდენობით. სასარჩელო მოთხოვნაში მოსარჩელე აღნიშნავდა, რომ მოპასუხის კუთვნილ ავტომანქანას მართავდა არაფხიზელ მდგომარეობაში მყოფი

მძღოლი, რომელმაც ვერ დაიმორჩილა საჭე, გადავიდა გზის მეორე მხარეს და შეეჯახა მოსარჩელის შემხვედრ მანქანას. საგზაო პოლიციის წარმომადგენლების მიერ შედგენილ აქტში აღნიშნული იყო, რომ ავტოსაგზაო შემთხვევა გამოწვეულ იქნა არაფხიზელ მდგომარეობაში მყოფი მძღოლის ბრალით, რისთვისაც მას დაეკისრა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა მართვის უფლების 3 თვემდე ჩამორთმევის სახით.

სასამართლოში საქმის განხილვისას მოპასუხის მხარეზე მესამე პირად ჩართულმა მძღოლმა, რომელიც არ აცხადებდა დავის საგანზე დამოკიდებულ სასარჩელო მოთხოვნას, ავტოსაგზაო შემთხვევის მოხდენაში ბრალი დასდო მოსარჩელეს და უარი განაცხადა სარჩელის ცნობაზე. მოსამართლემ ჩათვალა, რომ საგზაო პოლიციის მიერ შედგენილ აქტში მოყვანილი ფაქტები მტკიცებას აღარ საჭიროებდა და დაკმაყოფილა სარჩელი თავისი გადაწყვეტილებით.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 87

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B"-საგან პატივისა და ღირსების შემბღალავი გავრცელებული ცნობების უარყოფა და მიყენებული მორალური ზიანის ანაზღაურება. მოპასუხემ თავის შესაგებელში არ ცნო სარჩელი და აღნიშნა, რომ, პირველ რიგში, ეს ცნობები მისი გავრცელებული არ იყო, თუმცა, მეორე მხრივ, აღნიშნული ცნობები სინამდვილეს შეესაბამებოდა. სასამართლოში საქმის განხილვისას დადგინდა, რომ ცნობები გავრცელებულ იქნა უშუალოდ მოპასუხის მიერ, მაგრამ სასამართლომ მაინც უარი უთხრა მოსარჩელეს თავისი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე იმ საფუძვლით, რომ გავრცელებული ცნობები სინამდვილეს შეესაბამებოდა.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?
რომელი ფაქტები შედის მოცემულ საქმეზე მტკიცების საგანში?
როგორ არის განაწილებული ფაქტების დამტკიცების ტვირთი?

კაზუსი № 88

„A“ შეუთანხმდა „B“-ს, რომ განსაზღვრული ოდენობის გასაშრეკელოს გადახდის სანაცვლოდ იგი მოუვლიდა და დამწყემსდა „B“-ს საქონელს. შეთანხმებიდან სამი თვის გასვლის შემდეგ „B“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა „A“-საგან იმ ხუთი სული რქოსანი პირუტყვის ღირებულების ანაზღაურება, რომლებიც დაიღუპნენ იმ დროს, როცა მათ მწყემსავდა მოპასუხე. მოპასუხემ თავის შესაგებელში სარჩელი არ ცნო და აღნიშნა, რომ მას ცხოველების დაღუპვაში ბრალი არ მიუძღვის, რამეთუ ისინი დაიღუპნენ მთაში ზვავის ჩამოწოლის გამო.

მოსამართლისათვის, მართალია, ცნობილი იყო, რომ გაზაფხულზე მთებში ზვავი ჩამოწვა, მაგრამ მაინც მოსთხოვა მოპასუხეს ამ ფაქტის დამადასტურებელი მტკიცებულებების წარდგენა.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?
განსაზღვრეთ საქმეზე მტკიცების საგანი.

კაზუსი № 89

მოქალაქე „A“-მ და მოქალაქე „B“ ზეპირი ფორმით დადეს 5000 ლარის სესხად გაცემის ხელშეკრულება. ხელშეკრულების მოქმედების ვადის გასვლის შემდეგ მსესხებელმა „B“-მ ვერ შეძლო ნასესხი თანხის უკან დაბრუნება. გამსესხებელმა „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა „B“-საგან თანხის უკან დაბრუნება, ასევე მოწმის სახით საერთო მეზობლის „K“-ს დაკითხვა, რომელიც დაადასტურებდა სესხის ხელშეკრულების დადების ფაქტს.

სასამართლოში საქმის განხილვისას მოპასუხემ აღიარა, რომ მან, მართალია, ისესხა მოსარჩელისაგან 5000 ლარი, მაგრამ ჯერ არ დამდგარა მისი უკან დაბრუნების დრო.

მოსამართლემ გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ, რაც იმით დაასაბუთა, რომ სესხის ხელშეკრულების დადების ფაქტი შეიძლება დადასტურდეს

მხოლოდ წერილობითი მტკიცებულებით, ხოლო მოწმის ჩვენება კი არ არის დასაშვები.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 90

მოსარჩელე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „K"-ს ბავშვის მამად ცნობა და ასევე მისთვის ალიმენტის გადახდის დაკისრება ბავშვის სარჩენად. მოსარჩელე თავის მოთხოვნას იმით ასაბუთებდა, რომ იგი წლების განმავლობაში მოპასუხესთან იმყოფებოდა ახლო ურთიერთობებში, მოპასუხე მას ჰპირდებოდა ცოლად შერთვას, ბავშვის დაბადების შემდეგ გარკვეული დროის განმავლობაში აღიარებდა მის მამობას, მაგრამ შემდგომ უარი განაცხადა როგორც ცოლად მოყვანაზე, ისე ბავშვის მამობაზე.

მტკიცებულების სახით მოსარჩელემ სასამართლოს წარუდგინა მაგნიტოფონის ფირი, რომელზეც ჩაწერილი იყო მოპასუხის მიერ მოსარჩელისათვის ბიჭის დაბადების მილოცვა, სადაც მოპასუხე რამდენჯერმე იმეორებდა, რომ დაბადებული ბავშვი მისი შვილია.

განსაზღვრეთ მოცემულ საქმეზე მტკიცების საგანი?

აქვს თუ არა სასამართლოს უფლება, რომ მტკიცებულების სახით მიიღოს და შეამოწმოს მაგნიტოფონის ფირის ჩანაწერი?

კაზუსი № 91

გააანალიზეთ ქვემოთ ჩამოთვლილი სარჩელები ელემენტების მიხედვით და განსაზღვრეთ მათი სახეები:

ა) მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოქალაქე „B"-საგან 5000 ლარის უკან დაბრუნება იმ საფუძვლით, რომ მან ეს თანხა ასესხა მოპასუხეს, გავიდა ხელშეკრულებით განსაზღვრული თანხის უკან დაბრუნების ვადა, მაგრამ მოპასუხე ფულს არ აბრუნებდა.

ბ) მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოქალაქე „B“-სთან დადებული ნარდობის ხელშეკრულების შეწყვეტა და მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. თავის მოთხოვნას მოსარჩელე იმით ასაბუთებდა, რომ მენარდესთან დადებული ხელშეკრულებით მას მოსარჩელისათვის უნდა აეშენებინა სათბური. შემკვეთის მიერ არაერთგზის წერილობითი გაფრთხილების მიუხედავად, მენარდე სამუშაოს არაჯეროვნად ასრულებდა და უხეშად არღვევდა სახელშეკრულებო პირობებს.

გ) მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B“-ს საცხოვრებელი სახლის ნაწილზე საკუთრების უფლების ცნობა. სასარჩელო განცხადებაში მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ უკვე სამი წელია, რაც მას დაკავებული აქვს მოპასუხის სახლში ორი ოთახი, რომელიც მისგან შეიძინა შინაურული გარიგებით, გადაუხადა შეთანხმებული საზღაური, რის შესახებაც მოპასუხემ მისცა ხელწერილი, მაგრამ მოპასუხე თავს არიდებს ნასყიდობის ხელშეკრულების სანოტარო წესით გაფორმებას.

დ) მოქალაქე „A“-მ სარჩელთ მიმართა სასამართლოს 2001 წლის იანვარში და მოითხოვა ქორწინების ბათილად ცნობა. მოსარჩელემ სარჩელში აღნიშნა, რომ მოპასუხე 1990 წლიდან იმყოფება სხვა რეგისტრირებულ ქორწინებაში, რის შესახებაც მოსარჩელისათვის ცნობილი იყო ქორწინების რეგისტრაციის მომენტისათვის.

ე) მოქალაქე „A“-მ სასამართლოში სარჩელი აღძრა მოპასუხე შპს „X“-ის მიმართ და მოითხოვა სამუშაოზე აღდგენა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება. სასარჩელო განცხადებაში მან მიუთითა, რომ სამუშაოდან გათავისუფლებულ იქნა შტატების შემცირების გამო. სინამდვლეში საწარმოში შტატების არანაირ შემცირებას არ ჰქონია ადგილი, რამეთუ მის ადგილზე მეორე დღესვე მიიღეს სხვა მუშაკი. მისი გათავისუფლების რეალური მიზეზი ის გახლდათ, რომ მოითხოვდა შრომის უსაფრთხო პირობების შექმნას.

ვ) მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მეუღლესთან განქორწინება. მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ იგი მოპასუხესთან რეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფება სამი წლის

განმავლობაში, მაგრამ უკვე ორ წელზე მეტია, რაც იგი ქმრის მიერ ალკოჰოლური სასმელების სისტემატური გამოყენების გამო, ცხოვრობს ცალკე, სხვა ქალაქში და ფაქტობრივად შეწყვეტილი აქვს საქორწინო-საოჯახო ურთიერთობები.

ზ) მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „K"-ს ბავშვის მამად ცნობა და მისთვის ბავშვის სასარგებლოდ ყოველთვიურად 50 ლარის გადახდის დაკისრება. თავის მოთხოვნაში მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ წელიწადზე მეტხანს იმყოფებოდა მოპასუხესთან ფაქტობრივ საქორწინო ურთიერთობაში, ერთად წარმართავდნენ საოჯახო მეურნეობას ბავშვის ჩასახვის მომენტში, მოპასუხე დაჰპირდა ცოლად შერთვასა და ბავშვის მამობის აღიარებას, მაგრამ ბავშვის დაბადების შემდეგ კი უარი განაცხადა როგორც ცოლად მოყვანაზე, ისე ბავშვის მამობაზე.

თ) მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა თავისი ყოფილი მეუღლის სასარგებლოდ გადასახდელი ყოველთვიური სარჩოს ოდენობის შემცირება იმ მოტივით, რომ გადაწყვეტილების გამოტანის შემდეგ მისი ჯანმრთელობა და ქონებრივი მდგომარეობა გაუარესდა და მას აღარ შეუძლია დადგენილი ოდენობის სარჩოს გადახდა.

კაზუსი № 92

2000 წლის 25 აპრილს მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „K"-საგან სესხად მიცემული თანხის 5000 ლარის უკან დაბრუნება. მოსამართლემ უარი განაცხადა სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე იმ საფუძვლით, რომ სესხის ხელშეკრულებით თანხის დაბრუნების ვადად განსაზღვრულია 2000 წლის 1 აგვისტო და, მაშასადამე, ჯერ არ დამდგარა მისი შესრულების დრო.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

გააჩნია თუ არა მოცემულ შემთხვევაში მოსარჩელე „A"-ს სარჩელის აღძვრის უფლება?

კაზუსი № 93

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა ჟურნალ „X"-ისაგან პატივისა და ღირსების შემლახველი გავრცელებული ცნობების უარყოფა და მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. მოსამართლემ უარი განაცხადა სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე იმ მოტივით, რომ მოპასუხე არ იყო იურიდიული პირი.

მართებულად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 94

რესპუბლიკური მნიშვნელობის გაზეთში გამოქვეყნდა წერილი, რომლის ავტორიც ერთ-ერთ თანამდებობის პირს — „K"-ს ბრალს დებდა სისხლის სამართლის დანაშაულის ჩადენაში.

სასამართლომ განიხილა „K"-ს მიმართ აღძრული სისხლის სამართლის საქმე და მასზე გამოიტანა გამამართლებელი განაჩენი. განაჩენის გამოტანიდან ერთი კვირის შემდეგ „K" გარდაიცვალა.

გარდაცვლილ „K"-ს ნათესავებმა შეიტანეს სასამართლოში სარჩელი იმ გაზეთის რედაქციის მიმართ, რომელშიც გამოქვეყნდა გარდაცვლილის პატივისა და ღირსების შემბღალავი ინფორმაცია და მოითხოვეს ცნობების უარყოფა და „K"-ს მიმართ გამოტანილი გამამართლებელი განაჩენის გამოქვეყნება.

მოსამართლემ უარი განაცხადა სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე იმ მოტივით, რომ სასამართლოში სახელის, პატივისა და ღირსების შემბღალავი ცნობების უარყოფის შესახებ მოთხოვნა შეიძლება შეიტანოს მხოლოდ იმ პირმა, ვის შესახებაც ეს ცნობები გავრცელდა, ხოლო გარდაცვლილის სახელით ასეთი სარჩელის შეტანის უფლება მის ნათესავებს არ გააჩნიათ.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 95

მოქალაქე „A“-მ დადო შრომის ხელშეკრულება შპს „X“-სთან. ხელშეკრულების მიხედვით დამსაქმებელი უზრუნველყოფდა მუშაკს შრომის ხელშეკრულების მოქმედების განმავლობაში საცხოვრებელი ფართით სამსახურებრივი დანიშნულების საცხოვრებელ სახლში. „A“-ს გამოეყო საცხოვრებლად ოროთახიანი ბინა, რომელშიც იგი შესახლდა თავის ცოლთან და ორ მცირეწლოვან შვილთან ერთად.

შრომის ხელშეკრულების ვადის გასვლის შემდეგ დამსაქმებელმა მოსთხოვა „A“-ს სამსახურებრივი დანიშნულების ბინის დაცლა. „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა დაკავებულ საცხოვრებელ ფართზე საკუთრების უფლების ცნობა. 2000 წლის მარტში სასამართლომ განიხილა საქმე და გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარს თქმის შესახებ იმ საფუძვლით, რომ სადავო ბინა სამსახურებრივ სარგებლობას ექვემდებარება და შრომის კონტრაქტის ვადის გასვლის გამო მოსარჩელემ დაკარგა მისი სარგებლობის უფლება. მოსარჩელე ბინიდან გამოსახლებულ იქნა.

2001 წლის აპრილში „A“-მ კვლავ მიმართა სარჩელით სასამართლოს და მოითხოვა იმავე საცხოვრებელ ფართზე თავისი საკუთრების უფლების ცნობა. სასარჩელო განცხადებაში „A“-მ აღნიშნა, რომ საცხოვრებელი ბინა ამჟამად უკავია ისეთ პირს, რომელიც არავითარ შრომით ურთიერთობებში არ იმყოფება დამსაქმებელთან, მოსამართლემ უარი განუცხადა „A“-ს სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე სსკ 186-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ბ“ პუნქტის შესაბამისად.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?
რა შემთხვევაში ჩაითვლება სარჩელი იგივეობრივად?

კაზუსი № 96

რაიონულ სასამართლოს უნდა განეხილა მოქალაქე „A“-ს სარჩელი მოპასუხე „B“-ს მიმართ მიწის ნაკვეთის გამოყოფისა და სარგებლობის წესის დადგენის შესახებ. მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე უარის თქმის შესახებ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 186-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ პუნქტის შესაბამისად. სარჩელი არ ექვემდებარება სასამართლო უწყებას. განჩინებაში მოსამართლემ აღნიშნა, რომ „A“-ს არ ჰქონდა მიწის ნაკვეთით სარგებლობის უფლება, ამიტომაც „B“ არ შეიძლება იყოს მოცემულ საქმეზე მოპასუხედ. მოსამართლემ მოსარჩელეს შესთავაზა, რათა მას მიემართა მიწის მართვის რაიონული განყოფილებისათვის მიწის ნაკვეთის გამოყოფისა და სარგებლობის წესის განსაზღვრისათვის.

მართებულად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 97

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B“-ს ბინიდან გამოსახლება და ქირავნობის ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტით მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. თავის მოთხოვნას „A“ იმით ასაბუთებდა, რომ დამქირავებელი უკვე ოთხი თვეა არ იხდიდა ბინის ქირას. სასამართლოში 2000 წლის 5 მაისს საქმის განხილვისას მოპასუხემ თანხმობა განაცხადა გადაეხადა ქირა ყოველთვიურად და პირობა დადო, რომ თანხის გადახდის ვადის გადაცილება შემდგომში აღარ მოხდებოდა. ამის გამო მოსარჩელემ უარი თქვა სარჩელზე და სასამართლომ გამოიტანა განჩინება საქმის წარმოების შეწყვეტის შესახებ.

2000 წლის 30 მაისს მოსარჩელემ კვლავ მიმართა სარჩელით სასამართლოს მოპასუხე „B“-ს ბინიდან გამოსახლებისა და ქირავნობის ხელშეკრულების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ იმ საფუძვლით, რომ მოპასუხემ არ შეასრულა ნაკისრი ვალდებულება ბინის ქირის გადა-

ხდის შესახებ. მოსამართლემ უარი განაცხადა სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე იმ მოტივით, რომ არსებობდა სასამართლოს განჩინება დავაზე იმავე მხარეებს შორის, იმავე საგანზე და იმავე საფუძვლით მოსარჩელის მიერ სარჩელზე უარის თქმის შესახებ, რის გამოც შეწყდა საქმისწარმოება. მოსამართლემ მოსარჩელეს შესთავაზა, რომ მას მიემართა ზემდგომ სასამართლოსათვის 2000 წლის 5 მაისის განჩინების გაუქმების შესახებ მოთხოვნით.

მართებულია თუ არა მოსამართლის განჩინება?
რა პირობების არსებობისას არის სარჩელები იგივეობრივი?

კაზუსი № 98

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს მეუღლე „B"-სთან განქორწინების შესახებ. მოსამართლემ უარი განაცხადა განჩინებით სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე იმ მოტივით, რომ განსაქორწინებელ მეუღლეებს არა ჰყავდათ არასრულწლოვანი შვილები, ამიტომაც განქორწინება უნდა განხორციელებულიყო სარო-ს ორგანოს მიერ.

მართებულად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 99

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა ცოლთან — „B"-სთან განქორწინება და მისთვის ქორწინების განმავლობაში შეძენილი სამი მცირეწლოვანი ბავშვის აღსაზრდელად გადაცემა იმ საფუძვლით, რომ მოპასუხე ბოროტად იყენებდა ალკოჰოლურ სასმელებს და არავითარ ყურადღებას არ იჩენდა შვილების აღზრდის მიმართ.

სასამართლოში საქმის განხილვისას მოსარჩელემ უარი განაცხადა სარჩელზე და მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება საქმის წარმოების შეწყვეტის შესახებ.

ექვსი თვის შემდეგ „A“-მ კვლავ მიმართა სასამართლოს „B“-სთან განქორწინებისა და მისთვის სამი მცირეწლოვანი ბავშვის აღსაზრდელად გადაცემის შესახებ იმ მოტივით, რომ „B“ კვლავ აგრძელებდა ალკოჰოლური სასმელების ბოროტად გამოყენებას, სამუშაოს თავი მიანება, სცემდა ბავშვებს და აიძულებდა მათ, რომ მაწანწალობით ერჩინათ თავი. მისი მოქმედების ატანა უკვე შეუძლებელი იყო, რამეთუ უარყოფით გავლენას ახდენდა ბავშვების აღზრდასა და ჯანმრთელობაზე.

მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე უარის თქმის შესახებ სსკ 186-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ბ“ პუნქტის შესაბამისად, რომლის თანახმადაც, „მოსამართლე არ მიიღებს სარჩელს, თუ არსებობს სასამართლოს განჩინება მოსარჩელის მიერ სარჩელზე უარის თქმის შესახებ“.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

აქვს თუ არა „A“-ს უფლება მოცემულ შემთხვევაში მიმართოს სარჩელით სასამართლოს?

იგივეობრივია თუ არა, „A“-ს მიერ წარდგენილი პირველი და მეორე სარჩელი?

კაზუსი № 100

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მეუღლესთან განქორწინება და ქორწინების განმავლობაში ერთად შეძენილი 50000 ლარად ღირებული საცხოვრებელი სახლის გაყოფა.

მოპასუხემ სასამართლოს წარუდგინა მტკიცებულებები იმის შესახებ, რომ მოსარჩელე შვილებთან ერთად ცხოვრობს ცალკე სამოთახიან ბინაში, რომელიც მან მემკვიდრეობით მიიღო თავისი ბებიისაგან, და ამიტომაც არ საჭიროებს დამატებით საბინაო ფართის გამოყოფას. მოპასუხის შესაგებლის მოსმენის შემდეგ მოსარჩელემ შეცვალა სასარჩელო მოთხოვნა და სახლის ნატურით გაყოფის ნაცვლად, მოითხოვა თავისი წილის ღირებულებისათვის 25000 ლარის გადახდა.

მოსამართლემ საცხოვრებელი სახლის ნატურით გაყოფის შესახებ ნაწილში სარჩელი არ დააკმაყოფილა და შესთავაზა მოსარჩელეს მოთხოვნის შეცვლის გამო ახალი სარჩელის შეტანა.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 101

ორგანიზაციის კუთვნილი ავტომანქანით მძღოლმა მოქალაქე „A"-ს მიაყენა მატერიალურ ზიანი – შეჯახების შედეგად დაუნგრია მას ქვის კედელი. დაზარალებულმა სარჩელით მიმართა სასამართლოს ზიანის მიმყენებელი მძღოლის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

მოსამართლემ უარი განაცხადა სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე და შესთავაზა მოსარჩელეს – დაზარალებულ „A"-ს სარჩელი შეეტანა სათანადო მოპასუხის ანუ იმ ორგანიზაციის იურიდიული მისამართის მიხედვით, ვისაც ეკუთვნოდა ავტომანქანა.

მართებულად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 102

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მეუღლესთან განქორწინება და მისთვის შვილის სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდის დაკისრება.

მოსამართლემ არ მიიღო სარჩელი წარმოებაში იმ მოტივით, რომ მოპასუხე ცხოვრობდა სასომხეთში და, შესაბამისად, სარჩელი შეტანილი უნდა ყოფილიყო სასამართლოში არა მოსარჩელის, არამედ მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 103

კოოპერატივის წევრთა საერთო კრებამ გამგეობის შუამდგომლობის საფუძველზე კოოპერატივის წევრობიდან გარიცხა მოქალაქე „A“ და მიიღო დადგენილება მისი პაის ღირებულების ფულადი თანხით ანაზღაურების შესახებ.

„A“-მ გაასაჩივრა საერთო კრების გადაწყვეტილება სასამართლოში და მოითხოვა წევრად აღდგენა და მიყენებული მატერიალური და მორალური ზიანის ანაზღაურება. მოსამართლემ არ მიიღო სარჩელი წარმოებაში იმ მოტივით, რომ კოოპერატივის წევრთა საქმიანობა წესრიგდება კოოპერატივის წესდებით, წევრის გარიცხვის შემთხვევაში წესდებით მიღებული გადაწყვეტილება საბოლოოა და მისი გასაჩივრება სასამართლოში არ დაიშვება.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 104

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მენარდესთან — „B“-სთან დადებული ნარდობის ხელშეკრულების შეწყვეტა და მიცემული ავანსის — 1000 ლარის უკან დაბრუნება. თავის მოთხოვნას შემკვეთი იმით ასაბუთებდა, რომ მენარდე დროულად არ შეუდგა სამუშაოს შესრულებას, რის გამოც შემკვეთმა სამუშაოს შედეგის მიმართ ინტერესი დაკარგა.

მოსამართლემ უმოძრაოდ დატოვა სარჩელი, რამეთუ მოსარჩელემ არ დაურთო სასარჩელო განცხადებას თავისი მოთხოვნის დამადასტურებელი მტკიცებულებები: 1) ნარდობის ხელშეკრულების ასლი; 2) ავანსის მიღების შესახებ ხელწერილი; 3) წერილობითი გაფრთხილება სამუშაოს შესრულების დროულად დაწყების შესახებ და ა.შ.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მიერ მიღებული განჩინება?

კაზუსი № 105

მოქალაქე „A“-მ ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე მოქალაქე „B“-საგან შეიძინა ავტომანქანა. საგზაო პოლიციაში მანქანის გადაფორმებისას დადგინდა, რომ ავტომანქანა მოპარული იყო მოქალაქე „D“-სათვის, რის გამოც მანქანა ამოღებულ იქნა „A“-საგან და იგი დაუბრუნდა „D“-ს.

„A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა „D“-საგან მანქანის ღირებულების ანუ „B“-სათვის გადახდილი თანხის უკან დაბრუნება. მოსამართლემ უარი განაცხადა სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე იმ მოტივით, რომ იგი შეტანილ იქნა არასათანადო მოპასუხის მიმართ.

სწორია თუ არა მიღებული განჩინება?
აქვს თუ არა „A“-ს სარჩელის შეტანის უფლება?

კაზუსი № 106

ავტოსატრანსპორტო გაერთიანებამ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოქალაქე „B“-საგან დანაშაულებრივი ქმედებით მიყენებული ზიანის ანაზღაურება.

მოსამართლემ უმოძრაოდ დატოვა სასარჩელო განცხადება და მოსარჩელეს მისცა 10-დღიანი ვადა, რათა მას გადაეხადა სახელმწიფო ბაჟი და სარჩელისათვის დაერთო ასევე „B“-ს მიმართ კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენის ასლი.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 107

რაიონულ სასამართლოში მოქალაქე „A"-მ შეიტანა სარჩელი თავისი გერის „B"-ს მიმართ და მოითხოვა მისგან სარჩოს გადახდა ყოველთვიურად 50 ლარის ოდენობით. მოსარჩელე თავის მოთხოვნას იმით ასაბუთებდა, რომ იგი ხანგრძლივი დროის განმავლობაში ზრდიდა და არჩენდა მოპასუხეს, ამჟამად კი შრომისუუნაროა და საჭიროებს მატერიალურ დახმარებას. მოსამართლემ სარჩელი უმოძრაოდ დატოვა და შესთავაზა მოსარჩელეს 5 დღის ვადაში განცხადებისათვის დაერთო მტკიცებულებები, რომლებიც დაადასტურებდნენ, რომ იგი შრომისუუნაროა და საჭიროებს მატერიალურ დახმარებას. მოსამართლის მიერ დადგენილ ვადაში მოსარჩელემ ვერ შეძლო მტკიცებულებების წარდგენა, რის გამოც მოსამართლემ მას ფოსტის მეშვეობით უკან გადაუგზავნა სასარჩელო განცხადება.

ერთი თვის შემდეგ „A"-მ კვლავ მიმართა სარჩელით სასამართლოს იმავე მოთხოვნით და სარჩელს თან დაურთო ყველა საჭირო მტკიცებულება. მოსამართლემ საქმე არსებითად განიხილა და გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ, რითაც მოპასუხეს დააკისრა მოსარჩელისათვის სარჩოს გადახდა სასარჩელო განცხადების მეორედ შეტანის დღიდან.

რა დარღვევები იქნა დაშვებული მოსამართლის მიერ მოცემულ საქმეზე?

კაზუსი № 108

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს ყოფილი მეუღლისათვის ალიმენტის გადახდის დაკისრების შესახებ. მოსამართლემ არ მიიღო სარჩელი წარმოებაში იმასთან დაკავშირებით, რომ მოსარჩელემ სარჩელში არ მიუთითა მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილი და არც რაიმე ღონისძიება არ განახორციელა მისი ადგილსამყოფელის დასადგენად, ასევე არ წარადგინა მოპასუხის ხელფასის ოდენობის შესახებ ცნობები.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 109

მოქალაქე „A“-ს გარდაცვალების შემდეგ მისმა შვილმა სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა სამკვიდრო ქონების გაყოფა. მოპასუხის სახით საქმეზე უნდა გამოსულიყო მამკვიდრებლის 14 წლის ასაკს მიღწეული არასრულწლოვანი შვილიშვილი, რომელმაც ანდერძით მიიღო მთელი სამკვიდრო.

მოსამართლემ უარი განაცხადა სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე იმ საფუძვლით, რომ იგი შეტანილი იყო არასრულწლოვანი პირის მიმართ.

კანონიერია თუ არა მოსამართლის მიერ მიღებული განჩინება?

კაზუსი № 110

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს მეუღლესთან განქორწინების შესახებ. მოსამართლემ არ მიიღო სარჩელი წარმოებაში იმ საფუძვლით, რომ „A“ ალკოჰოლური სასმელების ბოროტად გამოყენების გამო სასამართლოს მიერ ცნობილი იყო შეზღუდულქმედუნარიანად და მას მზრუნველად ჰყავდა დანიშნული მისი მეუღლე. ამიტომაც სარჩელი განქორწინების შესახებ უნდა შეეტანა მის მეუღლეს როგორც მზრუნველს. მოსამართლემ ასევე მიუთითა, რომ „A“ სსკ მოთხოვნათა შესაბამისად პროცესუალურად ქმედუუნარო პირია.

სწორია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

კაზუსი № 111

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა შრომისუუნარო მშობლებისა და ყოფილი მეუღლისათვის გადასახდელი ალიმენტის ოდენობის შემცირება. თავის მოთხოვნას მოსარჩელე იმით ასაბუთებდა, რომ უკვე ორი წელია იხდის სარჩოს, მაგრამ ამჟამად მისი ქონებრივი მდგომარეობა გაუარესდა და მას აღარ შეუძლია დადგენილი ოდენობით სარჩოს გადახდა.

მოსამართლემ უარი განაცხადა სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე იმ მოტივით, რომ საქმე უნდა განეხილა იმავე მოსამართლეს, რომელმაც გამოიტანა გადაწყვეტილება ალიმენტის (სარჩოს) გადახდის დაკისრების შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 112

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხისაგან მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. მოსამართლემ გამოარკვია, რომ სასარჩელო განცხადებაში არ იყო მითითებული მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილი, სარჩელს თან არ ერთვოდა სახელმწიფო ბაჟის გადახდის ქვითარი, ამიტომაც გამოიტანა განჩინება სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე უარის თქმის შესახებ, თანაც მოსარჩელეს ურჩია, რომ მას დახმარებისათვის მიემართა იურიდიული კონსულტაციისათვის (ადვოკატურისთვის).

მართებულად მოიქცა თუ არა მოსამართლე მოცემულ შემთხვევაში?

კაზუსი № 113

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს მეუღლესთან — „B"-სთან განქორწინების შესახებ. სასამართლოში საქმის განხილვისას მოსამართლემ მხარეებს შესთავაზა შერიგებულიყვნენ და არ დაენგრიათ ოჯახი. მეუღლეებმა თანხმობა გამოთქვეს შერიგებაზე. მოსამართლემ ეს ფაქტი მორიგებად მიიჩნია და გამოიტანა განჩინება მხარეთა მორიგების დამტკიცებს გამო საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ.

მართებულად მოიქცა თუ არა მოსამართლე? რას ნიშნავს მხარეთა მორიგება?

კაზუსი № 114

სასამართლოს სარჩელით მიმართა მოქალაქე „A“-მ და მოითხოვა მოპასუხე „K“-საგან მიყენებული მატერიალური ზიანის ანაზღაურება. სასამართლოში საქმის განხილვისას მოპასუხემ თანხმობა გაანაცხადა ნებაყოფლობით გადაეხადა მოსარჩელისათვის მიყენებული ზიანისათვის 3000 ლარი. მოსამართლემ მოპასუხის ქმედება მხარეთა მორიგებად მიიჩნია და გამოიტანა განჩინება მხარეთა მორიგების დამტკიცების გამო საქმის წარმოებით შეწყვეტის შესახებ.

კანონიერია თუ არა მიღებული განჩინება?

კაზუსი № 115

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B“-საგან იჯარის ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების შეუსრულებლობის შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. რამდენიმე დღის შემდეგ იმავე სასამართლოს სარჩელით მიმართა ახლა უკვე „B“-მ და მოითხოვა „A“-სთან დადებული იჯარის ხელშეკრულების შეწყვეტა და მიყენებული ზიანის ანაზღაურება.

მოქალაქე „A“-მ სასამართლოში აღძრა შუამდგომლობა სარჩელების გაერთიანების შესახებ, რამეთუ საუბარია ერთი და იმავე ხელშეკრულების მხარეების მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი მოვალეობების შეუსრულებლობაზე, ხოლო სასარჩელო მოთხოვნების ცალცალკე განხილვამ კი შეიძლება გამოწვიოს საქმეზე არასწორი გადაწყვეტილების გამოტანა.

მოსამართლემ უარი განაცხადა სასარჩელო მოთხოვნების გაერთიანებაზე ერთ წარმოებაში იმ მოტივით, რომ „A“-ს სარჩელზე დანიშნულია ექსპერტიზა და ამან შეიძლება გამოიწვიოს მეორე სარჩელის განხილვის გახანგრძლივება.

კანონიერია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

იყო თუ არა დაშვებული მოსამართლის მხრიდან მოცემულ საქმეზე შეცდომები?

კაზუსი № 116

სასამართლოში საქმის განხილვისას მოპასუხის წარმომადგენელმა განაცხადა:

ა) მოსარჩელე შეზღუდულქმედუნარიანია და არ შეუძლია აწარმოოს საქმე;

ბ) სასარჩელო მოთხოვნა არ დასტურდება საქმეში არსებული მტკიცებულებებით;

გ) მოსარჩელის მოთხოვნის მიმართ გასულია ხანდაზმულობის ვადა;

დ) მოსარჩელე არასწორად განმარტავს სამოქალაქო სამართლის ნორმებს;

ე) მოსამართლე მოსარჩელის დანიშნულის მამაა, ამიტომაც იგი ვერ იქნება მიუკერძოებელი გადაწყვეტილების გამოტანისას.

მოპასუხის ზემოთ ჩამოთვლილი შესაგებლებიდან რომელი მიეკუთვნება მატერიალურ-სამართლებრივ შესაგებლებს?

კაზუსი № 117

მოქალაქე „A"-მ სასამართლოში აღძრა სარჩელი თავისი მეუღლის „B"-ს მიმართ და მოითხოვა განქორწინება. თავის მხრივ „B"-მ მიმართა სასამართლოს შეგებებული სარჩელით და მოითხოვა ქორწინების განმავლობაში შეძენილი ქონების გაყოფა.

უნდა მიიღოს თუ არა მოსამართლემ შეგებებული სარჩელი?
რა არის შეგებებული სარჩელი?
როგორია შეგებებული სარჩელის მიღების პირობები?

კაზუსი № 118

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „K“-საგან 1000 ლარის დაბრუნება იმ საფუძვლით, რომ 1999 წლის შემოდგომაზე ის შეუთანხმდა მოპასუხეს მისგან შეიძენდა აგარაკს ხეხილიანი ბაღით 8000 ლარად და წინასწარ გადაუხადა თანხის ნაწილი 3000 ოდენობით, მაგრამ შემდგომში გარიგება ჩაიშალა. მოპასუხემ უკან დაუბრუნა 2000 ლარი, ხოლო 1000 ლარის დაბრუნებაზე კი უარი განაცხადა. მოსარჩელემ თავის შესაგებელში არ ცნო სარჩელი, რადგან მოსარჩელე ერთი წლის განმავლობაში სარგებლობდა აგარაკით, გარდა ამისა, ბაღიდან მოკრიფა ვაშლის მოსავალი.

რა არის მოპასუხის განმარტება-შესაგებელი თუ შეგებებული სარჩელი?

კაზუსი № 119

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს მოპასუხე „B“-ს მიმართ და მოითხოვა სესხის ხელშეკრულებით გადაცემული თანხის – 6000 ლარის უკან დაბრუნება. სასამართლოში საქმის მომზადებისას, მოპასუხემ აღძრა შუამდგომლობა საქმის განხილვის 10 დღით გადადების შესახებ იმ მოტივით, რომ მას სურდა შეეტანა შეგებებული სარჩელი, რამეთუ მან მოსარჩელეს ნარდობის ხელშეკრულების საფუძველზე შეუსრულა ექვსი ათასი ლარის ღირებულების სამუშაო, რომელიც მოსარჩელემ არ აანაზღაურა. შეგებებული სარჩელის დასასაბუთებლად მას გარკვეული მტკიცებულებების შეგროვება სჭირდება.

როგორ უნდა მოიქცეს მოსამართლე?

კაზუსი № 120

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B“-საგან მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ნასყიდობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული 3000 ლარის გადახდის დაკისრება. მოპასუხემ თავის მხრივ შეიტანა „A“-ს მიმართ შეგებებული სარჩელი და მოითხოვა მიწოდებული კომბინირებული საკვების ღირებულების 2000 ლარის გადახდევინება.

მოსამართლემ უარი განაცხადა შეგებებული სარჩელის მიღებაზე, რამეთუ თავდაპირველ და შეგებებულ სარჩელებს სხვადასხვა საფუძველი გააჩნია და ამიტომაც მათი ერთად განხილვა გაართულებდა და გაახანგრძლივებდა თავდაპირველი სარჩელის განხილვას.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?
როგორია შეგებებული სარჩელის მიღების პირობები?

კაზუსი № 121

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა თავისი მეუღლისაგან – „B“-საგან ბავშვის სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდის დაკისრება. თავის სასარჩელო მოთხოვნას მოსარჩელე იმით ასაბუთებდა, რომ 1998 წლიდან მოპასუხესთან იმყოფება რეგისტრირებულ ქორწინებაში, ჰყავთ გოგონა, რომელიც ამჟამად 2 წლისაა, მოპასუხე კი ბავშვს არანაირ მატერიალურ დახმარებას არ უწევს.

მოპასუხე „B“-მ მიმართა სასამართლოს შეგებებული სარჩელით მამობის ჩანაწერის ბათლად ცნობის შესახებ.

მოსამართლემ, მხედველობაში მიიღო რა ის გარემოება, რომ ალიმენტის გადახდის დაკისრების შესახებ საქმეები განხილულ იქნეს სარჩელის წარმოებაში მიღებიდან ერთი თვის განმავლობაში, ურჩია მოპასუხეს, რომ მას მამობის ჩანაწერის ბათილად ცნობის შესახებ სარჩელი შეეტანა სასამართლოში მას შემდეგ, რაც განხილული იქნებოდა ალიმენტის დაკისრების შესახებ საქმე.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?
როგორია შეგებებული სარჩელის აღძვრის წესი?

კაზუსი № 122

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მეუღლე „B“-სთან განქორწინება. სასარჩელო მოთხოვნას „A“ იმით ასაბუთებდა, რომ მოპასუხესთან იმყოფება ორი წლის განმავლობაში რეგისტრირებულ ქორწინებაში, მაგრამ მეუღლეები ხასიათის შეუთავსებლობის გამო ვერ უგებდნენ ერთმანეთს და თითქმის ყოველდღიურად ჩხუბობდნენ. მოპასუხემ აღძრა შეგებებული სარჩელი და მოითხოვა საცხოვრებელი ბინიდან მოსარჩელის გამოსახლება იმ საფუძვლით, რომ შეუძლებელია მათი ერთად ცხოვრება. იგი ამტკიცებდა, რომ მოსარჩელე ბოროტად იყენებდა ალკოჰოლურ სასმელს, სახლში გვიან ბრუნდებოდა, ხოლო ხშირად რამდენიმე დღე სახლშიც კი არ მოდიოდა.

უნდა მიიღოს თუ არა მოსამართლემ შეგებებული სარჩელი?

კაზუსი № 123

რა დოკუმენტები უნდა დაერთოს სასარჩელო განცხადებებს შემდეგ შემთხვევებში:

1) სამუშაოზე იმ პირის აღდგენის შესახებ საქმეზე, რომელიც გათავისუფლებულ იქნა დაკავებული თანამდებობიდან ჯანმრთელობის მდგომარეობის შეუსაბამობის ან არასაკმარისი კვალიფიკაციის გამო;

2) სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულებისას პირის ჯანმრთელობის დაზიანების ან დასახიჩრების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ;

3) საცხოვრებელი ფართის გაყოფის შესახებ სარჩელზე;

4) მშობლის უფლების ჩამორთმევის შესახებ სარჩელზე;

5) მამობის დადგენის შესახებ სარჩელზე;

6) შვილების სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდის დაკისრების შესახებ სარჩელზე;

როგორ უნდა მოიქცეს მოსამართლე სასამართლო განხილვისათვის საქმის მომზადების დროს, თუკი დაადგინეს რომ მოსარჩელემ არ წარადგინა საჭირო მტკიცებულებები?

კაზუსი № 124

აქვს თუ არა მოსამართლეს სასამართლოს მთავარ სხდომაზე განსახილველად საქმის მომზადების დროს განახორციელოს შემდეგი მოქმედებები:

ა) გამოიტანოს განჩინება არასათანადო მხარის სათანადო მხარით შეცვლის შესახებ;

ბ) გამოიტანოს განჩინება დამატებითი ან განმეორებითი ექსპერტიზის დანიშვნის შესახებ;

გ) გამოითხოვოს ის წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებები საქმეზე, რომლებიც ვერ წარადგინეს მხარეებმა;

დ) უარი თქვას სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე;

ე) დატოვოს სარჩელი უმოძრაოდ.

კაზუსი № 125

რაიონულმა სასამართლომ საქმის სასამართლოს მთავარ სხდომაზე განსახილველად მომზადების სტადიაზე გამოიტანა განჩინება მოსარჩელის გარდაცვალების გამო საქმეში მისი უფლებამონაცვლის ჩართვამდე საქმისწარმოების შეჩერების შესახებ.

დაიშვება თუ არა საქმის მომზადების სტადიაზე საქმისწარმოების შეჩერება?

კაზუსი № 126

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა თავისი მეუღლისაგან ქორწინების განმავლობაში ერთად შეძენილი ქონების გაყოფა. საქმის სასამართლოს მთავარ სხდომაზე განსახილველად მომზადების დროს მოსამართლემ მოუსმინა რა მოსარჩელესა და მოპასუხეს, დაადგინა, რომ სასამართლო სხდომის მდივანი მოპასუხესთან იმყოფება ახლო ნათესაურ დამოკიდებულებაში. ამასთან დაკავშირებით, მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება თვითაც-

ილების შესახებ და სთხოვა სასამართლოს თავმჯდომარეს, რომ საქმის განხილვა დაევალებინა სხვა მოსამართლისათვის?

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

როგორია მოსამართლის თვითაცილების საფუძვლები და როგორ წყდება თვითაცილების საკითხი?

კაზუსი № 127

საქმის სასამართლოს მთავარ სხდომაზე განსახილველად მომზადების დროს, მოსამართლემ მოისმინა რა მოსარჩელის მოთხოვნა და მოპასუხის შესაგებელი, მათ განუმარტა, რომ უფლება აქვთ დავა დაამთავრონ მორიგებით. მხარეები დაეთანხმნენ მას და წარუდგინეს წერილობითი ფორმით შედგენილი მორიგების აქტი. მოსამართლემ დაამტკიცა მხარეთა მორიგება და გამოიტანა განჩინება საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

შეიძლება თუ არა საქმის მომზადების სტადიაზე მხარეთა მორიგების გამო საქმისწარმოების შეწყვეტა?

კაზუსი № 128

საქმის სასამართლო განხილვისათვის მომზადების მიზნით მოსამართლემ გადაუგზავნა მოპასუხეს სარჩელისა და მასზე თანდართული დოკუმენტების ასლები და დაუნიშნა მოპასუხეს ვადა წერილობითი შესაგებლის წარმოსადგენად სარჩელისა და მასზე თანდართული დოკუმენტების თაობაზე. მოპასუხის შესაგებლის მიღების შემდეგ მოსამართლემ დანიშნა მოსამზადებელი სხდომა, რომელზეც მოპასუხემ ცნო სარჩელი. მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება საქმის წარმოების შეწყვეტის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 129

მოქალაქე „A"-მ 2000 წლის 10 აპრილს სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B"-ს ბავშვის მამად ცნობა და მისთვის შვილის სასარგებლოდ ყოველთვიურად 50 ლარის ოდენობით ალიმენტის გადახდის დაკისრება. მოსამართლემ მოსარჩელეს განუცხადა, რომ მისი სარჩელი წარმოებაში მიიღებოდა მხოლოდ მას შემდეგ, როცა საქმის სასამართლო განხილვისათვის მომზადების მიზნით მოსამართლე განახორციელებდა შემდეგ მოქმედებებს: გადაუგზავნიდა მოპასუხეს სარჩელის ასლს, მოსთხოვდა მას წერილობით ეცნობებინა თავისი დამოკიდებულება სასარჩელო მოთხოვნის მიმართ, გამოითხოვდა დოკუმენტებს მოპასუხის ქონებრივი მდგომარეობისა და მისი ხელფასის ოდენობის შესახებ, დანიშნავდა ექსპერტიზას. აღნიშნული მოქმედებები მოსამართლემ განახორციელა ერთი თვის განმავლობაში და ამის შემდეგ მიიღო სარჩელი წარმოებაში 2000 წლის 10 მაისს. საქმის განხილვა სასამართლოს მთავარ სხდომაზე დაინიშნა 15 მაისს, რომელზეც სასამართლომ გამოიტანა გადაწყვეტილება მოპასუხისათვის ყოველთვიურად 50 ლარის გადახდის დაკისრების შესახებ 2000 წლის 10 მაისიდან. სასამართლოს სტატისტიკურ ბარათში ჩაიწერა, რომ საქმის განხილვა მოხდა სარჩელის შეტანიდან 5 დღეში.

რა შეცდომები იქნა დაშვებული მოსამართლის მიერ მოცემულ საქმეზე?

კაზუსი № 130

საცხოვრებელი ბინის გამქირავებელმა სარჩელით მიმართა სასამართლოს დამქირავებლისა და მისი ოჯახის წევრების ბინიდან გამოსახლებისა და ქირავნობის ხელშეკრულების ვადამდე შეწყვეტით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ. თავის მოთხოვნას მოსარჩელე იმით ასაბუთებდა, რომ მოპასუხე არ იხდიდა დადგენილ ქირას, არ უვლიდა ბინას და არ ჩაატარა მიმდინარე რემონტი. სასარჩელო განცხადებას მოსარჩელემ არ დაურთო რაიმე მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა სარჩელში მოცემულ გარემოე-

ბებს. მოსამართლემ ზეპირად დაჰკითხა მოსარჩელე და მიიჩნია რა რომ აღარ არის საჭირო საქმეზე რაიმე მოსამზადებელი მოქმედებების განხორციელება, დანიშნა საქმის განხილვა სასამართლოს მთავარ სხდომაზე. ამასთან, მოსამართლემ დაავალა მოსარჩელეს, რომ დროულად შეეტყობინებინა მოპასუხისათვის სასამართლოში საქმის განხილვის თარიღი.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

შეესაბამება თუ არა წარდგენილი სარჩელი კანონის მოთხოვნებს?

რა პროცესუალური მოქმედებები უნდა განეხორციელებინა მოსამართლეს აღნიშნულ შემთხვევაში?

კაზუსი № 131

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა თავისი მეზობელი „B"-საგან ქონების დაზიანებით მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. მოსარჩელემ თავის სასარჩელო განცხადებაში მიუთითა, რომ „B"-ს მიერ ქონების დაზიანების ფაქტი შეიძლება დადასტურდეს მოწმე „D"-ს ჩვენებით, რომელიც ამჟამად მსჯავრდებულია და სასჯელს იხდის მკაცრი რეჟიმის კოლონიაში. საქმის სასამართლო განხილვისათვის მომზადების მიზნით, მოსამართლემ წერილი გაუგზავნა თავისუფლების აღკვეთის მოხდის ადგილის ადმინისტრაციას და სთხოვა მათ ადგილზე დაეკითხათ მოწმედ მსჯავრდებული „D", ხოლო დაკითხვის ოქმი გაეგზავნათ საქმის განმხილველ სასამართლოში. მოსარჩელის თხოვნით მოსამართლემ იგი გაათავისუფლა სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან ისე, რომ არ მიუთითა გათავისუფლების საფუძველი.

საქმის სასამართლო განხილვის წინა დღეს მოსარჩელემ მოსამართლეს აცნობა, რომ მოპასუხემ ნებაყოფლობით აანაზღაურა მიყენებული ზიანი. ამიტომაც მოსარჩელემ სთხოვა მოსამართლეს უკან დაებრუნებინა სასარჩელო განცხადება მასზე თანდართული დოკუმენტებითურთ. მოსამართლემ ეს თხოვნა დააკმაყოფილა.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 132

16 წლის არასრულწლოვანმა „K"-მ ინტიმური კავშირი დაამყარა უცნობ მამაკაცთან. ცხრა თვის შემდეგ „K"-ს შეეძინა ბავშვი. იმის გამო, რომ ამის შესახებ არ შეეტყოთ მის მეგობრებსა თუ ახლობლებს, „K"-მ თავის დედასთან შეთანხმებით გადაწყვიტა ბავშვის დატოვება სამშობიარო სახლში. მან დაწერა განცხადება, რომ ბავშვს ტოვებდა და თანახმა იყო მის გაშვილებაზე. განცხადებას ხელი მოაწერა „K"-ს დედამაც.

ამის შემდეგ გავიდა ერთი კვირა და დატოვებული ბავშვი გაშვილებულ იქნა „D"-ს ოჯახში კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით.

ორი წლის გასვლის შემდეგ „K"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა შვილად აყვანის გაუქმება და ბავშვის მისთვის აღსაზრდელად გადაცემა. თავის სარჩელში მოსარჩელემ მიუთითა, რომ იგი არასწორად მოიქცა, როდესაც შვილი სამშობიარო სახლში დატოვა. ახლა იგი უკვე სრულწლოვანი გახდა, დაქორწინდა და აქვს სრული შესაძლებლობა ნორმალურად აღზარდოს და არჩინოს შვილი, გარდა ამისა, მისი მეუღლეც ეთანხმება სასარჩელო მოთხოვნას და თანახმაა იშვილოს ბავშვი.

მოპასუხეებმა სარჩელი არ ცნეს იმ მოტივით, რომ მათ ბავშვი იშვილეს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად, არანაირი ძალადობითი თუ მოტყუებითი მოქმედება არ ჩაუდენიათ, ამასთან, ბავშვს ზრდიან ორ წელზე მეტი ხნის განმავლობაში და ბავშვსაც ისინი საკუთარ მშობლებად მიაჩნია.

რა მოქმედებები უნდა განახორციელოს მოსამართლემ საქმის განხილვის მომზადების მიზნით? ვინ უნდა იქნეს ჩაბმული საქმეში მონაწილეობის მისაღებად?

კაზუსი № 133

სასამართლოში სამოქალაქო საქმეს იხილავდა კოლეგიური შემადგენლობა. საქმის განხილვისას მოულოდნელად ერთ-ერთი მოსამართლე შეუძლოდ შეიქნა, საჭირო გახდა მისი შეცვლა. სხდომის თავმჯდომარემ საქმის განხილვის გადადების თავიდან აცილების მიზნით, საქმეში მონაწილეობის მიღება სთხოვა ამ სასამართლოს სხვა მოსამართლეს, რომელიც საქმის განხილვის დაწყებიდანვე სხდომის დარბაზში იმყოფებოდა და უსმენდა განხილვას. სხდომის თავმჯდომარემ მოსამართლის მხრიდან თანხმობის მიღებისთანავე გამოაცხადა საქმის განხილვის გაგრძელება.

სწორად მოიქცა თუ არა სხდომის თავმჯდომარე?

კაზუსი № 134

მოქალაქე „A"-მ სასამართლოში აღძრა სარჩელი მოპასუხე „B"-ს მიმართ მიყენებული ზიანისათვის 10000 ლარის გადახდის შესახებ. ამასთან ერთად, მოსარჩელემ განცხადებით მიმართა სასამართლოს სარჩელის უზრუნველყოფის სახით მოპასუხის ქონებაზე ყადაღის დადების შესახებ, რადგან უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების გარეშე შეუძლებელი გახდებოდა შემდგომში გადაწყვეტილების აღსრულება. მოსამართლემ უარი განუცხადა მოსარჩელეს სარჩელის უზრუნველყოფაზე იმ მოტივით, რომ ამას შეიძლება ზიანი მიეყენებინა მოპასუხისათვის.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 135

მოქალაქე „A"-მ სასამართლოში აღძრა სარჩელი ინდივიდუალური მეწარმე „X"-ის მიმართ იმ მოტივით, რომ მოპასუხემ იკისრა თავდებობა, მაგრამ უარი განაცხადა გადაეხადა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ძირითადი მოვალის მიერ გადასახდელი პროცენტი.

საქმის მომზადების სტადიაზე მოსარჩელემ ვერ წარადგინა რაიმე წერილობითი მტკიცებულება რომელიც ძირითადი მოვალის მიერ პროცენტის გადახდის ვალდებულებას დაადასტურებდა. მხოლოდ სასამართლოს მთავარ სხდომაზე ზეპირი განხილვის დროს წარმოადგინა მოსარჩელემ ხელწერილი იმის შესახებ, რომ ძირითადმა მოვალემ იკისრა ვალდებულება გადაეხადა პროცენტიც. მოსამართლემ არ მიიღო წარმოდგენილი წერილობითი მტკიცებულება, განიხილა საქმე და გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 136

მოქალაქე „A"-მ სარჩელი აღძრა რაიონულ სასამართლოში „B"-ს მიმართ საავტომობილო ტრანსპორტით ტვირთის გადაზიდვის დროს მიყენებული 3000 ლარის ოდენობის ზიანის ანაზღაურების შესახებ. საქმის სასამართლოს მთავარ სხდომაზე განსახილველად მომზადების დროს მოპასუხემ გამოუგზავნა სასამართლოს წერილობითი შესაგებელი, რომელშიც არ ცნო სარჩელი იმ საფუძვლით, რომ ზიანი გამოწვეული იყო დაუძლეველი ძალის მოქმედების შედეგად.

მოსამართლემ დანიშნა მოსამზადებელი სხდომა, რომელზედაც მოსარჩელემ უარი თქვა სარჩელზე. მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება სარჩელის განუხილველად დატოვების შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 137

მოქალაქე „A"-მ სასამართლოში აღძრა სარჩელი „K"-ს მიმართ საერთო საკუთრებაში არსებული საცხოვრებელი სახლისა და სხვა საოჯახო ნივთების გაყოფის შესახებ იმ საფუძვლით, რომ მხარეები თვითონ ვერ შეთანხმდნენ.

საქმის წინასწარ სასამართლოს მთავარ სხდომაზე განსახილველად მომზადების სტადიაზე მხარეებმა მოსამართლეს წარუდგინეს წერილობით გაფორმებული მორიგების აქტი. მოსამართლე გაეცნო მორიგების აქტს და გამოიტანა განჩინება მორიგების აქტის დამტკიცებისა და საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ ისე, რომ არ დაუნიშნავს მოსამზადებელი სხდომა.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 138

საცხოვრებელი ბინის გამქირავებელმა „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა გაქირავებული ბინიდან დამქირავებლის გამოსახლება იმ მოტივით, რომ იგი ერთი წლის განმავლობაში არ იხდიდა ქირას, ამასთან, გამქირავებელს თვითონ დასჭირდა ბინა.

საქმის წინასწარი სასამართლო განხილვისათვის მომზადების დროს, მოპასუხემ თავისი წერილობით შესაგებელში ცნო სარჩელი. მოსამართლემ აღარ დანიშნა სასამართლოს მთავარი სხდომა და გამოიტანა განჩინება საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ, რითაც მოპასუხეს დააკისრა მოსარჩელის სასარგებლოდ დაგროვილი ქირის გადახდა და ბინიდან გასვლა.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 139

მოქალაქე „A"-მ სასამართლოში აღძრა სარჩელი მოპასუხე „B"-ს მიმართ სესხად მიცემული თანხის – 1000 ლარის გადახდევინების შესახებ. თავის მოთხოვნას „A" იმით ასაბუთებდა, რომ ზეპირი სესხის ხელშეკრულების საფუძველზე გადასცა მოპასუხეს აღნიშნული თანხა, გავიდა ხელშეკრულების ვადა, მაგრამ მოპასუხე გასესხებულ თანხას უკან არ აბრუნებდა. საქმის სასამართლოს მთავარ სხდომაზე განხილვისათვის მომზადების დროს მოსარჩელემ

სეხის მიცემის ფაქტის დადასტურების შესახებ მოწმის ჩვენების გარდა, ვერ წარმოადგინა რაიმე წერილობითი მტკიცებულება. მოპასუხემ კი გამოაგზავნა წერილობითი შესაგებელი, რომელშიც მიუთითა, რომ მხოლოდ სასამართლოს მთავარ სხდომაზე გამოთქვამდა თავის დამოკიდებულებას სარჩელის მიმართ. მოსამართლემ ჩათვალა რა, რომ სარჩელი უსაფუძვლოა, გამოიტანა განჩინება საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 140

მოქალაქე „A"-მ სასამართლოში აღძრა სარჩელი და მოითხოვა მოპასუხე შპს „X"-საგან გადაზიდვის ხელშეკრულების არაჯეროვნად შესრულების შედეგად მიყენებული ზიანის – 5000 ლარის ოდენობით ანაზღაურების დაკისრება. სასამართლოს მთავარ სხდომაზე გამოცხადდა მოპასუხე და მოსარჩელის ინტერესების დამცველი ადვოკატი, ხოლო თვითონ მოსარჩელე კი არ გამოცხადდა სხდომაზე. მოპასუხემ მოსამართლეს შუამდგომლობით მიმართა სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ დაუსწრებელი გადაწყვეტილების გამოტანის თაობაზე. მოსამართლემ დააკმაყოფილა მოპასუხის შუამდგომლობა და გამოიტანა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 141

სააპელაციო სასამართლოში რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილების გაუქმების გამო საქმის ხელახალი განხილვისას, მოპასუხემ აცილება განუცხადა სასამართლო სხდომის მდივანს იმ საფუძვლით, რომ იგი რაიონულ სასამართლოში საქმის განხილვისას მონაწილეობდა თარჯიმნად. სასამართლოს კოლეგიამ ეს შუამდგომლობა

დააკმაყოფილა. ამის გამო შეიცვალა სასამართლოს სხდომის მდივანი. მოპასუხემ აღძრა ასევე შუამდგომლობა სასამართლო კოლეგიის ერთ-ერთი მოსამართლის აცილების შესახებ იმ მოტივით, რომ მას არაპირდაპირი დაინტერესება ჰქონდა საქმის შედეგით, მაგრამ არ მიუთითა, რაში გამოიხატებოდა ეს დაინტერესება. კოლეგიამ დააკმაყოფილა ეს შუამდგომლობა.

სწორად მოიქცა თუ არა სასამართლოს კოლეგია?

კაზუსი № 142

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა თავისი ყოფილი მეუღლე „K"-სათვის მშობლის უფლების ჩამორთმევა. საქმის განხილვისათვის დანიშნულ დროს მოსამართლე შემოვიდა სხდომის დარბაზში, გახსნა სასამართლოს მთავარი სხდომა და გამოაცხადა, თუ რომელი საქმე უნდა განხილულიყო. ამის შემდეგ სხდომის მდივანმა მოახსენა მოსამართლეს მხარეებისა და მათი წარმომადგენლების, მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს წარმომადგენლის, მოსარჩელისა და მოპასუხის თხოვნით გამოძახებული მოწმეების სხდომაზე გამოცხადების შესახებ. გამოცხადდა ასევე მოპასუხის სამუშაო ადგილის პროფკომიტეტის წარმომადგენელი, რომელმაც სასამართლოს წარუდგინა თავისი უფლებამოსილების დამადასტურებელი საბუთი. იგი საქმეზე მოწვეულ იქნა სპეციალისტად.

განსაზღვრეთ აღნიშნულ პირთა გამოსვლისა და დაკითხვის თანამიმდევრობა და წესი საქმის განხილვის პროცესში.

კაზუსი № 143

მოსარჩელე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „X-საგან სესხად გაცემული თანხის 4 000 ლარის უკან დაბრუნება. სასამართლოში საქმის მთავარ სხდომაზე განხილვის დროს არ გამოცხადდა მოპასუხე, რომელსაც გაეგზავნა შეტყო-

ბინება კანონით დადგენილი წესით და არავითარი მონაცემები მისი გამოუცხადებლობის მიზეზების შესახებ სასამართლოსათვის ცნობილი არ ყოფილა. მოსარჩელემ აღძრა შუამდგომლობა დაუსწრებელი გადაწყვეტილების გამოტანის შესახებ. მოსამართლემ დააკმაყოფილა შუამდგომლობა და გამოიტანა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 144

სასამართლოს მთავარ სხდომაზე არ გამოცხადდა მოსარჩელე, რომელსაც გაგზავნილი ჰქონდა შეტყობინება კანონის მოთხოვნათა დაცვით. სასამართლოსათვის მისი გამოუცხადებლობის მიზეზების შესახებ არაფერი იყო ცნობილი. მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება სარჩელის განუხილველად დატოვების შესახებ, რასაც არ დაეთანხმა მოპასუხე, რომელიც ითხოვდა საქმის განხილვის სხვა დროისათვის გადადებას.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 145

რაიონული სასამართლო იხილავდა მოსარჩელე „X"-ის სარჩელს მოპასუხე „B"-ს მიმართ მიყენებული მატერიალური ზიანის ანაზღაურების შესახებ. სასამართლოში მთავარ სხდომაზე განხილვის დროს არ გამოცხადდა მოპასუხე, რომელსაც მიღებული ჰქონდა შეტყობინება კანონით დადგენილი წესით. მოსამართლემ სხვა დროისათვის გადადო საქმის განხილვა.

დანიშნულ დროს მთავარ სხდომაზე გამოცხადდა მხოლოდ მოპასუხე, ხოლო მოსარჩელის გამოუცხადებლობის მიზეზების შესახებ სასამართლოს არანაირი ცნობები არ გააჩნდა. მოსამართლემ კვლავ გადადო საქმის განხილვა და განჩინებით დანიშნა საქმის ხელახალი განხილვის დღე.

მესამედ დანიშნულ მთავარ სხდომაზე არც ერთი მხარე არ გამოცხადებულა და სასამართლოსთვისაც არაფერი იყო ცნობილი მათი გამოუცხადებლობის მიზეზების შესახებ. მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება სარჩელის განუხილველად დატოვების შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 146

სააქციო საზოგადოება „X"-მა აღძრა სასამართლოში სარჩელი შპს „K"-ს მიმართ ზიანის ანაზღაურების შესახებ იმ მოტივით, რომ მხარეთა შორის დადებულ იქნა ლიზინგის ხელშეკრულება, მაგრამ ლიზინგის გამცემმა – მოპასუხე „K"-მ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ქონება მიაწოდა ლიზინგის მიმღებს – მოსარჩელე „X"-ს ვადის გადაცილებით, რის გამოც „X"-მა განიცადა 1000 ლარის ოდენობის ზარალი.

სასამართლოს მთავარ სხდომაზე საქმის განხილვისას არ გამოცხადდა მოპასუხე, რომელსაც გაეგზავნა შეტყობინება კანონით დადგენილი წესით და სასამართლოსათვის არაფერი იყო ცნობილი მისი გამოუცხადებლობის მიზეზების შესახებ. მოსამართლემ მოსარჩელის შუამდგომლობის საფუძველზე გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

მოპასუხემ გაასაჩივრა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება მის გამომტან სასამართლოში იმ მოტივით, რომ სასამართლოს საერთოდ არ უმსჯელია თუ რა ობიექტურმა გარემოებებმა გამოიწვია საქონლის მიწოდება ვადის გადაცილებით და რომ სინამდვილეში ადგილი ჰქონდა ისეთ დაუძლეველ გარემოებებს, რომლებიც გამორიცხავენ ლიზინგის გამცემის პასუხისმგებლობას.

სასამართლომ საჩივარი უსაფუძვლოდ ცნო და გამოიტანა განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 147

მოქალაქე „B"-მ აღძრა სასამართლოში სარჩელი „K"-ს მიმართ ბინიდან გამოსახლებისა და ქირავნობის ხელშეკრულების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ იმ მოტივით, რომ დამქირავებელი 4 თვის განმავლობაში არ იხდიდა ქირას. სასამართლოს მთავარ სხდომაზე არ გამოცხადდა მოპასუხე, რომელსაც მიღებული ჰქონდა სასამართლოს შეტყობინება კანონით დადგენილი წესით და სასამართლოსთვისაც არაფერი იქნა ცნობილი გამოუცხადებლობის მიზეზების შესახებ. მოსამართლემ მოსარჩელის შუამდგომლობის საფუძველზე გამოიტანა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

მოპასუხემ გაასაჩივრა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება იმ საფუძვლით, რომ, მართალია, იგი სასამართლოს მთავარ სხდომაზე არ გამოცხადებულა, რადგან დაავიწყდა სხდომის ჩატარების თარიღი, მაგრამ დაუსწრებელი გადაწყვეტილება არსებითად არასწორია. საქმე ისაა, რომ ბინის გამქირავებელი თავს არიდებდა ბინის ქირის მიღებას, ამიტომაც დამქირავებელს ანუ მას ქირა შეჰქონდა ნოტარიუსის სადეპოზიტო ანგარიშზე მოსარჩელის სახელზე.

მოსამართლემ ძალაში დატოვა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება და არ დააკმაყოფილა საჩივარი იმ საფუძვლით, რომ მოპასუხე სასამართლო სხდომაზე არ გამოცხადდა არასაპატიო მიზეზით.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 148

რაიონულმა სასამართლომ განიხილა მოქალაქე „K"-ს საჩივარი დაუსწრებელი გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების გამოტანის შესახებ.

სასამართლომ დააკმაყოფილა საჩივარი და დანიშნა დრო საქმის ხელახალი განხილვის განახლების შესახებ, მაგრამ მომჩივანი „K" ამ სხდომაზეც არ გამოცხადდა, თუმცა კი მას უწყება ჩაჰბარდა კანონი დადგენილი წესით.

სასამართლომ მოსარჩელის შუამდგომლობით გამოიტანა მეორე

დაუსწრებელი გადაწყვეტილება. მოპასუხე „K“-მ კვლავ გაასაჩივრა მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება იმავე რაიონულ სასამართლოში. სასამართლომ განიხილა საჩივარი, გააუქმა მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება და გამოიტანა საქმეზე ახალი გადაწყვეტილება.

სწორად მოიქცა თუ არა სასამართლო?

კაზუსი № 149

რაიონულმა სასამართლომ განიხილა მოქალაქე „D“-ს საჩივარი მის წინააღმდეგ გამოტანილი დაუსწრებელი გადაწყვეტილების გაუქმების შესახებ და დააკმაყოფილა იგი. სასამართლომ დაკმაყოფილა ასევე „D“-ს შუამდგომლობა იმის შესახებ, რომ სასამართლო ხარჯების გადახდა მთლიანად დაჰკისრებოდა მოწინააღმდეგე მხარეს.

სწორად მოიქცა თუ არა სასამართლო?

კაზუსი № 150

მოქალაქე „A“-მ სასამართლოში აღძრა სარჩელი „B“-ს მიმართ და მოითხოვა სხვისი უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვა. თავის მოთხოვნას „A“ იმით ასაბუთებდა, რომ თხოვების ხელშეკრულების საფუძველზე გადასცა მოპასუხეს ნივთი ერთი თვის ვადით უსასყიდლო სარგებლობაში, გავიდა დათქმული ვადა, მაგრამ მოპასუხე უკან არ აბრუნებდა ნათხოვარ ნივთს.

საქმის სასამართლოს მთავარ სხდომაზე განხილვის დროს არ გამოცხადდა არც ერთი მხარე, რომლებსაც უწყებები ჩაჰბარდათ კანონით დადგენილი წესით და სასამართლოსათვის არაფერი იყო ცნობილი მათი გამოუცხადებლობის მიზეზების შესახებ. მოსამართლემ იმ მოტივით, რომ სარჩელში მითითებული გარემოებები იურიდიულად ამართლებდა სასარჩელო მოთხოვნას, გამოიტანა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 151

რაიონული სასამართლოს მოსამართლემ სასამართლოს მთავარ სხდომაზე მოპასუხის გამოუცხადებლობის გამო, რომელსაც მიღებული ჰქონდა შეტყობინება კანონით დადგენილი წესით და სასამართლოსათვის არაფერი იყო ცნობილი გამოუცხადებლობის მიზეზების შესახებ, გამოიტანა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ. გადაწყვეტილება გასაჩივრებულ იქნა მოპასუხის მიერ. მოსამართლემ ცნო რა საჩივარი დასაშვებად, გამოიტანა განჩინება საჩივრის მიღების შესახებ და დანიშნა საქმის ხელახალი განხილვის დღე. მოსამართლემ განჩინების სარეზოლუციო ნაწილში აღნიშნა, რომ განჩინებაზე შეიძლებოდა კერძო საჩივრის შეტანა.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 152

მოსარჩელემ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხესთან განქორწინება და შვილის სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდის დაკისრება. საქმის მომზადების შემდეგ მოსამართლემ დანიშნა საქმის განხილვა სასამართლოს მთავარ სხდომაზე. დანიშნულ დროს სხდომაზე გამოცხადდა მხოლოდ მოსარჩელე, არ გამოცხადდა მოპასუხე, რომელსაც მიღებული ჰქონდა შეტყობინება კანონით დადგენილი წესით და სასამართლოსათვის არაფერი იყო ცნობილი მისი გამოუცხადებლობის მიზეზების შესახებ.

მოსამართლემ გადადო საქმის განხილვა სხვა დროისათვის, რის შესახებაც მხარეებს შეატყობინა კანონით დადგენილი წესის მიხედვით. დანიშნულ დროს სხდომაზე გამოცხადდა ისევ მოსარჩელე, ხოლო მოპასუხე კვლავ არ გამოცხადდა. მოსამართლემ კვლავ გადადო საქმის განხილვა და მესამედ დანიშნა სხდომის ჩატარების დღე. მესამედ დანიშნულ სხდომაზე გამოცხადდა მოპასუხე, ხოლო მოსარჩელე კი არ გამოცხადდა.

რა ღონისძიებები უნდა განახორციელოს მოსამართლემ ამ შემთხვევაში?

კაზუსი № 153

რაიონული სასამართლო განიხილავდა საქმეს ყოფილ მეუღლეებს შორის თანასაკუთრებაში არსებული ქონების გაყოფის შესახებ. მოსარჩელემ სასამართლო სხდომაზე აღძრა შუამდგომლობა საქმის განხილვის გადადების შესახებ, რადგან უნდოდა აეყვანა ადვოკატი საქმეში თავისი ინტერესების დასაცავად.

მოპასუხემ მოითხოვა შუამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა, რამეთუ თვითონ მას არ ჰქონდა საკმარისი სახსრები ადვოკატის ასაყვანად, ხოლო თუკი მოსარჩელე ადვოკატის დახმარებას გამოიყენებდა, მაშინ მოპასუხე არათანაბარ პირობებში ჩავარდებოდა.

მოსამართლემ უარი განუცხადა მოსარჩელეს შუამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე იმ მოტივით, რომ საქმის განხილვის გადადება გამოიწვევდა მხარეთა თანასწორობის პრინციპის დარღვევას და მისთვის ადვოკატის დანიშვნა უსამართლო მოპყრობად ჩაითვლებოდა მოპასუხისადმი.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 154

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B"-სთან განქორწინება და შვილის სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდის დაკისრება. 2000 წლის 20 ივნისს საქმის განხილვისას სასამართლოს მთავარ სხდომაზე მოსარჩელე არ გამოცხადდა და სასამართლოსათვის არაფერი არ იყო ცნობილი გამოუცხადებლობის მიზეზების შესახებ. სხდომაზე არ მოვიდა მოპასუხეც, თუმცა კი მან სასამართლოს გამოუგზავნა წერილი, რომელშიც ცნობდა სარჩელს და სთხოვდა სასამართლოს, რომ საქმე განეხილა მისი მონაწილეობის გარეშე.

მოსამართლემ გადადო საქმის განხილვა 25 ივლისისათვის, რის შესახებაც ორივე მხარეს გაუგზავნა შეტყობინება კანონით დადგენი-

ლი წესით. მაგრამ დანიშნულ დღეს სხდომაზე არც ერთი მხარე არ გამოცხადდა.

მოსამართლემ სხდომაზე მოსარჩელის განმეორებითი გამოუცხადებლობა მიიჩნია როგორც მის მიერ სარჩელზე უარის თქმად და გამოიტანა განჩინება საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ.

მართებულად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 155

სასამართლო განიხილავდა მოსარჩელე „A"-ს სარჩელს მოპასუხე „B"-ს მიმართ მიყენებული ზიანის ანაზღაურების დაკისრების შესახებ. სასამართლომ საქმის მომზადების დროს გამოარკვია, რომ მოპასუხეს არ შეეძლო პირადად გამოცხადებულიყო საქმის განხილვაში მონაწილეობის მისაღებად იმ მიზეზით, რომ იგი მსჯავრდებული იყო და სასჯელს იხდიდა. მოსამართლემ საქმის მომზადების მიზნით სასჯელის მოხდის ადგილას გადაუგზავნა მოპასუხეს სარჩელისა და მასზე თანდართული დოკუმენტების ასლები, ასევე მისცა ვადა წერილობითი შესაგებლის წარმოსადგენად. მოპასუხემ დათქმულ ვადაში წარადგინა შესაგებელი, რომლითაც ცნო სარჩელი. მოსამართლემ დანიშნა საქმის განხილვა სასამართლოს მთავარ სხდომაზე, რომელზეც დაკმაყოფილა სარჩელი მოპასუხის მონაწილეობის გარეშე, საფუძვლად დაუდო რა თავის გადაწყვეტილებას მოპასუხის შესაგებელი, რომლითაც იგი ცნობდა სარჩელს.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 156

როგორ უნდა მოიქცეს მოსამართლე შემდეგ შემთხვევებში:

ა) მხარეთა პაექრობის დროს მხარეებმა მიუთითეს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე იმ გარემოებებზე, რომლებიც გამოკვლეული არ იყო სასამართლოს სხდომის მიმდინარეობისას.

ბ) საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებები გამოუკვლეველი და შეუსწავლელი აღმოჩნდა სათათბირო ოთახში გადაწყვეტილების გამოტანის დროს.

კაზუსი № 157

მოსარჩელე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხის კუთვნილი საცხოვრებელი სახლის ნატურით გაყოფა და მის 1/3 ნაწილზე საკუთრების უფლების ცნობა. საქმის მომზადების დროს სასამართლოს მთავარ სხდომაზე განსახილველად მოსამართლემ ორივე მხარის შუამდგომლობით დანიშნა ექსპერტიზა და საქმის განხილვა გადადო ოთხი თვის ვადით.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 158

მოსამართლემ განუხილველად დატოვა მოსარჩელე „K"-ს სარჩელი საწარმოს ადმინისტრაციის მიმართ შრომითი მოვალეობების შესრულებისას მიღებული საწარმოო ტრავმის შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ იმასთან დაკავშირებით, რომ მოსარჩელემ წინასწარ არ მიმართა მოთხოვნით ადმინისტრაციას ზიანის ნებაყოფლობით ანაზღაურების შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 159

მოსარჩელე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B"-საგან სახელის, პატივისა და ღირსების შემბღალავი გავრცელებული ცნობების საჯაროდ უარყოფა. მოსამართლემ განუხილველად დატოვა სარჩელი იმ საფუძვლით, რომ ეს საკითხი განხილული იყო შრომითი კოლექტივის წევრთა კრებაზე, სადაც

ყველამ დაგმო მოპასუხის საქციელი და მის მიერ გავრცელებული ცნობები ცილისმწამებლურად მიიჩნიეს.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 160

რაიონული სასამართლო განიხილავდა მოქალაქე „A"-ს სარჩელს მოპასუხე „B"-ს მიმართ გასესხებული თანხის 100 ლარის უკან დაბრუნების შესახებ. სასამართლოს მთავარ სხდომაზე საქმის განხილვისას არ გამოცხადდა მოპასუხე, ხოლო საქმეში არავითარი ცნობა არ იყო, ჩაბარდა თუ არა მას სასამართლო უწყება კანონით დადგენილი წესით.

მოსარჩელემ შუამდგომლობა აღძრა მოპასუხის გამოუცხადებლობის გამო დაუსწრებელი გადაწყვეტილების გამოტანისა და სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ იმ მოტივით, რომ მოპასუხე მომავალშიც არ გამოცხადდებოდა სხდომაზე, ხოლო სარჩელის ფასი მცირეა და საქმის განხილვის გადადება მხოლოდ პროცესის გაჭიანურებას გამოიწვევდა?

როგორ უნდა მოიქცეს მოსამართლე?

კაზუსი № 161

რაიონული სასამართლო იხილავდა მოსარჩელე „A"-ს სარჩელს მოპასუხე „K"-ს მიმართ სესხის დაბრუნების შესახებ.

სასამართლოს მთავარი სხდომის გახსნის შემდეგ მოსამართლემ გახსნა სხდომა და გამოაცხადა, თუ რომელი საქმე იხილებოდა. მოსამართლემ მოისმინა სასამართლოს სხდომის მდივნის მოხსენება იმის შესახებ, თუ განსახილველ საქმეზე მოწვეულ პირთაგან ვინ გამოცხადდა. ამის შემდეგ მოსამართლემ სიტყვა მისცა მოპასუხეს.

მოპასუხის ახსნა-განმარტების შემდეგ მოსამართლემ მოუსმინა მოსარჩელეს და გამოაცხადა, თუ რა სახის წერილობითი მტკიცებულებებია საქმეში. იგი შეეკითხა მხარეებს, ხომ არ სურდათ ახსნა-განმარტებისათვის რაიმე დაემატებინათ ანდა აღებრათ შუამდგომლობები. უარყოფითი პასუხის მიღების შემდეგ მოსამართლე გავიდა გადაწყვეტილების მისაღებად სათათბირო ოთახში. გადაწყვეტილება მოსამართლემ საჯაროდ წაიკითხა სასამართლო სხდომის დარბაზში.

დაუშვა თუ არა მოსამართლემ საქმის განხილვისას სასამართლოს მთავარ სხდომაზე შეცდომები? რა ნაწილებისგან შედგება სასამართლოს მთავარი სხდომა? რა საკითხები უნდა იქნეს გადაწყვეტილი მოსამართლის მიერ საქმის განხილვის ცალკეულ ეტაპზე?

კაზუსი № 162

2001 წლის 20 აპრილს მოსარჩელე „A"-მ სარჩელით მიმართა დიდუბე-ჩულურეთის რაიონულ სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B"-საგან მიყენებული მატერიალური ზიანის ანაზღაურების დაკისრება. სასამართლოში საქმის განხილვისას მოსარჩელემ უარი განაცხადა სარჩელზე იმ მოტივით, რომ, რადგანაც მოპასუხეს გააჩნია რამდენიმე საცხოვრებელი ადგილი, ამიტომაც გადაწყვიტა შეეტანა სარჩელი ისან-სამგორის რაიონულ სასამართლოში. მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება მოსარჩელის მიერ სარჩელზე უარის თქმის გამო საქმის წარმოებით შეწყვეტის შესახებ.

2001 წლის 15 ივნისს „A"-მ იმავე სარჩელით მიმართა ისან-სამგორის რაიონულ სასამართლოს. მოსამართლემ სარჩელი წარმოებაში მიიღო, მაგრამ შემდგომ გამოარკვია რა, რომ საქმეზე არსებობს დიდუბე-ჩულურეთის სასამართლოს მიერ მიღებული განჩინება საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ, მანაც გამოიტანა განჩინება საქმის წარმოებით შეწყვეტის შესახებ.

რა შეცდომები იქნა დაშვებული მოცემულ საქმეზე?

კაზუსი № 163

მოსარჩელე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B“-ს ბავშვის მამად ცნობა. მოსამართლემ სარჩელი განუხილველად დატოვა იმ მოტივით, რომ სარჩელი შეიტანა პირმა, რომელსაც არა ჰქონდა უფლებამოსილება საქმისწარმოებაზე, რადგან მოსარჩელე ბავშვის ბებიაა, ხოლო სარჩელი მამად ცნობის შესახებ შეიძლება შეიტანოს მხოლოდ ბავშვის დედამ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?
ჩამოთვალეთ სარჩელის განუხილველად დატოვების საფუძვლები.

კაზუსი № 164

რაიონული სასამართლო იხილავდა მოქალაქე „A“-ს სარჩელს მოპასუხე „K“-ს მიმართ სხვისი უკანონო მფლობელობიდან ქონების გამოთხოვის შესახებ. სასამართლო სხდომაზე მოსარჩელემ მოითხოვა სარჩელის უკან დაბრუნება, ხოლო მოპასუხემ კი აღძრა შუამდგომლობა, რომ სარჩელი განუხილველად ყოფილიყო დატოვებული. მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 165

მოქალაქე „A“-მ სასამართლოში აღძრა სარჩელი მოპასუხე „B“-ს მიმართ და მოითხოვა მისთვის მიყენებული მატერიალური ზიანის ანაზღაურება. სასამართლოში საქმის განხილვა მიმდინარეობდა ექვსი თვის განმავლობაში, რამეთუ არაერთგზის დანიშნული სასამართლო სხდომების მიუხედავად, საქმის განხილვა არ შედგა მოსარჩელის ავადმყოფობის გამო.

სარჩელის წარმოებაში მიღებიდან ექვსი თვის გასვლის შემდეგ მოსარჩელის მეზობელმა, რომელიც საქმეში ჩაბმული იყო მოწმედ, სასამართლოს წარუდგინა მოსარჩელის მკურნალი ექიმის მიერ გაცემუ-

ლი ცნობა იმის შესახებ, რომ მოსარჩელე სულიერად დაავადებულია, ქმედუუნაროა და ვერ მიიღებს მონაწილეობას საქმის განხილვაში. ექიმის მიერ გაცემული ცნობის საფუძველზე მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 166

სასამართლო სხდომის მდივანმა შეადგინა მოქალაქე „D"-ს საქმეზე სამუშაოზე აღდგენის შესახებ ოქმი, მაგრამ მოულოდნელად ავად გახდა და საჭირო შეიქნა მისი სტაციონარული მკურნალობა. საქმის განმხილველი მოსამართლე გაეცნო რა საქმეზე შედგენილი ოქმის შინაარსს, არ დაეთანხმა მის ზოგიერთ დებულებას.

როგორ უნდა მოიქცეს მოსამართლე მოცემულ შემთხვევაში?

კაზუსი № 167

რაიონული სასამართლო იხილავდა მოქალაქე „B"-ს სარჩელს მოპასუხე „K"-ს მიმართ ქორწინების განმავლობაში ერთად შეძენილი ქონების გაყოფის შესახებ. სასამართლომ საქმე განიხილა მთავარ სხდომაზე და გამოიტანა გადაწყვეტილება.

მოპასუხის წარმომადგენელი გაეცნო რა საქმეზე შედგენილ სასამართლო სხდომის ოქმს, გამოთქვა მის მიმართ გარკვეული შენიშვნები, რომელიც საქმის განმხილველმა მოსამართლემ არ მიიღო შემდეგი გარემოებების გამო:

ა) მოპასუხის მიერ გაცემულ მინდობილობაში არაფერი იყო ნათქვამი წარმომადგენლის უფლებაზე გამოეთქვა სხდომის ოქმის მიმართ შენიშვნები;

ბ) ოქმის შედგენიდან უკვე 5 დღე იყო გასული.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება?

როგორი წესით ხდება ოქმის მიმართ შენიშვნების განცხადება და მათი განხილვა?

კაზუსი № 168

რა სახის აქტი უნდა გამოიტანოს მოსამართლემ შემდეგ შემთხვევებში:

1) ქონების დაზიანების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ სარჩელზე, თუკი მოპასუხემ ცნო სარჩელი;

2) ზემოთ აღნიშნულ ანალოგიურ საქმეზე, თუკი მოსარჩელემ უარი განაცხადა სარჩელზე;

3) მამობის დადგენის შესახებ საქმეზე მოსარჩელის მიერ გენეტიკური ექსპერტიზის დანიშვნის შესაძებ აღძრული შუამდგომლობის მიმართ;

4) მოპასუხის განცხადებაზე საქმის განსახილველად სხვა სასამართლოსათვის გადაცემის შესახებ.

კაზუსი № 169

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B"-ს საცხოვრებელი სახლის 1/3 ნაწილზე საკუთრების უფლების ცნობა. საქმის განხილვის შედეგად მოსამართლე მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ მოდავე მხარეებს შორის არ იყო დადებული ხელშეკრულება სახლის საერთო წილობრივ საკუთრებაში არსებობის შესახებ. ამ გარემოების გათვალისწინებით, მოსამართლემ გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ. გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილში მოსამართლემ ასევე აღნიშნა, რომ მოსარჩელემ გაუშვა ნაგებობის ასაშენებლად მის მიერ გაწეული ხარჯების ანაზღაურების შესახებ სარჩელის შეტანისათვის კანონით დადგენილი ხანდაზმულობის ვადა.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 170

რა სახის აქტი (გადაწყვეტილება თუ განჩინება) უნდა გამოიტანოს მოსამართლემ შემდეგ შემთხვევებში:

1) მოსარჩელემ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხისაგან მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. სასამართლოში საქმის განხილვისას მოსარჩელემ უარი თქვა სარჩელზე;

2) სასამართლო იხილავდა სარჩელს ქონების სხვისი უკანონო მფლობელობიდან გამოთხოვის შესახებ. საქმის განხილვის შედეგად მოსამართლე მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს;

3) მოსარჩელის განცხადებაზე სასამართლოს მიერ საპროცესო მოქმედების შესასრულებლად დადგენილი გაშვებული ვადის აღდგენის შესახებ;

4) მოპასუხის განცხადებაზე გადაწყვეტილების აღსრულების გადავადების შესახებ;

5) მოპასუხის განცხადებაზე სარჩელის ცნობის შესახებ;

6) მოსარჩელის შუამდგომლობაზე მოწმის სახით „A"-ს დაკითხვისა და საქმეზე ექსპერტიზის დანიშვნის შესახებ.

კაზუსი № 171

რაიონულმა სასამართლომ გამოიტანა გადაწყვეტილება შემდეგ საქმეებზე:

1) მოპასუხის გამოსახლებაზე დაქირავებული ბინიდან იმ საფუძვლით, რომ იგი საცხოვრებელ ბინას იყენებდა არადანიშნულებისამებრ და უარს აცხადებდა გადაეხადა გაზრდილი ბინის ქირა, რომელიც ბაზარზე არსებულ ფასს შეესაბამება;

2) ქონების ყადაღისაგან გათავისუფლების შესახებ სარჩელის დაკმაყოფილების თაობაზე;

3) სამუშაოდან უკანონოდ გათავისუფლებული პირის სამუშაოზე აღდგენისა და მისთვის იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების შესახებ;

4) ნარდობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამუშაოს

შესრულებისათვის შეთანხმებული გასამრჯელოს გადახდის დაკისრების შესახებ;

5) სრულწლოვანი, შრომისუნარიანი შვილისათვის შრომისუუნარო მშობლების სასარგებლოდ ალიმენტის გადახდის დაკისრების შესახებ.

ზემოთ ჩამოთვლილი გადაწყვეტილებებიდან, რომელი მიეკუთვნება დაუყოვნებლივ აღსასრულებელ გადაწყვეტილებებს?

კაზუსი № 172

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „K"-საგან მეზობელი მიწის ნაკვეთების მიჯნაზე აშენებული დამხმარე სათავსი ნაგებობის აღება და სხვაგან გადატანა იმ მოტივით, რომ ნაგებობა აშენებული იყო მისი სახლის ფანჯრებიდან ახლოს და ჩრდილავდა მას.

სასამართლომ საქმეზე გამოტანილი გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილში ჩაწერა შემდეგი: „დაეკისროს მოპასუხეს დამხმარე სათავსი ნაგებობის აღება და მისი სხვა ადგილას გადატანა ორი თვის ვადაში. თუკი იგი დადგენილ დროში არ გადაიტანდა სათავსს სხვა ადგილას, მაშინ მოსარჩელეს უფლება ჰქონდა თვითონ გადაეტანა სათავსი მოპასუხის ხარჯზე.

დაეკისროს მოპასუხეს მოსარჩელის სასარგებლოდ სახელმწიფო ბაჟის გადახდა. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო სასამართლოში გადაწყვეტილების გამომტანი სასამართლოს მეშვეობით".

სწორად არის თუ არა ჩამოყალიბებული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი?

კაზუსი № 173

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა სამუშაოზე აღდგენა. მოსამართლემ განიხილა საქმე სასამართლოს მთავარ სხდომაზე, მოსარჩელის მოთხოვნა ჩათვალა დადასტურებულად და დააკმაყოფილა სარჩელი. გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილში მოსამართლემ აღნიშნა: „აღდგენილ იქნეს მოსარჩელე ყოფილ სამუშაო ადგილზე, ასევე აუნაზღაურდეს მას უკანონოდ გათავისუფლების შედეგად დაკარგული ხელფასი 1000 ლარის ოდენობით“.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 174

რაიონულმა სასამართლომ განიხილა მოქალაქე „A“-ს სარჩელი მოპასუხე „B“-ს მიმართ მიყენებული მატერიალური ზიანის ასანაზღაურებლად 10000 ლარის გადახდევინების დაკისრების შესახებ. მოსამართლემ საქმის განხილვის შედეგად გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ. გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ, მოპასუხემ განცხადებით მიმართა მოსამართლეს და სთხოვა, რომ მატერიალური მდგომარეობის გაუარესების გამო, გადაევადა მისთვის დაკისრებული თანხის გადახდა ორი წლის ვადით.

მოსამართლემ მოპასუხის განცხადებას დაადო შემდეგი რეზოლუცია: „გადაევადოს მოპასუხეს დაკისრებული 10000 ლარის გადახდა ორი წლის ვადის განმავლობაში ყოველთვიურად თანაბარი ნაწილების გადახდით მოსარჩელისათვის“.

რა სახის პროცესუალური შეცდომები დაუშვა მოსამართლემ?

კაზუსი № 175

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა გაზეთის რედაქციისაგან სახელის, პატივისა და ღირსების შემბღალავი გავრცელებული ცნობების უარყოფა და მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილში მოსამართლემ ჩაწერა: „მოსარჩელის სულით ავადმყოფობის შესახებ გავრცელებული ცნობები სინამდვილეს არ შეესაბამება“.

მიუთითეთ აღნიშნული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის ნაკლი რაში მდგომარეობს?

კაზუსი № 176

მოქალაქე „A“ მუშაობდა მედდად სამედიცინო პოლიკლინიკაში. პოლიკლინიკის მთავარი ექიმის ბრძანებით შრომის დისციპლინის დარღვევისათვის „A“ გათავისუფლებულ იქნა სამუშაოდან. მან თავისი გათავისუფლება უკანონოდ მიიჩნია და სარჩელით მიმართა სასამართლოს სამუშაოზე აღდგენის შესახებ, მოსამართლემ განიხილა საქმე და დააკმაყოფილა სარჩელი, გარდა ამისა, პოლიკლინიკის ხელმძღვანელობას დააკისრა მისთვის იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება.

სასამართლომ საქმეში მონაწილეობის მისაღებად ჩართო პოლიკლინიკის მთავარი ექიმიც და ერთდროულად იმავე სასამართლო სხდომაზე დააკისრა მას რეგრესის წესით პოლიკლინიკისათვის იმ თანხის გადახდა, რომელიც მიაკუთვნა მოსარჩელე „A“-ს.

რამდენი გადაწყვეტილება უნდა იქნეს გამოტანილი საქმეზე? სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 177

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B“-საგან ოქროს საათის დაზიანების შედეგად მიყენებული ზიანის 10000 ლარის ანაზღაურების დაკისრება. სასამართლოში საქმის განხილვისას სასამართლო კოლეგიამ მოუსმინა მხარეებსა და მოწმეებს, დაამთავრა მხარეთა პაექრობა და გადაწყვეტილების გამოსატანად გავიდა სათათბირო ოთახში. თათბირის დროს მოსამართლეთა აზრი გაიყო საათის ნამდვილი ღირებულების თაობაზე. ორი მოსამართლე თვლიდა, რომ საათი უფრო ნაკლები ღირებულების იყო, ვიდრე მოსარჩელე ამას მოითხოვდა. კოლეგიამ გადაწყვიტა გამოეთხოვა ცნობა იუველირისაგან.

სათათბირო ოთახიდან გამოსვლის შემდეგ სხდომის თავმჯდომარემ წაიკითხა მიღებული გადაწყვეტილება: „მოსარჩელეს აქვს სარჩელის დაკმაყოფილების უფლება. მოტივირებული დასაბუთებული გადაწყვეტილების მიღება გადაიდოს 5 დღით“.

მეორე დღეს სასამართლო კოლეგიამ მიიღო იუველირისაგან ცნობა, სადაც აღნიშნული იყო, რომ დაზიანებული საათის ღირებულება 6000 ლარს შეადგენდა, ამის შემდეგ კოლეგიამ შეადგინა მოტივირებული გადაწყვეტილება მოპასუხისათვის მოსარჩელის სასარგებლოდ 6000 ლარის გადახდის დაკისრების შესახებ.

რა შეცდომები იქნა დაშვებული სასამართლოს მიერ?

კაზუსი № 178

მოსარჩელე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B“-ს საცხოვრებელი ბინის გაყოფა და რეალური წილის გამოყოფა. საქმის სასამართლო სხდომაზე განსახილველად მომზადების დროს, მოსამართლემ გამოითხოვა მერიის არქიტექტურის სამსახურის დასკვნა. საქმის მთავარ სხდომაზე განხილვის დაწყებისას არქიტექტურის სამსახურის დასკვნა ვერ იქნა მიღებული, თუმცა კი მოსამართლემ დასკვნის გარეშეც დაადგინა საქმის განხილვა. იმ

მომენტში, როდესაც მოსამართლემ უკვე გამოაცხადა გადაწყვეტილების გამოსატანად სათათბირო ოთახში გასვლის შესახებ, სასამართლოს კანცელარიაში მიიტანეს არქიტექტურის სამსახურის დასკვნა, რომელიც მაშინვე გადაეცა საქმის განმხილველ მოსამართლეს. დასკვნაში აღნიშნული იყო, რომ სახლის რეალურად გაყოფა შეუძლებელია. ამის გათვალისწინებით, მოსამართლემ გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 179

დაქირავებული საცხოვრებელი ბინიდან დამქირავებლის გამოსახლების შესახებ საქმეზე გამოტანილი გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილში მოსამართლემ ჩაწერა: „გამოსახლებულ იქნეს მოპასუხე „A" თავის ოჯახთან ერთად მოსარჩელის ბინიდან. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრებულ იქნეს ორი კვირის განმავლობაში".

მიუთითეთ, რაში მდგომარეობს ამ გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის ნაკლი.

კაზუსი № 180

მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ სარჩელის განხილვისას მოსამართლემ დააკმაყოფილა სარჩელი და დააკისრა თანამოპასუხეებს სოლიდარული პასუხისმგებლობის ნაცვლად წილობრივი პასუხისმგებლობა.

მოსარჩელემ სთხოვა მოსამართლეს გადაწყვეტილების განმარტება. მოსამართლემ გადაწყვეტილების განმარტების შესახებ გამოიტანა განჩინება, რომელშიც აღნიშნა, რომ თანამოპასუხეთა ვალდებულება ზიანის ანაზღაურების თაობაზე უნდა ჩაითვალოს სოლიდარულად.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 181

მოქალაქე „A“-მ თავის გერს – „B“-ს ანდერძით დაუტოვა საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი. ანდერძისმიერი მემკვიდრე მოანდერძის გარდაცვალებისთანავე შეუდგა სამკვიდრო ქონების მართვას. მან მამინაცვლის მიერ დატოვებული ნაკვეთიდან აიღო მოსავალი, გაუკეთა მას რეალიზაცია და მიიღო 2000 ლარის შემოსავალი. შემდგომში აღმოჩნდა, რომ მამკვიდრებელს გარდაცვალებამდე ცოტა ხნით ადრე შეუდგენია ახალი ანდერძი, რომლითაც მიწის ნაკვეთი გადასცა თავის დისშვილს – „K“-ს. „K“-მ მიმართა „B“-ს და მოითხოვა როგორც მიწის ნაკვეთის, ასევე ნაკვეთიდან აღებული მოსავლის ღირებულების – 2000 ლარის უკან დაბრუნება. „B“-მ დაუბრუნა „K“-ს მიწის ნაკვეთი, მაგრამ უარი განუცხადა თანხის მიცემაზე.

„K“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B“-საგან მიწის ნაკვეთზე მოწვეული პროდუქციის რეალიზაციით მიღებული თანხის – 2000 ლარის უკან დაბრუნება. მოსამართლემ გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 182

შრომისუუნარო „A“, რომელიც დახმარებას საჭიროებდა, თავისი ყოფილი მეუღლისაგან ღებულობდა სარჩოს იმ საფუძვლით, რომ იგი შრომისუუნარო გახდა განქორწინებიდან ერთი წლის განმავლობაში. განქორწინებიდან სამი წლის გასვლის შემდეგ „A“ ხელახლა დაქორწინდა, რის გამოც მისმა ყოფილმა მეუღლემ შეწყვიტა მისთვის სარჩოს გადახდა. „A“-მ მიმართა სარჩელით სასამართლოს და მოითხოვა ყოფილი მეუღლისაგან სარჩოს მიღების უფლების შენარჩუნება იმ საფუძვლით, რომ მისი ახალი მეუღლეც შრომისუუნაროა და მატერიალურ დახმარებას საჭიროებს.

მოსამართლემ განიხილა საქმე და გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 183

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B“-საგან მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. სასამართლომ საქმის განხილვის შედეგად გამოიტანა გადაწყვეტილება და მის სარეზოლუციო ნაწილში ჩაწერა: „მოსარჩელის მოთხოვნა მოპასუხის მიმართ მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ დაკმაყოფილებას ექვემდებარება. გადახდეს მოპასუხეს სახელმწიფო ბაჟი 100 ლარის ოდენობით“.

მიუთითეთ სარეზოლუციო ნაწილის ნაკლი.

რომელი სახის უსწორობები შეიძლება გასწორდეს თვითონ გადაწყვეტილების გამომტანი სასამართლოს მიერ და რა წესით?

კაზუსი № 184

მოსამართლემ მოსარჩელე „A“-ს საქმეზე მოპასუხე „B“-ს მიმართ გაყიდული ნივთის ნაკლის გამოსწორების შესახებ გამოიტანა შემდეგი სახის გადაწყვეტილება: „დაეკისროს მოპასუხეს უსასყიდლოდ გამოასწოროს მოსარჩელისათვის მიყიდული რბილი ავეჯის ნაკლი. თუკი მოპასუხე არ შეასრულებს ამ მოვალეობას, მაშინ მან სრულად უნდა აუნაზღაუროს მოსარჩელეს ნაყიდი ავეჯის ნაკლის გამოსასწორებლად გაწეული ხარჯები.

დაიშვება თუ არა გადაწყვეტილების ასეთი სახით ჩამოყალიბება?

კაზუსი № 185

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს თავისი ყოფილი ცოლის მიმართ და მოითხოვა ქორწინების განმავლობაში ერთად შეძენილი აგარაკის გაყიდვის შედეგად მიღებული თანხის ნახევრის გადახდის დაკისრება. თავისი მოთხოვნის დასასაბუთებლად მოსარჩელემ სასამართლოს მოახსენა, რომ გაყიდული აგარაკი წარ-

მოადგენდა საერთო თანასაკუთრების ნაწილს. იგი მოპასუხესთან 10 წლის განმავლობაში იმყოფებოდა რეგისტრირებულ ქორწინებაში, მაგრამ შემდგომში ხასიათების შეუთავსებლობის გამო ისინი განქორწინდნენ, ხოლო აგარაკი კი შეიძინეს საერთო სახსრებით განქორწინებამდე ორი წლით ადრე და გააფორმეს მოპასუხის სახელზე.

მოპასუხემ სასამართლოს განუმარტა, რომ იგი, მართალია, მოსარჩელესთან ათი წელი იმყოფებოდა რეგისტრირებულ ქორწინებაში, მაგრამ გამომდინარე იქიდან, რომ მოსარჩელე ბოროტად იყენებდა ალკოჰოლურ სასმელებს და შეუძლებელი იყო მასთან ერთად ცხოვრება, ამიტომაც ისინი განქორწინებამდე 5 წლის განმავლობაში ფაქტობრივად ცალ-ცალკე ცხოვრობდნენ და აღარ ეწეოდნენ ერთ საოჯახო მეურნეობას. რაც შეეხება აგარაკს, იგი მან იყიდა მხოლოდ თავისი სახსრებით და ფულის მოსაგროვებლად რამდენიმე წელიწადი მუშაობდა სხვადასხვა მძიმე სამუშაოზე. აგარაკის მოვლაში მოსარჩელე არავითარ მონაწილეობას არ ღებულობდა და არავითარი ხარჯები მას გაწეული არა აქვს.

საქმეზე მოწმედ დაკითხულმა პირებმა მოსამართლეს მოახსენეს, რომ მხარეები 5 წელზე მეტი ხანია, რაც ცალ-ცალკე აწარმოებენ საოჯახო მეურნეობას, მოსარჩელე მთელი ამ დროის განმავლობაში აგრძელებდა ალკოჰოლური სასმელების გამოყენებას, ხოლო აგარაკი კი მოპასუხემ შეიძინა იმ პერიოდში, როცა მოსარჩელესთან ერთად აღარ ეწეოდა ერთიან საოჯახო მეურნეობას.

შეადგინეთ მოცემულ საქმეზე სასამართლო გადაწყვეტილების პროექტი.

კაზუსი № 186

სასამართლო იხილავდა მოქალაქე „A"-ს სარჩელს თავისი ცოლის „B"-ს მიმართ ბავშვის ჩამორთმევისა და მისი მოსარჩელისათვის აღსაზრდელად გადაცემის შესახებ. მოსამართლემ გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ. მოსარჩელემ სთხოვა მოსამართლეს, რათა მას გადაწყვეტილება გადაეცა დაუყოვნებლივ

აღსასრულებლად. თავის თხოვნას იგი იმით ასაბუთებდა, რომ მოპასუხე ცუდად ექცეოდა ბავშვს, ხშირად სცემდა, აგზავნიდა მას სპირტიანი სასმელების შესაძენად და მავნე გავლენას ახდენდა ბავშვის აღზრდაზე.

შეუძლია თუ არა მოსამართლეს აღნიშნულ შემთხვევაში დაადგინოს გადაწყვეტილების დაუყონებლივი აღსრულება?

კაზუსი № 187

მოქალაქე „A"-მ აღძრა სარჩელი მოქალაქე „B"-ს მიმართ თამასუქიდან გამომდინარე მოთხოვნების შესრულებისა და საქმის გამარტივებული წარმოების წესით განხილვის შესახებ. საქმის მომზადების დროს მოპასუხემ აღძრა შეგებებული სარჩელი ძირითად სარჩელთან ერთად განსახილველად. მოსამართლემ მიიღო შეგებებული სარჩელი და განიხილა იგი ძირითად სარჩელთან ერთად.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 188

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „K"-საგან თამასუქიდან გამომდინარე მოთხოვნის შესრულება. მოსამართლემ დაადგინა საქმის განხილვა გამარტივებული წესით. თავისი მოთხოვნის დასადასტურებლად „A"-მ მოითხოვა მოწმის სახით დაეკითხათ „B" და „D". მოსამართლემ საქმის განხილვისას მხარეთა ახსნა-განმარტების შემდეგ მოისმინა მოწმეთა ჩვენებები და მათ საფუძველზე გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 189

მოქალაქე „A“-მ განცხადებით მიმართა სასამართლოს „B“-საგან სესხად გაცემული ფულადი თანხის დავალიანების გადახდევინების შესახებ საქმის გამარტივებული წესით განხილვის თხოვნით. მოსამართლემ განცხადება მიიღო წარმოებაში. საქმის განხილვისას მოპასუხემ განაცხადა, რომ არ ეთანხმება განმცხადებლის მოთხოვნას, რამეთუ ნარდობის ხელშეკრულებით განმცხადებელს მისთვის უნდა გადაეხადა გარკვეული ოდენობის ფულადი თანხა, რომელიც მან გაუქვითა განმცხადებელს სესხის თანხაში. მოსამართლემ მოპასუხის შესაგებლის საფუძველზე გამოიტანა განჩინება გადახდის ბრძანების მიღებაზე უარის თქმის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 190

მოქალაქე „A“-მ განცხადებით მიმართა სასამართლოს და სთხოვა „B“-საგან დავალიანების ამოღების შესახებ საქმის განხილვა გამარტივებული წესით და გადახდის ბრძანების მიღება. მოსამართლემ გამოარკვია, რომ მოპასუხე ხანგრძლივ სამსახურებრივ მივლინებაში იმყოფება. ამ საფუძვლით მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება დავალიანების გადახდევინების შესახებ განცხადების წარმოებაში მიღებაზე უარის თქმის შესახებ ისე, რომ არ შეატყობინა განმცხადებელს და არ მოუსმინა მის განმარტებას.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 191

მოქალაქე „A“-ს განცხადებაზე დავალიანების ამოღების შესახებ რაიონული სასამართლოს მოსამართლემ მიიღო გადახდის ბრძანება და მოპასუხეს დააკისრა 20000 ლარის ოდენობის თანხის გადახდა. მოპასუხე არ დაეთანხმა გადახდის ბრძანებას და შეიტანა პროტესტი სასამართლოში, რომელმაც მიიღო გადახდის ბრძანებაზე პროტესტი ბრძანების მიღებიდან სამი კვირის შემდეგ. მოსამართლემ არ მიიღო პროტესტი იმ საფუძვლით, რომ იგი შეტანილ იქნა დადგენილი ვადის გადაცილებით. მოპასუხემ სასამართლოს წარუდგინა საფოსტო განყოფილებიდან გაცემული ცნობა იმის შესახებ, რომ მან გადახდის ბრძანების ასლი მიიღო მისი გამოტანიდან ორი კვირის გასვლის შემდეგ და, შესაბამისად, დარჩენილი აქვს კანონით დადგენილი გაპროტესტების ვადა.

მოსამართლემ ვადის გასვლის საფუძვლით მაინც არ მიიღო პროტესტი და მიიღო სააღსრულებლო განკარგულება გადახდის ბრძანების აღსრულების შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 192

რაიონულ სასამართლოს განცხადებით მიმართა 2000 წელს გარდაცვლილი „B“-ს ძმისშვილმა „K“-მ და მოითხოვა გარდაცვლილი ბიძის კმაყოფაზე ყოფნის ფაქტის დადგენა. განმცხადებელი აღნიშნავდა განცხადებაში, რომ მას აღნიშნული ფაქტის დადგენა იმისთვის ესაჭიროებოდა, რათა მიეღო გარდაცვლილი ბიძის მიერ დატოვებული სამკვიდრო. განმცხადებელი ასევე მიუთითებდა, რომ სამკვიდრო ქონებაზე დავას აცხადებდა მამკვიდრებლის დაც.

როგორ უნდა მოიქცეს მოსამართლე?

რა შემთხვევაშია სასამართლოს ქვემდებარე იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტის დადგენის შესახებ საქმე?

კაზუსი № 193

რაიონულ სასამართლოს განცხადებით მიმართა მოქალაქე „A“-მ და მოითხოვა ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენა. განმცხადებელი ამტკიცებდა, რომ მეუღლესთან მისი ქორწინება რეგისტრირებული იყო სარო-ს შესაბამისი ორგანოს მიერ, მაგრამ ქორწინების რეგისტრაციის მოწმობა მან დაკარგა. განმცხადებელმა ასევე აღნიშნა, რომ მან მიმართა სარო-ს ორგანოს დაკარგული მოწმობის დუბლიკატის გაცემის თხოვნით, მაგრამ უარი მიიღო იმ საფუძვლით, რომ არ არსებობს ჩანაწერი მისი ქორწინების რეგისტრაციის შესახებ.

საქმეში მესამე პირად ჩაბმულ იქნა განმცხადებლის მეუღლე, რომელმაც დაადასტურა თავისი ახსნა-განმარტებით განმცხადებელსა და მას შორის ქორწინების რეგისტრაციის არსებობის ფაქტი. მოსამართლემ განმცხადებლისა და მისი მეუღლის ახსნა-განმარტება საკმარისად ჩათვალა და გამოიტანა გადაწყვეტილება განცხადების დაკმაყოფილების შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 194

მოქალაქე „A“-მ განცხადებით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა გარდაცვლილი „B“-ს ბავშვის მამად ცნობის ფაქტის დადგენა. განმცხადებელი თავის მოთხოვნებს იმით ასაბუთებდა, რომ ორი წლის განმავლობაში იმყოფებოდა ინტიმურ ურთიერთობაში გარდაცვლილთან. ისინი ერთად ცხოვრობდნენ და ეწეოდნენ ერთ საოჯახო მეურნეობას ბავშვის ჩასახვის მომენტში, ხოლო ბავშვის დაბადების შემდეგ კი „B“ მის მიმართ იჩენდა დიდ ყურადღებასა და მზრუნველობას.

გარდაცვლილის რეგისტრირებულ ქორწინებაში მყოფმა მეუღლემ სთხოვა მოსამართლეს, რათა იგი საქმეში დაინტერესებულ პირად ჩაერთოთ. მოსამართლემ მას უარი განუცხადა.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

როგორ უნდა იქნეს გადაწყვეტილი მოცემული საქმე?

რომელი იურიდიული ფაქტები არ შეიძლება დადგინდეს სასამართლო წესით?

კაზუსი № 195

მოქალაქე „A"-მ 2001 წლის ნოემბერში განცხადებით მიმართა სასამართლოს მისი მეუღლის გარდაცვალების ფაქტის დადგენის შესახებ. განცხადებაში მან მიუთითა, რომ 2001 წლის ივლისში მისი ქმარი ბანაობის დროს ზღვაში დაიხრჩო. ქმრის გვამი ვერ იქნა აღმოჩენილი, რის გამოც სარო-ს ორგანომ უარი განუცხადა მას ქმრის გარდაცვალების ფაქტის რეგისტრაციაზე. განმცხადებელმა სთხოვა მოსამართლეს მოწმის სახით დაეკითხა ქმრის ის მეგობრები, რომლებიც შეესწრნენ უბედური შემთხვევის ფაქტს.

მოსამართლემ მოისმინა რა განმცხადებლის ახსნა-განმარტება და მოწმეთა ჩვენებები, გამოიტანა გადაწყვეტილება განმცხადებლის მეუღლის გარდაცვლილად ცნობის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

რა შემთხვევაში აქვს სასამართლოს უფლება დაადგინოს გარდაცვალების ფაქტი და რა შემთხვევაში უნდა გამოაცხადოს მოქალაქე გარდაცვლილად?

კაზუსი № 196

მოქალექე „A"-მ მიმართა სასამართლოს განცხადებით თავისი მეუღლის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარების შესახებ. განმცხადებელმა მიუთითა, რომ მეუღლის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარება მას სჭირდება იმისათვის, რომ თავის მცირეწლოვან შვილთან ერთად მუდმივ საცხოვრებლად საზღვარგარეთ წავიდეს, მაგრამ მეუღლის ადგილსამყოფელის დაუდგენლობის გამო მას არა აქვს თანხმობა ბავშვის თან წასაყვანად.

მოსამართლემ უარი განუცხადა „A"-ს განცხადების წარმოებაში მიღებაზე იმ საფუძვლით, რომ მეუღლის ადგილსამყოფელის დასადგენად არ ყოფილა გამოცხადებული ძებნა და, შესაბამისად, ამით არ იქნა დაცული საქმის წინასწარი სასამართლო გარეშე განხილვის წესი.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 197

2001 წლის მაისში სასამართლოს განცხადებით მიმართა მოქალაქე „B"-მ და მოითხოვა თავისი მეუღლის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარება. განცხადებაში მან აღნიშნა, რომ დაკარგულ მეუღლესთან ის გატარდა რეგისტრირებულ ქორწინებაში 1996 წელს. ერთი წლის შემდეგ ქმარი სამუშაოდ წავიდა საზღვარგარეთ და ამის შემდეგ მასთან ყოველგვარი კავშირი შეწყვიტა. ქმრის დაკარგულად აღიარება მას იმისათვის ესაჭიროება, რომ განქორწინდეს სარო-ს ორგანოში.

მოქალაქის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარების შესახებ საქმის შომზადებისას რა მოქმედებები უნდა განახორციელოს მოსამართლემ?

კაზუსი № 198

რაიონული სასამართლო განიხილავდა მოქალაქე „A"-ს შეზღუდულქმედუნარიანად ცნობის საქმეს. საქმის განხილვისას მოსამართლემ დაადგინა, რომ მოპასუხე უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში თითქმის ყოველდღე სისტემატურად იყენებდა ალკოჰოლურ სასმელებს, რითაც ოჯახს მძიმე მატერიალურ მდგომარეობაში აყენებდა. მიუხედავად დადგენილი გარემოებისა, მოსამართლემ გამოიტანა გადაწყვეტილება განცხადების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ იმ მოტივით, რომ „A"-მ პირობა დადო აღარ გაეკარებოდა ალკოჰოლურ სასმელებს, გამოსწორდებოდა და სათანადო ყურადღებას მიაქცევდა ოჯახს.

მართებულია თუ არა მოსამართლის მოქმედება ამ საფუძვლით განცხადების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ?

რომელი გარემოებები შედის მტკიცების საგანში მოცემულ საქმეზე?

კაზუსი № 199

მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანომ არასრულწლოვანი ბავშვის ინტერესების დაცვის მიზნით განცხადებით მიმართა სასამართლოს ბავშვის დედის „B"-ს შეზღუდულქმედუნარიანად აღიარების შესახებ. განცხადებაში აღნიშნული იყო, რომ „B" 10 წლის განმავლობაში სისტემატურად იყენებდა ალკოჰოლურ სასმელებს, რის შესაძენადაც ხარჯავდა ფულად სახსრებს და, შესაბამისად, სათანადო ყურადღებას არ აქცევდა ბავშვის აღზრდას.

მოსამართლემ საქმეზე დაჰკითხა „B"-ს ქმარი, რომელმაც, მართალია, არ უარყო ის ფაქტი, რომ მისი მეუღლე ხშირად სვამდა, მაგრამ საკმარისი შემოსავლის წყალობით ოჯახი მძიმე მატერიალურ მდგომარეობას არ განიცდიდა.

მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ იმ საფუძვლით, რომ „B"-ს მეუღლემ მხარი არ დაუჭირა მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს წარმომადგენლის მოთხოვნას.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

როგორია მოქალაქის შეზღუდულქმედუნარიანად აღიარების შესახებ საქმის განხილვის პროცესუალური თავისებურებები?

კაზუსი № 200

მოქალაქე „A"-მ განცხადებით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა თავისი შვილის ქმედუუნაროდ ცნობა იმ საფუძვლით, რომ იგი დაავადებულია სულიერად და ამჟამადაც იმყოვება ფსიქიატრიულ დაწესებულებაში იძულებით სამკურნალოდ. თავის თხოვნას განმცხადებელი ასაბუთებდა შვილზე მეურვეობის დაწესების საჭიროებით.

სასამართლომ გამოიტანა გადაწყვეტილება „B"-ს ქმედუუნაროდ ცნობის შესახებ. მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოსათვის არაფერი იყო ცნობილი საქმის განხილვის შესახებ. სასამართლომ თავის გადაწყვეტილებას საფუძვლად დაუდო სხვა სასამართლოს

მიერ გამოტანილი განაჩენი „B“-ს სულით ავადმყოფობის გამო სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან გათავისუფლებისა და მის მიმართ სამედიცინო ხასიათის იძულებითი ღონისძიებების გამოყენების დაკისრების შესახებ.

რა შეცდომები დაუშვა მოსამართლემ?

კაზუსი № 201

სასამართლოს განცხადებით მიმართა მოქალაქე „A“-მ და სთხოვა თავისი გოგონას დაბადების მოწმობაში ცვლილებების შეტანა, სადაც მამის სახელის „გიორგის“ ნაცვლად ეწერა „გოჩა“. მოსამართლემ დააკმაყოფილა განცხადება და მიღებული გადაწყვეტილებით დაავალდებულა სარო-ს ორგანო შეეტანა გოგონას დაბადების მოწმობაში შესაბამისი ცვლილებები.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 202

მოქალაქე „A“-მ დედის გარდაცვალების შემდეგ მიმართა ნოტარიუსს მამკვიდრებლის გარდაცვალების შემდეგ დარჩენილ სამკვიდროზე სამკვიდრო მოწმობის გაცემის შესახებ. ნოტარიუსმა გასცა სამკვიდრო მოწმობა. შეიტყო რა ამის შესახებ „A“-ს დამ, შეიტანა საჩივარი სასამართლოში ნოტარიუსის მოქმედებაზე, რადგან ჩათვალა, რომ ნოტარიუსმა დაარღვია მისი სამემკვიდრეო უფლებები.

როგორ უნდა მოიქცეს მოსამართლე?

კაზუსი № 203

ფსიქიატრიული სამკურნალო დაწესებულების მთავარმა ექიმმა განცხადებით მიმართა სასამართლოს მოქალაქე „A“-ს საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით მისი იძულებითი წესით სამკურნალოდ ფსიქიატრიულ დაწესებულებაში გაგზავნის შესახებ. განცხადებაში აღნიშნული იყო, რომ „A“ სულიერად მძიმედ არის დაავადებული, ვერ აკონტროლებს თავის მოქმედებებს, ამიტომაც გაგზავნილ უნდა იქნეს სამკურნალოდ სპეციალურ დაწესებულებაში იძულებითი წესით. განცხადებას თან ერთოდა ფსიქიატრ-ექიმების კომისიის დასკვნა, „A“-ს შემდგომი სავალდებულო მკურნალობის აუცილებლობის შესახებ.

მოსამართლემ საქმის გარემოებების გათვალისწინებით გამოიტანა გადაწყვეტილება განცხადების დაკმაყოფილების შესახებ.

მოსამართლემ საქმე განიხილა „A“-სა და მისი წარმომადგენლის მონაწილეობის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 204

მოქალაქე „A“-მ განცხადებით მიმართა რაიონულ სასამართლოს 11 წლის გოგონას შვილად აყვანის შესახებ. მან განცხადებას დაურთო ბავშვის მშობლების წერილობითი თანხმობა გაშვილების შესახებ. მოსამართლემ დახურულ სხდომაზე განიხილა საქმე, მოუსმინა განმცხადებელს, ბავშვის მშობლებს, ასევე მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს დასკვნა მშვილებლის ოჯახური და ქონებრივი მდგომარეობის შესახებ. სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ განცხადება უნდა დაკმაყოფილებულიყო.

დაუშვა თუ არა მოსამართლემ რაიმე შეცდომა საქმის განხილვისას?

რა გარემოებები უნდა დაადგინოს მოსამართლემ შვილად აყვანის შესახებ საქმეზე?

კაზუსი № 205

მოქალაქე „A“-მ 2000 წლის 20 ნოემბერს ოზურგეთში სასაქონლო საწყობში შესანახად ჩააბარა 15 ტონა ფორთოხალი 5 თვის ვადით. შემნახველმა „A“-ს მისცა სასაწყობო მოწმობა. მიმბარებელმა მისთვის გაურკვეველ ვითარებაში 2000 წლის 15 დეკემბერს დაკარგა სასაწყობო მოწმობა, რის შესახებაც დაუყოვნებლივ აცნობა შემნახველს და მოსთხოვა ახალი მოწმობის გაცემა. შემნახველმა ამ მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარი განაცხადა.

„A“-მ განცხადებით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა შემნახველისაგან ახალი სასაწყობო მოწმობის გაცემა. მოსამართლემ დააკმაყოფილა განცხადება და გამოიტანა გადაწყვეტილება განმცხადებლისათვის ახალი სასაწყობო მოწმობის გაცემის შესახებ, მაგრამ არ მიუთითა, თუ ვის უნდა გაეცა ახალი სასაწყობო მოწმობა.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?
ვინ უნდა გასცეს ახალი სასაწყობო მოწმობა?

კაზუსი № 206

1998 წლის 15 იანვარს შინიდან გავიდა და უკან აღარ დაბრუნებულა მოქალაქე „A“. 2000 წლის 30 მარტს სასამართლოს განცხადებით მიმართა „A“-ს მეუღლემ დაკარგულის უგზო-უკვლად აღიარების შესახებ. სასამართლომ გამოიტანა გადაწყვეტილება განცხადების დაკმაყოფილების თაობაზე.

გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ გაირკვა, რომ უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარებულ „A“-ს მოქალაქე „B“-საგან სესხად ჰქონდა აღებული 5000 ლარი, რომელიც უნდა დაებრუნებინა 2000 წლის 1 ნოემბრისათვის. „B“-მ მიმართა „A“-ს მეუღლეს ვალის დაბრუნების მოთხოვნით და თან წარუდგინა „A“-ს მიერ გაცემული ხელწერილი, რომელშიც იგი ადასტურებდა 5000 ლარის სესხად აღების ფაქტს. მაგრამ დაკარგულის მეუღლემ „B“-მ უარი განუცხადა ვალის დაბრუნებაზე. „B“-მ მიმართა სასა-

მართლოს ვალის დაბრუნების მოთხოვნით.

ასეთ შემთხვევაში ვინ უნდა ჩაებას საქმეში მოპასუხედ ანუ უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ცნობილი „A“-ს წარმომადგენლად?

კაზუსი № 207

მოქალაქე „A“-ს სახელით სააპელაციო საჩივარი შეიტანა წარმომადგენელმა — მისმა ძმამ „B“-მ, „B“-მ ხელი მოაწერა სააპელაციო საჩივარს, მაგრამ არ დაურთავს მისთვის მინდობილება. სააპელაციო სასამართლომ გამოიტანა განჩინება „A“-ს სააპელაციო საჩივრის განუხილველად დატოვების შესახებ იმ საფუძვლით, რომ იგი არაუფლებამოსილი პირის მიერ იქნა შეტანილი.

სწორია თუ არა მიღებული განჩინება?

კაზუსი № 208

მოქალაქე „A“-მ სააპელაციო საჩივარი შეიტანა სასამართლოში რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე. სააპელაციო სასამართლომ საჩივარი წარმოებაში მიიღო და დანიშნა საქმის განხილვის დღე. საქმის განხილვისას აპელანტმა მოითხოვა ახალი მოწმის „B“-ს დაკითხვა, იმ მოტივით, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის განხილვისას „B“-ს მოწმედ დაკითხვა ვერ მოხერხდა იმის გამო, რომ იგი სამსახურებრივ მივლინებაში იმყოფებოდა საზღვარგარეთ.

სააპელაციო სასამართლომ დააკმაყოფილა აპელანტის შუამდგომლობა მოწმის სახით „B“-ს დაკითხვის შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა სააპელაციო სასამართლო?

კაზუსი № 209

მოქალაქე „A“-მ სარჩელი აღძრა სასამართლოში და მოითხოვა „B“-საგან სესხად გაცემული თანხის 2000 ლარის უკან დაბრუნება. რაიონულმა სასამართლომ არ დააკმაყოფილა „A“-ს სარჩელი უსაფუძვლობის გამო. „A“-მ შეიტანა სააპელაციო საჩივარი რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე და მოითხოვა „B“-საგან როგორც სესხის თანხის 2000 ლარის დაბრუნება, ასევე თანხაზე დარიცხული პროცენტის 300 ლარის დაბრუნებაც. სააპელაციო სასამართლომ განუხილველად დატოვა „A“-ს სააპელაციო საჩივარი პროცენტის მოთხოვნის ნაწილში იმ საფუძვლით, რომ სააპელაციო სასამართლოში არ დაიშვება დავის საგნის გადიდება.

სწორია თუ არა სააპელაციო სასამართლოს განჩინება „A“-ს სააპელაციო საჩივრის – სესხის პროცენტის მოთხოვნის ნაწილში განუხილველად დატოვების შესახებ?

კაზუსი № 210

მოქალაქე „A“-მ სარჩელით მიმართა რაიონულ სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „K“-საგან სესხად გაცემული 4000 ლარის უკან დაბრუნება. სასამართლომ ნაწილობრივ დააკმაყოფილა სარჩელი და მოპასუხეს დააკისრა მოსარჩელის სასარგებლოდ 2500 ლარის გადახდა. მოსარჩელემ გაასაჩივრა სააპელაციო წესით რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა მისი სარჩელი მთლიანად და მოითხოვა მოპასუხისათვის დარჩენილი 1500 ლარის გადახდის დაკისრება.

სააპელაციო სასამართლოში მოწინააღმდეგე მხარემ წარადგინა შეგებებული სარჩელი და მოითხოვა აპელანტისაგან ნარდობის ხელშეკრულებით შესრულებული სამუშაოს ღირებულების – 2000 ლარის გადახდის დაკისრება. აპელანტმა აღძრა შუამდგომლობა, რომ სააპელაციო სასამართლოს უარი ეთქვა მოპასუხისათვის შეგებებული სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე. თუმცა სააპელაციო სასამართლომ

მაინც მიზანშეწონილად ჩათვალა შეგებებული სარჩელის წარმოებაში მიღება, რის შესახებაც გამოიტანა განჩინება.

სწორია თუ არა სააპელაციო სასამართლოს განჩინება შეგებებული სარჩელის წარმოებაში მიღების შესახებ?

კაზუსი № 211

მოსარჩელე „A"-მ რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა. სააპელაციო სასამართლომ საჩივარი მიიღო წარმოებაში და დანიშნა სხდომა მისი განხილვისათვის. საქმის განხილვის შემდეგ სააპელაციო სასამართლო იმ დასკვნამდე მივიდა, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არც ფაქტობრივად და არც იურიდიულად დასაბუთებული არ იყო. სააპელაციო სასამართლომ მოპასუხე მხარის შუამდგომლობის საფუძველზე გამოიტანა განჩინება, რომლითაც გააუქმა გასაჩივრებული გადაწყვეტილება და საქმე დააბრუნა ხელახლა განსახილველად იმავე რაიონულ სასამართლოში.

სწორად მოიქცა თუ არა სააპელაციო სასამართლო?

კაზუსი № 212

რაიონულმა სასამართლომ 2001 წლის 10 მაისს გამოიტანა გადაწყვეტილება, რითაც დააკმაყოფილა მოქალაქე „A"-ს სარჩელი „B"-ს მიმართ საცხოვრებელი სახლის ჩუქების ხელშეკრულების ბათილად ცნობის შესახებ. გადაწყვეტილების გამოცხადებას ესწრებოდა ორივე მხარე. მოპასუხემ გაასაჩივრა გამოტანილი გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით და 2001 წლის 9 ივნისს საჩივარი გასაგზავნად ჩააბარა ფოსტას. ფოსტამ სააპელაციო საჩივარი სასამართლოში მიიტანა 2001 წლის 12 ივნისს.

სააპელაციო სასამართლომ არ მიიღო საჩივარი წარმოებაში იმ მოტივით, რომ გასული იყო გასაჩივრების კანონით დადგენილი ერთთვიანი ვადა. აპელანტმა თხოვნით მიმართა სააპელაციო სასამართ-

ლოს და მოითხოვა გასაჩივრების ვადის გაგრძელება იმ საფუძვლით, რომ სამსახურებრივ მივლინებაში იმყოფებოდა და ვერ შეძლო გადაწყვეტილების დროულად გასაჩივრება. სააპელაციო სასამართლომ ვადის გასვლის მიზეზები საპატიოდ ჩათვალა და გამოიტანა განჩინება მისი აღდგენისა და გაგრძელების შესახებ.

რა შეცდომები დაუშვა სააპელაციო სასამართლომ?

კაზუსი № 213

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა „B"-საგან სესხად მიცემული თანხის – 3000 ლარის დაბრუნება. თავის მოთხოვნას მოსარჩელე იმით ასაბუთებდა, რომ მეზობლების თანდასწრებით გადასცა მოპასუხეს აღნიშნული თანხა, მაგრამ დათქმული ვადის გასვლის შემდეგ მან თანხა უკან აღარ დაუბრუნა. სასამართლოში საქმის განხილვისას მოპასუხე ამტკიცებდა, რომ მან თავის დროზე დაუბრუნა უკან მოსარჩელეს სესხად აღებული თანხა. თანხის დაბრუნებას მოწმის სახით ესწრებოდნენ „D" და „K", რომლებიც მისი ნაცნობები არიან და სთხოვა მოსამართლეს მათი მოწმის სახით დაკითხვა.

მოსამართლემ გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ იმ საფუძვლით, რომ მოსარჩელის მხარეზე მოწმედ მოწვეულმა პირებმა დაადასტურეს თავიანთ ჩვენებაში, მოპასუხისათვის სესხად მიცემის ფაქტი. მოსამართლემ უარი განაცხადა მოპასუხის მიერ დასახელებული პირების მოწმედ დაკითხვის შესახებ იმ საფუძვლით, რომ ისინი მოპასუხის ნაცნობები არიან და ვერ მისცემენ მიუკერძოებელ ჩვენებას.

მოპასუხემ გაასაჩივრა რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გადაწყვეტილების გამოტანიდან ორი თვის გასვლის შემდეგ. სააპელაციო საჩივარში იგი სთხოვდა სასამართლოს, აღედგინა მისთვის გასაჩივრების ვადა იმ მოტივით, რომ გადაწყვეტილების ასლის გადაცემის შემდეგ იგი ავტოკატასტროფაში მოჰყვა, მკურნალობდა საავადმყოფოში, დასჭირდა რამდენიმე ქირურგიული

ოპერაციის ჩატარება და ამიტომაც ვერ შეძლო შეეტანა სააპელაციო საჩივარი კანონით დადგენილ ვადებში.

სააპელაციო სასამართლომ საჩივარი დასაშვებად ცნო, მიიღო იგი წარმოებაში, საქმე ხელახლა განიხილა არსებითად, მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება გასაუქმებელია, გააუქმა იგი და საქმეზე გამოიტანა ახალი გადაწყვეტილება, რითაც მოსარჩელეს უარი უთხრა სარჩელის დაკმაყოფილებაზე.

სწორად მოიქცა თუ არა სააპელაციო სასამართლო?

კაზუსი № 214

რაიონული სასამართლო იხილავდა მოქალაქე „A"-ს სარჩელს მეუღლესთან – „B"-სთან განქორწინების შესახებ. გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილში მოსამართლემ ჩაწერა, რომ განქორწინების მიზეზი იყო მოპასუხის ამორალური საქციელი – მის მიერ ყოველდღიურად ალკოჰოლური სასმელების გამოყენება, რაც უარყოფით ზეგავლენას ახდენდა ბავშვების აღზრდაზე.

მოპასუხემ საჩივრით მიმართა სააპელაციო სასამართლოს. საჩივარში მან მიუთითა, რომ იგი განქორწინების წინააღმდეგი არ არის, მაგრამ არ ეთანხმება გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილს, რამეთუ მასში მოყვანილი მონაცემები სინამდვილეს არ შეესაბამება და ლახავს მის პატივსა და ღირსებას.

შეიძლება თუ არა სააპელაციო საჩივრის ობიექტი იყოს სასამართლოს გადაწყვეტილების მხოლოდ სამოტივაციო ნაწილი?

კაზუსი № 215

მოქალაქე „A"-მ თავის საკუთრებაში არსებული საცხოვრებელი სახლი სანოტარო წესით დამოწმებული ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე მიჰყიდა მოქალაქე „B"-ს. შეიტყო რა ამის შესახებ, მოქალაქე „D"-მ სარჩელთ მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა

„A“-სა და „B“-ს შორის დადებული ნასყიდობის ხელშეკრულების ბათილად ცნობა. თავის სასარჩელო მოთხოვნას „D“ იმით ასაბუთებდა, რომ სადავო სახლი მან „A“-საგან შეიძინა ერთი წლით ადრე ნასყიდობის ხელშეკრულების გაფორმებამდე შინაურული ხელშეკრულებით, გადაუხადა „A“-ს 10 000 ლარი, მაგრამ ხელშეკრულების სანოტარო წესით გაფორმებას „A“ თავს არიდებდა.

რაიონულმა სასამართლომ „D“-ს სასარჩელო მოთხოვნა დააკმაყოფილა, ბათილად ცნო გამყიდველ „A“-სა და მყიდველ „B“-ს შორის დადებული საცხოვრებელი სახლის ნასყიდობის ხელშეკრულება, ხოლო სახლზე საკუთრების უფლება კი მიანიჭა „D“-ს.

მოპასუხე „A“-მ სააპელაციო სასამართლოში შეიტანა საჩივარი რაიონული სასამართლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილების გაუქმების შესახებ იმ მოტივით, რომ მოსარჩელესთან დადებული შინაურული ნასყიდობის ხელშეკრულებით მას არ მიუღია გათვალისწინებული თანხა 10 000 ლარი და ფაქტობრივად სახლი არც კი გაუყიდია. სააპელაციო სასამართლომ მიიღო საჩივარი წარმოებაში და დანიშნა მისი განხილვის დღე. სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვისას აპელანტი გარდაიცვალა. საქმეში მის უფლებამონაცვლედ ჩაება გარდაცვლილის შვილი, რომელმაც მხარი დაუჭირა სააპელაციო საჩივარს. სააპელაციო სასამართლომ გამოიტანა განჩინება, რითაც შეაჩერა საქმისწარმოება უფლებამონაცვლის მიერ გარდაცვლილი მამკვიდრებლის (აპელანტის) ქონებაზე სამკვიდრო მოწმობის მიღებამდე.

სწორად მოიქცა თუ არა სააპელაციო სასამართლო?

კაზუსი № 216

ქ.თბილისის საბურთალოს რაიონში მცხოვრებმა მეუღლეებმა — „A“-მ და „B“-მ მცხეთის რაიონში საერთო საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე ააშენეს აგარაკი. გარკვეული ხნის შემდეგ ხასიათების შეუთავსებლობის გამო მეუღლეები განქორწინდნენ სასამართლო წესით. განქორწინების შემდეგ ქმარმა — „A“-მ სარჩელით მიმართა

ვაკე საბურთალოს რაიონულ სასამართლოს და მოითხოვა საერთო საკუთრებაში არსებული აგარაკის ნახევარზე საკუთრების უფლების ცნობა. რაიონულმა სასამართლომ საქმე განიხილა მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით და გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

მოპასუხემ სააპელაციო წესით გაასაჩივრა რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება. სააპელაციო სასამართლომ გააუქმა რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება იმ საფუძვლით, რომ სსკ 18-ე მუხლის თანახმად უძრავ ნივთებზე აღძრული დავა უნდა განხილულიყო სასამართლოში ნივთის ადგილსამყოფელის მიხედვით, ამიტომაც საქმე დაბრუნა ხელახლა განსახილველად მცხეთის რაიონულ სასამართლოში.

სწორად მოიქცა თუ არა სააპელაციო სასამართლო?

კაზუსი № 217

რაიონულმა სასამართლომ განიხილა შპს „X"-ის სარჩელი მოპასუხე „B"-ს მიმართ ქონების დაზიანებით მიყენებული ზარალის 5000 ლარის ოდენობით ანაზღაურების შესახებ. მოსამართლემ გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ. მოპასუხემ გაასაჩივრა მიღებული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით და მოითხოვა მისი გაუქმება. სააპელაციო სასამართლომ მიიღო საჩივარი წარმოებაში და დანიშნა მისი განხილვის თარიღი. სასამართლომ საჩივრის განხილვისას შეაფასა თვითონ საქმეში არსებული მტკიცებულებები, რის შემდეგაც მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ მოსარჩელისათვის მიყენებული ზიანი შეადგენდა არა 5000, არამედ 3000 ლარს. ამ საფუძვლით სააპელაციო სასამართლომ გააუქმა რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება და საქმეზე გამოიტანა ახალი გადაწყვეტილება მოპასუხის მიერ მოსარჩელისათვის ზიანის ანაზღაურების სახით 3000 ლარის გადახდის დაკისრების შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა სააპელაციო სასამართლო?

კაზუსი № 218

რაიონულმა სასამართლომ განიხილა მოქალაქე „A“-ს სარჩელი „B“-ს მიმართ მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ და საქმეზე გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ. მოსარჩელემ გადაწყვეტილების გამომტან სასამართლოში შეიტანა სააპელაციო საჩივარი. რაიონული სასამართლოს მოსამართლემ უარი განუცხადა აპელანტს საჩივრის წარმოებაში მიღებისა და მისი სააპელაციო სასამართლოსათვის გადაგზავნის შესახებ იმ საფუძვლით, რომ აპელანტმა არ გადაიხადა სახელმწიფო ბაჟი, დადგენილი სააპელაციო საჩივრისათვის.

სწორად მოიქცა თუ არა მოსამართლე?

კაზუსი № 219

მოქალაქე „A“-ს სააპელაციო საჩივრის განხილვის შემდეგ სააპელაციო სასამართლომ გააუქმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილება ნასყიდობის ხელშეკრულების ბათილად ცნობის შესახებ. მოწინააღმდეგე მხარემ გაასაჩივრა ეს გადაწყვეტილება საკასაციო სასამართლოში იმ მოტივით, რომ ფაქტობრივი გარემოებები, კერძოდ, მუქარა და იძულება სააპელაციო სასამართლომ არ ცნო დადგენილად, თუმცა საქმეში არსებობს ამის დამადასტურებელი უტყუარი მტკიცებულებები.

საკასაციო სასამართლომ მიიღო და განიხილა საჩივარი, გააუქმა სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება და საქმე დააბრუნა ხელახლად განსახილველად იმავე სასამართლოში.

სწორად მოიქცა თუ არა საკასაციო სასამართლო?

კაზუსი № 220

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა რაიონულ სასამართლოს „B"-ს მიმართ ნარდობის ხელშეკრულების შეუსრულებლობით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ. სასამართლომ განიხილა სარჩელი და გამოიტანა გადაწყვეტილება მისი დაკმაყოფილების შესახებ.

მხარეთათვის გადაწყვეტილების ასლის ჩაბარებიდან ორმოცი დღის გასვლის შემდეგ მოპასუხემ გაასაჩივრა რაიონული სასამართლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილება საკასაციო წესით, რადგან გასული იყო სააპელაციო წესით მისი გასაჩივრების ვადა.

საკასაციო სასამართლომ მიიღო და განიხილა ეს საჩივარი, გააუქმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება იმ საფუძვლით, რომ გადაწყვეტილება იურიდიულად არ იყო საკმაოდ დასაბუთებული და საქმე დააბრუნა ხელახლა განსახილველად სააპელაციო სასამართლოში.

სწორად მოიქცა თუ არა საკასაციო სასამართლო?

კაზუსი № 221

მოქალაქე „A"-მ სასამართლოში აღძრა სარჩელი „B"-ს მიმართ ხელშეკრულების შეუსრულებლობით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ. სასამართლოში მოსარჩელემ აღძრა შუამდგომლობა ზიანის ოდენობის დადგენის მიზნით ექსპერტიზის დანიშვნის შესახებ. რაიონული სასამართლოს მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება შუამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ. მოსარჩელემ გაასაჩივრა გამოტანილი განჩინება კერძო საჩივრით. მოსამართლემ იმსჯელა კერძო საჩივრის შესახებ, უსაფუძვლოდ ჩათვალა და საქმის მასალები გადაუგზავნა სააპელაციო სასამართლოს. სააპელაციო სასამართლომ განიხილა კერძო საჩივარი და არ დააკმაყოფილა. მოსარჩელემ საკასაციო წესით გაასაჩივრა სააპელაციო სასამართლოს განჩინება კერძო საჩივრის დაუკმაყოფილებლობის შესახებ. საკასაციო სასამართლომ მიიღო და განიხილა კერძო საჩივარი.

სწორად მოიქცა თუ არა საკასაციო სასამართლო?

კაზუსი № 222

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა რაიონულ სასამართლოს და მოითხოვა „B"-საგან მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. საქმის განხილვისას სასამართლოს მთავარ სხდომაზე არ გამოცხადდა მოპასუხე. მოსარჩელემ აღძრა შუამდგომლობა სარჩელის დაკმაყოფილების თაობაზე დაუსწრებელი გადაწყვეტილების გამოტანის შესახებ. მოსამართლემ გამოიტანა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება და დააკმაყოფილა სარჩელი. დაუსწრებელი გადაწყვეტილების ასლი მოპასუხეს გაეგზავნა მისი მიღებიდან მეორე დღეს. შეიტყო რა, რომ საქმეზე გამოტანილ იქნა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება, მოპასუხემ გაასაჩივრა იგი სააპელაციო წესით იმ საფუძვლით, რომ მას არ შეატყობინეს სასამართლოს მთავარ სხდომაზე საქმის განხილვის თარიღის შესახებ და საქმეში არ არსებობდა არანაირი მისი ხელმოწერილი დოკუმენტი შეტყობინების მიღების შესახებ. პირველი ინსტანციის სასამართლომ განიხილა სააპელაციო საჩივარი, დაუსწრებლობის მოტივი საპატიოდ ჩათვალა, გააუქმა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება და დანიშნა საქმის ხელახალი განხილვის დღე – 10 აპრილი. აღნიშნულ დღეს მოპასუხე კვლავ არ გამოცხადდა სასამართლოს სხდომაზე, რის გამოც მოსამართლემ საქმის განხილვა გადადო 17 აპრილისათვის. მოპასუხე არც შემდეგ გამოცხადდა სხდომაზე და მოსამართლემ მოპასუხის განმეორებით გამოუცხადებლობის გამო გამოიტანა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

აღნიშნული დაუსწრებელი გადაწყვეტილება მოპასუხემ საკასაციო წესით გაასაჩივრა 35 დღის შემდეგ. საკასაციო სასამართლომ, ვინაიდან გაშვებული იყო კანონით დადგენილი გასაჩივრების ვადა, გამოიტანა განჩინება საჩივრის მიღებაზე უარის თქმის შესახებ.

მოცემულ საქმეზე რომელი სასამართლოს მიერ იქნა დაშვებული დარღვევა და რაში გამოიხატება იგი?

კაზუსი № 223

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა რაიონულ სასამართლოს თავის ძმის „B"-ს მიმართ და მოითხოვა მამის მიერ დატოვებულ საცხოვრებელ სახლსა და მიწის ნაკვეთზე კანონისმიერ მემკვიდრედ ცნობა, თუმცა სამკვიდრო ქონების მიღებაზე სარჩელის აღძვრამდე სანოტარო წესით ჰქონდა ნათქვამი უარი მოპასუხის ანუ თავისი ძმის სასარგებლოდ.

რაიონულმა სასამართლომ მოსარჩელეს უარი განუცხადა სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე იმ მოტივით, რომ მოსარჩელემ თავის დროზე სანოტარო ორგანოსათვის განცხადებით მიმართვისას უარი თქვა მემკვიდრეობის მიღებაზე და ამიტომ სარჩელი არ ექვემდებარება სასამართლო უწყებას. მოსარჩელემ შეიტანა კერძო საჩივარი სააპელაციო სასამართლოში. სააპელაციო სასამართლომ უარი უთხრა მოსარჩელეს კერძო საჩივრის წარმოებაში მიღებაზე იმ საფუძვლით, რომ გადახდილი არ იყო სახელმწიფო ბაჟი. სახელმწიფო ბაჟის გადახდის შემდეგ სააპელაციო სასამართლომ მიიღო კერძო საჩივარი წარმოებაში და განიხილა იგი. საჩივრის განხილვის პროცესში სააპელაციო სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ საქმე ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით განსაკუთრებული სირთულით ხასიათდებოდა და მის სწორად გადაწყვეტას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ჰქონდა სასამართლო პრაქტიკისათვის, ამიტომაც გამოიტანა განჩინება საქმის განსახილველად უზენაეს სასამართლოს სამოქალაქო, სამეწარმეო და გაკოტრების საქმეთა პალატისათვის გადაგზავნის შესახებ. განჩინების სარეზოლუციო ნაწილში სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ დავა განსჯადობის შესახებ არ დაიშვებოდა.

რა დარღვევები იქნა დაშვებული საქმის განხილვის დროს?

კაზუსი № 224

მოქალაქე „A"-მ სარჩელი შეიტანა საოლქო სასამართლოს სამოქალაქო გაკოტრებისა და სამეწარმეო საქმეთა კოლეგიაში მოპასუხე „B"-ს მიმართ და მოითხოვა მისგან საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებით გაცემული 400 000 ლარის უკან დაბრუნება.

20 მარტს საქმის განხილვისას სასამართლოს მთავარ სხდომაზე არ გამოცხადდა მოპასუხე, რომელსაც გაგზავნილი ჰქონდა შეტყობინება კანონით დადგენილი წესით და სასამართლოსათვის არაფერი იყო ცნობილი გამოუცხადებლობის მიზეზების შესახებ. მოსარჩელის შუამდგომლობის საფუძველზე სასამართლომ გამოიტანა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

დაუსწრებელი გადაწყვეტილება გასაჩივრებულ იქნა მოპასუხის მიერ. სასამართლომ საჩივარი დასაშვებად ცნო და დანიშნა საქმის ხელახალი განხილვა 5 აპრილისათვის. 5 აპრილს სასამართლოს სხდომაზე საქმის განხილვის შედეგად, კოლეგია მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ გადაწყვეტილება უნდა გაუქმებულიყო და სათათბირო ოთახში გასვლით გამოიტანა განჩინება 20 მარტს მიღებული დაუსწრებელი გადაწყვეტილების გაუქმების შესახებ და დანიშნა საქმის განხილვა 12 აპრილისათვის. 12 აპრილს სასამართლოს სხდომაზე კოლეგიამ გამოიტანა ახალი გადაწყვეტილება, რითაც ნაწილობრივ დააკმაყოფილა სარჩელი. 23 აპრილს სასამართლოს მიმართა განცხადებით მოსარჩელემ და ითხოვა დამატებითი გადაწყვეტილების გამოტანა. მოსამართლემ დააკმაყოფილა განცხადება და 5 მაისს გამოიტანა დამატებითი გადაწყვეტილება, რომელშიც მიუთითა, რომ მასზე შეიძლებოდა კერძო საჩივრის შეტანა. უკმაყოფილო მოპასუხემ დამატებითი გადაწყვეტილების თაობაზე შეიტანა კერძო საჩივარი, რომელიც არ დააკმაყოფილა სასამართლო კოლეგიამ და იგი ერთი კვირის შემდეგ გადაუგზავნა საკასაციო სასამართლოს. საკასაციო სასამართლომ კერძო საჩივარი დაუშვებლად ცნო და განჩინებით განუხილველი დატოვა.

რომელმა სასამართლომ დაარღვია აღნიშნულ საქმეზე კანონი?

კაზუსი № 225

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მეუღლესთან განქორწინება. მოსამართლემ მხარეებს მისცა შესარიგებლად სამთვიანი ვადა. ამ ვადის განმავლობაში მეუღლეები მართლაც შერიგდნენ, თუმცა, რამდენიმე ხნის შემდეგ კვლავ დაეწყოთ ოჯახში უსიამოვნებები და „A"-მ კვლავ შეიტანა სარჩელი სასამართლოში მეუღლესთან – „B"-სთან გარქორწინების შესახებ. მოპასუხემ საქმის სასამართლოს მიაკარ სხდომაზე მომზადების დროს აღძრა შუამდგომლობა სასამართლოს წინაშე საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ, კინაიდან იმავე სასამართლოში, იმავე საგანზე და იმავე საფუძვლით ერთხელ უკვე იყო დავა იმავე მხარეებს შორის. მოსამართლემ დააკმაყოფილა შუამდგომლობა და გამოიტანა განჩინება სარჩელის განუხილველად დატოვებისა და საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ.

მოსარჩელემ აღნიშნულ განჩინებაზე შეიტანა კერძო საჩივარი, რომელიც მოსამართლემ დაუყოვნებლივ გადაუგზავნა საქმესთან ერთად განსახილველად სააპელაციო სასამართლოს. სააპელაციო სასამართლომ კერძო საჩივარი დასაშვებად ცნო და დანიშნა მისი განხილვის დღე. დადგენილ დროს მოპასუხე „B" სხდომაზე არ გამოცხადდა, შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლომ ცნო რა ფაქტობრივი გარემოებები დამტკიცებულად, ჩათვალა, რომ საჩივარში მითითებული გარემოებები იურიდიულად ამართლებდა მოთხოვნას, გამოიტანა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება კერძო საჩივრის დაკმაყოფილების შესახებ და რადგანაც საქმის განმხილველ რაიონულ სასამართლოში საშოქალაქო საქმეების განმხილველი მხოლოდ ერთი მოსამართლე იყო, ამიტომაც საქმე თვითონ დაიტოვა განსახილველად.

სააპელაციო სასამართლოს აღნიშნულ გადაწყვეტილებაზე მოპასუხე „B"-მ შეიტანა საკასაციო საჩივარი, რომელიც საკასაციო სასამართლომ ნაწილობრივ დაკმაყოფილა და გააუქმა სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საქმის განუხილველად დატოვების ნაწილში და საქმე განსახილველად გადაუგზავნა იმ რაიონის მოსამართლეს, რომელმაც იგი განიხილა.

დაარღვია თუ არა რომელიმე სასამართლომ საქმის განხილვისას კანონი?

კაზუსი № 226

მოქალაქე „A"-მ რაიონულ სასამართლოს მიმართა სარჩელით მოპასუხე „B"-საგან სესხად გაცემული თანხის – 5000 ლარის უკან დაბრუნების შესახებ. სასამართლოს მთავარ სხდომაზე განსახილველად საქმის მომზადების სტადიაზე მოსარჩელემ ვერ წარმოადგინა ვერავითარი წერილობითი მტკიცებულება და მიუთითა მხოლოდ მოწმეებზე, რომლებსაც შეეძლოთ დადასტურებინათ სესხების ფაქტი. მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება სარჩელის განუხილველად დატოვების შესახებ იმ საფუძვლით, რომ მხოლოდ მოწმეთა ჩვენებებით სესხის ხელშეკრულების ნამდვილობა არ შეიძლება დადასტურებულიყო.

მოსარჩელემ აღნიშნულ განჩინებაზე შეიტანა კერძო საჩივარი, მოსამართლემ არ მიიღო იგი, რამეთუ მოსარჩელემ გაუშვა კერძო საჩივრის შეტანის კანონით დადგენილი თორმეტღღიანი ვადა და კერძო საჩივარი საქმის მასალებთან ერთად გადაუგზავნა სააპელაციო სასამართლოს. სააპელაციო სასამართლომ ჩათვალა, რომ კერძო საჩივრის შეტანის კანონით დადგენილი ვადა მოსარჩელემ გაუშვა საპატიო მიზეზით, ვინაიდან ამ დროის განმავლობაში ავად იყო და არ შეეძლო დამოუკიდებლად მოძრაობა. სააპელაციო სასამართლომ ამ მოტივით აღუდგინა მოსარჩელეს გასაჩივრების გაშვებული ვადა, მიიღო წარმოებაში კერძო საჩივარი, გააუქმა რაიონული სასამართლოს განჩინება სარჩელის განუხილველად დატოვების შესახებ და სსკ 385-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით თვითონ დაიტოვა იგი განსახილველად, საქმის განხილვის დროს სააპელაციო სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სარჩელი საფუძვლიანი იყო და გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა მოპასუხემ. საკასაციო სასამართლომ ჩათვალა რა, რომ საქმის ფაქტობრივი გარემოებები არასათანადოდ იყო გამოკვლეული, საქმე ხელახლა განსახილველად გადაუგზავნა რაიონულ სასამართლოს, ხოლო სააპელაციო პალატის შემადგენლობის მიმართ გამოიტანა კერძო განჩინება, ვინაიდან პალატის მიერ მიღებული გადაწ-

ყვეტილება სამართლებრივი თვალსაზრისით არ იყო დასაბუთებული.

რომელმა სასამართლომ დაუშვა შეცდომები საქმის განხილვის დროს და რაში გამოიხატება იგი?

კაზუსი № 227

მოქალაქე „A"-მ სარჩელით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა მოპასუხე „B"-საგან სესხის ხელშეკრულების საფუძველზე გადაცემული თანხის – 5000 ლარის დაბრუნება. „B"-მ შეიტანა შეგებებული სარჩელი და მოითხოვა „A"-საგან ნარდობის ხელშეკრულებით შესრულებული სამუშაოს ღირებულების – 1000 ლარის ანაზღაურება.

მოსამართლემ საქმის განხილვის შემდეგ გამოიტანა გადაწყვეტილება, რითაც დაკმაყოფილდა სარჩელი ნაწილობრივ 3000 ლარის ფარგლებში, ხოლო მოპასუხეს კი უარი უთხრა შეგებებული სარჩელის დაკმაყოფილებაზე.

მოსარჩელემ გაასაჩივრა რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით, სააპელაციო სასამართლომ საჩივარი განუხილველად დატოვა.

ამის შემდეგ სააპელაციო სასამართლოს საჩივრით მიმართა მოპასუხემ და მოითხოვა რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილების გაუქმება და საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების გამოტანა მის შეგებებულ სარჩელზე, სააპელაციო სასამართლომ მიიღო წარმოებაში მოპასუხის საჩივარი, დანიშნა მისი განხილვის დღე და გამოიტანა ახალი გადაწყვეტილება, რითაც გააუქმა რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ და დააკმაყოფილა შეგებებული სარჩელი.

თავდაპირველმა მოსარჩელემ გაასაჩივრა სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საკასაციო წესით. საკასაციო სასამართლომ არ მიიღო საჩივარი წარმოებაში იმ მოტივით, რომ მოსარჩელეს სააპელაციო საჩივარი განუხილველად დატოვა სააპელაციო სასა-

მართლომ და მას არა აქვს უფლება გაასაჩივროს სააპელაციო სასამართლოს ახალი გადაწყვეტილება შეგებებული სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

სწორად მოიქცა თუ არა საკასაციო სასამართლო?

კაზუსი № 228

როგორ უნდა მოიქცეს საკასაციო სასამართლო იმ შემთხვევაში, თუკი საკასაციო საჩივრის განხილვისას დაადგენს, რომ სასამართლო სხდომის ოქმი და საქმეზე გამოტანილი გადაწყვეტილება დათარიღებულია სხვადასხვა რიცხვით, ანდა როდესაც სხდომის ოქმიდან ჩანს, რომ საქმე განიხილა სასამართლოს სხვა შემადგენლობამ, ხოლო გადაწყვეტილებას კი ხელს აწერენ სხვა მოსამართლეები.

რა შემთხვევაში შეიძლება გახდეს საპროცესო სამართლის ნორმების დარღვევა გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველი?

კაზუსი № 229

რაიონული სასამართლოს მიერ გამოტანილ განჩინებაზე მოქალაქე „A“-მ, რომელსაც უშუალოდ ეხებოდა ეს განჩინება, შეიტანა კერძო საჩივარი. მიუხედავად იმისა, რომ „A“ არ მონაწილეობდა საქმეში მხარედ, მოსამართლემ მაინც მიიღო კერძო საჩივარი.

ჰქონდა თუ არა მოსამართლეს აღნიშნულ შემთხვევაში კერძო საჩივრის მიღების უფლება?

კაზუსი № 230

დაიშვება თუ არა კერძო საჩივრის შეტანა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ გამოტანილ შემდეგ განჩინებებზე:

1. სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე უარის თქმის შესახებ;
2. სარჩელის უმოძრაოდ დატოვების შესახებ;
3. საქმის სასამართლოს მთავარ სხდომაზე განსახილველად დანიშვნის შესახებ;
4. მოსამზადებელი სხდომის დანიშვნის შესახებ;
5. მოწმის სახით პირის დაკითხვაზე უარის თქმის შესახებ;
6. ექსპერტიზის დანიშვნის ან ექსპერტიზის დანიშვნაზე უარის თქმის შესახებ;
7. სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან გათავისუფლების ან გადავადების ან ზედმეტად გადახდილი ბაჟის უკან დაბრუნების შესახებ;
8. საქმის განხილვის გადადების შესახებ;
9. გაშვებული საპროცესო ვადის აღდგენის ან მის აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ;
10. მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის ანდა უზრუნველყოფაზე უარის თქმის შესახებ;
11. სარჩელის უზრუნველყოფის ანდა უზრუნველყოფაზე უარის თქმის შესახებ;
12. საქმისწარმოების შეჩერების შესახებ;
13. საქმისწარმოების შეწყვეტის შესახებ;
14. სარჩელის განუხილველად დატოვების შესახებ;
15. დამატებითი გადაწყვეტილების გამოტანაზე უარის თქმის შესახებ;
16. გადაწყვეტილების განმარტებაზე უარის თქმის შესახებ;
17. სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების გადავადების ან გადავადებაზე უარის თქმის შესახებ;
18. წარმოებაში მიღებული საქმის სხვა სასამართლოსათვის განსახილველად გადაცემის შესახებ;
19. საქმეზე მესამე პირად, რომელიც აცხადებს დავის საგანზე

დამოუკიდებელ სასარჩელო მოთხოვნას, ჩაბმის ან ჩაბმაზე უარის თქმის შესახებ;

20. შეგებებული სარჩელის წარმოებაში მიღების ანდა მიღებაზე უარის თქმის შესახებ;

21. სასამართლოს სხდომის ოქმის მიმართ შენიშვნების დაკმაყოფილების ანდა დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ;

22. მოსამართლის ან სასამართლო კოლეგიის შემადგენლობის აცილების შესახებ;

23. დავალიანების გადახდევინების შესახებ საქმეზე გადახდის ბრძანების ანდა მის მიღებაზე უარის თქმის შესახებ;

24. ლიზინგის საგნის გამცემისათვის ლიზინგის მიმღების მფლობელობიდან ლიზინგის საგნის დაბრუნების შესახებ, საქმეზე ბრძანების მიღების ანდა, მის მიღებაზე უარის თქმის შესახებ;

25. სააპელაციო საჩივრის ანდა საკასაციო საჩივრის წარმოებაში მიღებაზე უარის თქმის შესახებ.

კაზუსი № 231

მოქალაქე „A"-მ განცხადებით მიმართა სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილების ახლად აღმოჩენილი გარემოებების გამო გაუქმებისა და საქმისწარმოების განახლების შესახებ.

თავისი განცხადება „A"-მ იმით დაასაბუთა, რომ კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელიც გამოტანილ იქნა საქმეზე „A"-სა და მოპასუხე „B"-ს შორის ზარალის ანაზღაურების შესახებ, ემყარებოდა მოწმის შეგნებულად ცრუ ჩვენებას. თავის განცხადებას „A"-მ დაურთო საქმეზე მოწმედ დაკითხული „D"-ს წერილობითი აღიარება იმის შესახებ, რომ მან სასამართლოს შეგნებულად მისცა ცრუ ჩვენება, თუმცა ამჟამად იგი ძალიან ნანობს, რადგან ამით დიდი მატერიალური ზიანი მიაყენა „A"-ს.

გადაწყვეტილების გამომტანმა სასამართლომ მიიღო განცხადე-

ბა, განიხილა და გააუქმა თავისი ადრე გამოტანილი გადაწყვეტილება და დანიშნა დრო საქმის ხელახალ განხილვისათვის.

სწორად მოიქცა თუ არა სასამართლო?

კაზუსი № 232

რაიონულმა სასამართლომ განიხილა მოქალაქე „A"-ს სარჩელი „B"-ს მიმართ მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ და გამოიტანა გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ. მოპასუხე „B"-მ სააპელაციო წესით გაასაჩივრა რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება. სააპელაციო სასამართლომ უცვლელად დატოვა რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება. კანონიერ ძალაში გადაწყვეტილების შესვლიდან სამი წლის შემდეგ „B"-მ განცხადებით მიმართა სააპელაციო სასამართლოს და მოითხოვა რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა და ახლად აღმოჩენილ გარმოებათა გამო საქმისწარმოების განახლება. სააპელაციო სასამართლომ შეამოწმა „B"-ს განცხადების დასაბუთებულობა და იგი დაუშვებლად ჩათვალა იმის გამო, რომ გასული იყო მისი გასაჩივრების ვადა.

სწორად მოიქცა თუ არა სააპელაციო სასამართლო?

რეკომენდირებული ლიტერატურა

1. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი, თბ., 1997.

2. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, თბ., 1997.

3. საქართველოს ორგანული კანონი საერთო სასამართლოების შესახებ, თბ., 1997.

4. საქართველოს ორგანული კანონი უზენაესი სასამართლოს შესახებ, თბ., 1999.

5. საქართველოს კანონი სახელმწიფო ბაჟის შესახებ, თბ., 1998.

6. თ. ლილუაშვილი. „სამოქალაქო საქმეთა წარმოება სასამართლოში", თბ., 2001.

7. თ. ლილუაშვილი. „სამოქალაქო პროცესის საკითხები საქართველოს სასამართლოების პრაქტიკაში", თბ., 2002.

8. ა. კობახიძე. „სამოქალაქო საპროცესო სამართალი", თბ., 2001.

9. გ. ქირია. „სასამართლო გადაწყვეტილებათა აპელაცია და კასაცია", საკანდიდატო დისერტაციის ავტორეფერატი, თბ., 1998.

10. ბ. ზოიძე. „სანივთო სამართალი", თბ., 2000.

11. რ. შენგელია. „საოჯახო სამართალი", თბ., 2001.

12. რ. შენგელია. „თხოვებისა და სესხის სამართლებრივი ბუნება", თბ., 2001.

13. ლ. ჭანტურია. „საკუთრების შეძენა უძრავ ნივთებზე", თბ., 1994.

14. ლ. ჭანტურია. „საკუთრება, როგორც მოთხოვნის უზრუნველყოფის საშუალება", თბ., 1999.

15. შ. ჩიკვაშვილი. „საოჯახო და მემკვიდრეობის სამართალი", თბ., 2001.

16. ზ. ახვლედიანი. „ვალდებულებითი სამართალი", თბ., 1999.

17. ზ. ძლიერიშვილი. „უდავო წარმოება", თბ., 2001.

18. დ. იმნაძე. „მოქალაქის ქმედუუნაროდ აღიარება", თბ., 2002.

19. Учебник гражданского процесса /Под ред. М.К. Треушникова/. М., 1996.

20. Гражданский процесс, Учебник. М., 1996.

21. Шакарян Н.С. „Гражданское-процессуальное право Россий"; Учебник для Вузов. М., 1998.

22. А.А. Аношин, Г.И. Пасечникова. „Исковое производство". М., 1999.

23. Г.Л. Осокина. „Иск". М., 2000.

24. В.М. Жуиков. „Проблемы гражданского процессуального права". М., 2001.

25. А.Г. Давтян. „Гражданское процессуальное право Германии". М., 2000.

26. Othmar Jauering; Friedrich Lent Zivilprozessrecht Studienbuch. Munchen, 1984.

27. Wolfgand Berhardt „Das Zivilprozessrecht". Berlin, 1988.

რედაქტორი მ. ჩიკვილაძე
ტექ. რედაქტორი ი. ნავროზაშვილი
კორექტორი მ. კილაძე

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 30.09.02
პირობითი ნაბეჭდი თაბახი 8,75
სააღ.-საგამომც. თაბახი 7,25
ოფსეტური ქაღალდი №1, 60X84 1/16.
ტირაჟი 500 შეკვეთის №252

ფასი სახელშეკრულებო

გამომცემლობა „მერიდიანი“,
თბილისი, აკ. წერეთლის გამზ., 112.

ЗУРАБ ГИВИЕВИЧ ДЗЛИЕРИШВИЛИ

Практикум по Гражданскому Процессуальному Праву
(на грузинском языке)

Издательство „Мериди[illegible]ли“
Тбилиси
2003

ZURAB DSLIERISCHVILI

Zivilprozessrecht Studien buch
(in georgischen sprache)

Verlag „Meridiani“
Tbilissi
2003